

JUSTIITSMINISTEERIUM

Euroopa Liit
Euroopa struktuuri-
ja investeerimisfondid

Eesti
tuleviku heaks

EELNÕU
01.03.2021

Füüsilise isiku maksejõuetuse seadus¹

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Reguleerimisala

- (1) Käesolev seadus sätestab maksejõuetusavalduse esitamise ja läbivaatamise füüsilise isiku suhtes ning võlgade ümberkujundamise menetluse ja kohustustest vabastamise menetluse läbiviimise.
- (2) Füüsilisest isikust võlgniku pankroti väljakuulutamise ja pankrotimenetluse läbiviimine on reguleeritud pankrotiseaduses.

§ 2. Seaduse eesmärk

- (1) Käesoleva seaduse eesmärk on võimaldada makseraskustes füüsilisele isikule (edaspidi *võlgnik*) maksejõuetusavalduse esitamine, tema võlgade ümberkujundamine või kohustustest vabastamine.
- (2) Maksejõuetusavalduse kaudu algatatakse võlgniku suhtes pankrotimenetlus, pankrotimenetlus ja kohustustest vabastamise menetlus või võlgade ümberkujundamise menetlus.
- (3) Võlgade ümberkujundamise eesmärk on ületada võlgniku makseraskused ja vältida pankrotimenetlust. Seejuures arvestatakse nii võlgniku kui ka tema võlausaldajate õigustatud huve.
- (4) Kohustustest vabastamise menetluse eesmärk on vabastada füüsilisest isikust võlgnik pankrotimenetluses täitmata jäänud kohustustest.

§ 3. Seaduse kohaldamisala

- (1) Käesolevat seadust kohaldatakse võlgniku suhtes, sõltumata sellest, kas tegemist on ettevõtjaga.
- (2) Võlgade ümberkujundamist võib taotleda võlgnik ise või võlausaldaja sellise võlgniku suhtes, kelle elukoht või ettevõtte asukoht on Eestis ja on seda olnud vähemalt ühe aasta jooksul enne maksejõuetusavalduse esitamist.

§ 4. Tsiviilkohtumenetluse seadustiku kohaldamine ning teate avaldamise, saatmise ja menetlusdokumentide kättetoimetamise erisused

(1) Maksejõuetusavalduse esitamisele ja läbivaatamisele, võlgade ümberkujundamise menetlusele ning kohustustest vabastamise menetlusele kohaldatakse tsiviilkohtumenetluse seadustikus hagita menetluse kohta sätestatud, kui käesolevast seadusest ei tulene teisiti.

(2) Kohus peab omal algatusel maksejõuetusavalduse esitamisest kuni avalduse läbivaatamiseni ning võlgade ümberkujundamise ja kohustustest vabastamise menetluses võtma tarvitusele abinõud, et selgitada välja asjaolud, millel on menetluse seisukohalt tähtsust, ja korraldama selleks vajalike tõendite kogumise, kui seadusest ei tulene teisiti.

(3) Kui käesolevas seaduses on ette nähtud teate või menetlusdokumendi avaldamine, tuleb see avaldada väljaandes Ametlikud Teadaanded.

(4) Teate või menetlusdokumendi võib avaldada väljavõttena.

(5) Kohus võib avaldada teate või menetlusdokumendi mitmel korral. Kordusteates märgitakse esimese teate avaldamise kuupäev.

(6) Kui teade või menetlusdokument tuleb kätte toimetada avaliku kättetoimetamise teel, loetakse dokument kätte toimetatuks viie päeva möödumisel väljaandes Ametlikud Teadaanded ilmunisest.

(7) Kohus võib teate saatmise või menetlusdokumendi kättetoimetamise teha ülesandeks usaldusisikule.

(8) Kohus võib lugeda menetlusdokumendi kätte toimetatuks viie päeva möödumisel postitamisest saaja aadressil, isegi kui saadeti tagastatakse. Kohus võib määrata dokumendi kätte toimetatuks lugemiseks pikema tähtaja.

§ 5. Kohtujuristi pädevus

(1) Kohtu ülesandeid võib käesolevas paragrahvis sätestatud ulatuses ja korras kohtuniku asemel täita ka kohtujurist.

(2) Kohtunik otsustab enda ja kohtujuristi tööjaotuse ning võib anda kohtujuristile suuniseid.

(3) Ainult kohtunik võib otsustada maksejõuetusavalduse lahendamise, usaldusisiku nimetamise ja ümberkujundamiskava kinnitamise, muutmise või tühistamise, usaldusisikule tasu ja kulutuste hüvitise määramise, füüsilisest isikust võlgniku kohustustest vabastamise menetluse algatamise, kohustustest vabastamise menetluse lõpetamise ja kohustustest vabastamise.

(4) Kohtujuristi pädevusele ja tema taandamisele kohaldatakse vastavalt kohtute seaduse § 125¹ lõigetes 1–3 ja tsiviilkohtumenetluse seadustiku § 22¹ lõikes 2¹ sätestatud.

§ 6. Määruste jõustumine ja edasikaebamine

(1) Määrus, millega vaadatakse maksejõuetusavaldus läbi, samuti määrus, millega ümberkujundamiskava kinnitatakse või muudetakse, kehtib ja kuulub täitmisele alates avalikult

teatavaks tegemisest. Määrus, millega ümberkujundamiskava jäetakse kinnitamata ja avaldus rahuldamata, samuti määrus, millega avaldus jäetakse läbi vaatamata või ümberkujundamiskava muudetakse või tühistatakse, kehtib ja kuulub täitmisele alates jõustumisest.

(2) Käesolevas seaduses nimetatud kohtumääruse peale võib esitada määruskaebuse käesolevas seaduses ettenähtud juhul. Ringkonnakohtu määruse peale määruskaebuse kohta võib edasi kaevata üksnes siis, kui see on käesolevas seaduses ette nähtud.

(3) Määruse peale esitatud määruskaebuse alusel tehtud ringkonnakohtu määrus kehtib ja kuulub täitmisele alates jõustumisest vastavalt tsiviilkohtumenetluse seadustiku § 466 lõikes 3 sätestatule, kui ringkonnakohus ei otsusta, et tema määrus kuulub viivitamatule täitmisele.

§ 7. Menetluskulud

(1) Maksejõuetusavalduse esitamise, kohustustest vabastamise menetluse ja võlgade ümberkujundamise menetluse kulud kantakse vastavalt käesolevas seaduses sätestatule. Võlgniku pankrotimenetlusega seotud kulud kantakse vastavalt pankrotiseaduses sätestatule.

(2) Võlgnik kannab maksejõuetusavalduse esitamise ja läbivaatamisega seotud kulud ja võlgade ümberkujundamise menetluse kulud. Võlausaldajate menetluskulud võlgade ümberkujundamise menetluses jäävad nende endi kanda.

(3) Kohus võib jätta võlausaldajate menetluskulud võlgniku kanda, kui võlgnik esitas teadvalt põhjendamatu maksejõuetusavalduse või põhjustas võlausaldajatele menetluskulusid muul viisil teadvalt ebaõigete andmete või teadvalt põhjendamatu taotluse või vastuväite esitamisega.

(4) Kui kohus ei nimeta võlausaldaja maksejõuetusavalduse alusel usaldusisikut, kannab avalduse esitamise ja läbivaatamisega seotud menetluskulud maksejõuetusavalduse esitaja.

(5) Võlgade ümberkujundamise kava täitmise korral ei pea võlgnik riigipoolse menetlusabi kulusid hüvitama.

(6) Kui kohus algatab võlausaldaja maksejõuetusavalduse läbivaatamisel võlgniku võlgade ümberkujundamise menetluse, tasutakse võlausaldajale tema poolt deposiiti tasutud raha summa võlgniku makstud deposiidi arvelt või võlgade ümberkujundamise kava alusel esimeses järjekorras. Muul juhul kohaldatakse pankrotiseaduse §-s 11 sätestatud niivõrd, kui see vastab füüsilisest isikust võlgniku maksejõuetusmenetluse olemusele.

(7) Võlgade ümberkujundamise menetluse algatamisel määrab kohus kindlaks summa, mille võlgnik peab usaldusisiku tasu ja kulutuste katteks deposiidina selleks ettenähtud kontole tasuma, ning tähtaja selle summa tasumiseks. Võlgniku rahalist olukorda arvestades võib kohus võimaldada määratud summa tasuta osamaksetena menetluse jooksul.

§ 8. Maksejõuetusavalduse, varanimekirja, võlanimekirja ja ümberkujundamiskava vorm

(1) Maksejõuetusavalduse, abikaasade maksejõuetusavalduse, võlausaldaja maksejõuetusavalduse, varanimekirja, võlanimekirja ja võlgade ümberkujundamise kava vormid, mille kasutamine on kohustuslik, [kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega](#).

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud vormid on igapähele vabalt ja tasuta kättesaadavad Justiitsministeeriumi veebilehel ning igas kohtus.

2. peatükk

Maksejõuetusavalduse esitamine ja menetlemine

§ 9. Kohtualluvus

(1) Maksejõuetusavaldus esitatakse võlgniku elukoha või füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtte asukoha järgsele maakohule. Eeldatakse, et füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtte asukohaks on üks aasta enne maksejõuetusavalduse esitamist registris märgitud asukoht, kui ei tõendata, et võlgniku asukoht on mujal.

(2) Kui võlgniku suhtes on esitatud mitu maksejõuetusavaldust, liidetakse need ühte menetlusse ja need vaatab läbi kohus, kellele maksejõuetusavaldus kõigepealt esitati.

(3) Abikaasade ühine maksejõuetusavaldus esitatakse abikaasade ühise elukoha või ühise ettevõtte asukoha järgsele maakohule. Kui abikaasadel puudub ühine elukoht või ühise ettevõtte asukoht, esitatakse avaldus ühe abikaasa elukoha või ettevõtte asukoha järgsele maakohule abikaasade valikul.

§ 10. Võlgniku maksejõuetusavalduse sisu ja esitamine

(1) Võlgnik võib makseraskuste korral esitada enda suhtes maksejõuetusavalduse pankroti väljakuulutamiseks, pankroti väljakuulutamiseks ja kohustustest vabastamise menetluse algatamiseks või võlgade ümberkujundamise menetluse algatamiseks.

(2) Maksejõuetusavalduses tuleb esitada vähemalt järgmised andmed:

- 1) võlgniku selgitus makseraskuste ja nende põhjuste kohta;
- 2) võlgniku seisukoht, kas ta soovib enda suhtes pankrotimenetluse, pankrotimenetluse ja kohustustest vabastamise menetluse või võlgade ümberkujundamise menetluse algatamist;
- 3) kui võlgnik soovib võlgade ümberkujundamise või kohustustest vabastamise menetluse algatamist, siis võlgniku kinnitus, et talle ei ole teada asjaolusid, mis võiksid välistada võlgade ümberkujundamise või kohustustest vabastamise, ja et ta täidab käesoleva seaduse §-s 22 või 46 sätestatud kohustusi, vastavalt sellele, milline menetlus tema suhtes algatatakse;
- 4) riigilõivu tasumise kontrollimist võimaldavad andmed.

(3) Füüsilisest isikust ettevõtja, kes taotleb ettevõtte saneerimist, peab avalduses lisaks põhistama, et ettevõtte vajab saneerimist ning ettevõtte jätkusuutlik majandamine on pärast saneerimist tõenäoliselt võimalik, samuti kirjeldama, millised on saneerimise tagajärjed ettevõtte töötajatele.

(4) Abikaasad võivad esitada ühise maksejõuetusavalduse. Kui avalduse esitab üks abikaasa, peab ta avalduses esitama teise abikaasa andmed ning teada andma, kas makseraskused on ka teisel abikaasal, ja põhjendama, miks ei esitata avaldust ühiselt. See kehtib ka juhul, kui abielu on lahutatud, kuid ühisvara on jäänud jagamata.

(5) Kui abikaasad esitavad ühise maksejõuetusavalduse, kohaldatakse mõlema suhtes võlgniku kohta sätestatud, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti. Abikaasade kohta sätestatud võib kohaldada ka faktiliste elukaaslaste puhul.

(6) Võlgnik peab maksejõuetusavalduse esitamisel kasutama käesoleva seaduse § 8 lõike 1

alusel kehtestatud maksejõuetusavalduse vormi. Kui abikaasad esitavad ühise maksejõuetusavalduse, peavad nad kasutama käesoleva seaduse § 8 lõike 1 alusel kehtestatud abikaasade ühise maksejõuetusavalduse vormi.

§ 11. Võlausaldaja maksejõuetusavalduse sisu ja esitamine

(1) Võlausaldaja võib võlgniku suhtes esitada maksejõuetusavalduse. Võlausaldaja maksejõuetusavaldusele kohaldatakse pankrotiseaduses võlausaldaja pankrotiavalduse kohta sätestatud, kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teisiti.

(2) Võlgniku kirjalikul nõusolekul võib võlausaldaja esitada maksejõuetusavalduse, mille puhul ei pea olema täidetud pankrotiseaduse § 10 lõigetes 2 ja 3 sätestatud eeldused.

(3) Võlausaldaja maksejõuetusavalduse kättetoimetamisel võlgnikule, kui võlausaldaja taotleb võlgniku pankroti väljakuulutamist, küsib kohus võlgnikult, kas ta taotleb ka kohustustest vabastamise menetluse algatamist. Võlgnik peab kohtule teatama kohustustest vabastamise menetluse algatamise soovist kohtu määratud tähtaja jooksul. Kohus määrab tähtaja pankrotiseaduse § 12 lõike 2 alusel. Kui võlgnik kohut ei teavita, loetakse, et ta ei soovi kohustustest vabastamise menetluse algatamist.

(4) Võlausaldaja peab maksejõuetusavalduse esitamisel kasutama käesoleva seaduse § 8 lõike 1 alusel kehtestatud võlausaldaja maksejõuetusavalduse vormi.

§ 12. Avalduse menetlusse võtmine

(1) Kohus võtab maksejõuetusavalduse menetlusse, kui avaldus vastab tsiviilkohtumenetluse seadustikus ja käesolevas seaduses sätestatud nõuetele.

(2) Kohus lahendab avalduse menetlusse võtmise seitsme päeva jooksul nõuetekohase avalduse saamisest.

(3) Avalduse menetlusse võtmise määrus edastatakse võlgnikule ja maksejõuetusavalduse esitanud võlausaldajale.

(4) Kohus võib juba enne avalduse menetlusse võtmise lahendamist või esitamist kohaldada selle tagamiseks esialgset õiguskaitset, muu hulgas peatada täitemenetluse või muu sundtäitmise võlgniku vara suhtes, või kohaldada muud pankrotimenetlust tagavat abinõu.

(5) Käesoleva paragrahvi lõike 4 alusel tehtud määruse peale võib määruskaebuse esitada isik, kelle õigusi määrusega kitsendati.

(6) Kohus võib avalduse lahendamise käigus või usaldusisiku nimetamise käigus suunata võlgniku taotlema ja kasutama sotsiaalhoolekandeseaduses sätestatud võlanõustamisteenust. See ei tohi peatada maksejõuetusavalduse menetlemist ega usaldusisiku nimetamist.

§ 13. Avalduse menetlusse võtmisest keeldumine

(1) Kohus ei võta maksejõuetusavaldust menetlusse, kui:

1) välja on kuulutatud võlgniku pankrot või maksejõuetusavaldus põhineb nõudel, mille suhtes kehtib võlgade ümberkujundamise kava või mille alusel ei saa käesoleva seaduse § 47 lõikest 1 tulenevalt sissenõuet võlgniku varale pöörata;

2) võlgnik ei ole makseraskustes või need on ilmselgelt ületatavad pankrotimenetluseta, kohustustest vabastamiseta või võlgade ümberkujundamiseta, muu hulgas võlgniku vara

realiseerimisega võlgade katteks ulatuses, mida võib võlgnikult mõistlikult eeldada;
3) avaldus või selle lisad ei vasta seaduse nõuetele, muu hulgas on tasumata riigilõiv.

(2) Kui on esitatud abikaasade ühine maksejõuetusavaldus ja avaldust ei saa menetlusse võtta mõlema abikaasa suhtes, võib kohus avalduse menetlusse võtta ühe abikaasa suhtes.

(3) Kui ettevõtja taotleb ettevõtte saneerimist, võib kohus keelduda avalduse menetlusse võtmisest ka juhul, kui ettevõtja ei ole põhistanud, et ettevõtte vajab saneerimist ja ettevõtte jätkusuutlik majandamine on pärast saneerimist tõenäoliselt võimalik.

(4) Määruse peale, millega kohus jättis maksejõuetusavalduse menetlusse võtmata, võib võlgnik või maksejõuetusavalduse esitanud võlausaldaja esitada määruskaebuse.

§ 14. Usaldusisiku nimetamine

(1) Kui kohus võtab maksejõuetusavalduse menetlusse, otsustab kohus usaldusisiku nimetamise pankrotiseaduse §-s 15 sätestatu kohaselt, välja arvatud juhul, kui käesolevas seaduses on sätestatud teisiti. Usaldusisiku nimetamisel konkreetses menetluses, sealhulgas piiriüleste juhtumite korral, tuleb kaaluda usaldusisiku kogemusi, erialaseid teadmisi ja juhtumi eripära.

(2) Abikaasade ühise maksejõuetuseavalduse alusel võib kohus abikaasadele nimetada erinevad usaldusisikud, kui see on nende huve arvestades vajalik.

(3) Usaldusisikuks võib nimetada isiku, kes on kantud usaldusisikute nimekirja.

(4) Usaldusisik ei tohi olla kohtu töötaja ning ta peab olema sõltumatu võlgnikust ja võlausaldajatest. Andes kohtule nõusoleku usaldusisikuna tegutsemiseks, kinnitab isik kirjalikult, et ta on võlgnikust ja võlausaldajatest sõltumatu.

(5) Usaldusisikuks ei või olla asja menetleva kohtuniku ega kohtujuristi pankrotiseaduse § 117 lõikes 1 nimetatud lähikondne.

(6) Kohus kuulab enne usaldusisiku nimetamist ära ka võlgniku arvamuse usaldusisiku kandidaadi kohta.

(7) Isiku usaldusisikuks nimetamiseks on vajalik tema nõusolek.

(8) Kohus nimetab usaldusisiku kuni pankroti väljakuulutamiseni või kohustustest vabastamise menetluse või võlgade ümberkujundamise menetluse lõpuni.

(9) Kui võlausaldaja maksejõuetusavaldus on esitatud ilma võlgniku nõusolekuta, jätab kohus pankrotiseaduse § 15 lõikes 3 sätestatud juhul usaldusisiku nimetamata.

(10) Usaldusisiku nimetamata jätmise korral maksejõuetusavalduse alusel edasist menetlust ei toimu ja menetlus lõpeb.

(11) Kui maksejõuetusavalduse on esitanud võlgnik ja ta on taotlenud pankroti väljakuulutamist või pankroti väljakuulutamist ja kohustustest vabastamise menetluse algatamist, võib kohus võlgniku varalist olukorda arvestades jätta usaldusisiku nimetamata ja kümne päeva jooksul maksejõuetusavalduse saamisest pankroti välja kuulutada vastavalt pankrotiseaduse §-s 31 sätestatule või pankroti välja kuulutada ja algatada võlgniku kohustustest vabastamise

menetluse vastavalt pankrotiseaduse §-s 31 ja käesoleva seaduse §-s 44 sätestatule.

(12) Kohus määrab usaldusisiku nimetamise määrukses kuni 30 päeva pikkuse tähtaja võlgniku vara- ja võlanimekirja ning nende lisade kohtule esitamiseks. Kohus võib vajaduse korral tähtaega pikendada kuni 30 päeva võrra.

(13) Kohus avaldab väljaandes Ametlikud Teadaanded teate maksejõuetusavalduse läbivaatamise kohta.

§ 15. Usaldusisiku nimetamise tagajärjed

(1) Usaldusisiku nimetamisel peatub viivise või ajas suureneva leppetrahvi arvestamine võlgniku vastu suunatud nõudelt kuni ümberkujundamiskava kinnitamiseni või võlgade ümberkujundamise menetluse lõppemiseni. See ei kehti nõuete suhtes, mille ümberkujundamist võlgnik ei taotle või kui kuulutatakse välja võlgniku pankrot.

(2) Usaldusisiku nimetamisel ei saa võlausaldaja lõpetada võlgnikuga sõlmitud lepingut enne maksejõuetusavalduse esitamist toimunud rahalise kohustuse rikkumisele tuginedes ega keelduda sel alusel oma kohustuste täitmisest. Kokkulepe, mille kohaselt võlausaldaja võib maksejõuetusavalduse esitamisel või ümberkujundamiskava kinnitamisel lepingu lõpetada, on tühine. Kui lepingu täitmise jätkamine on võlausaldaja suhtes ebaõiglane ja võlgniku seisukohast ebavajalik, võib lepingu lõpetamise otsustada kohus võlausaldaja avalduse alusel.

(3) Usaldusisiku nimetamisel peatab kohus võlgniku vara suhtes läbiviidava täitemenetluse või muu sundtäitmise raha sissenõudmiseks kuni pankroti väljakuulutamiseni, ümberkujundamiskava kinnitamiseni või menetluse lõppemiseni. Kohus võib sama ajani:

- 1) peatada kohtumenetluse, milles on võlgniku vastu rahaline nõue, mille kohta ei ole veel otsust tehtud;
- 2) tühistada hagi tagamise abinõud, sealhulgas pangakonto arestimise;
- 3) keelata võlausaldajatel võlgniku antud tagatistest tulenevaid õigusi teostada, muu hulgas pandieset müüa või selle müüki taotleda;
- 4) kohaldada muud esialgse õiguskaitse abinõu, sealhulgas pankrotimenetlust tagavaid abinõusid.

(4) Võlausaldaja õigustatud huve silmas pidades võib kohus võlausaldaja avalduse alusel lubada peatatud täitemenetluse jätkamist ja võlausaldajal võlgniku antud tagatistest tulenevate õiguste teostamist ka enne pankroti väljakuulutamist, ümberkujundamiskava kinnitamist või menetluse lõppemist.

(5) Usaldusisiku nimetamine ei välista võlausaldajate poolt vara tagasivõitmise hagi esitamist ja lahendamist täitemenetluses. Kohtutäitur annab ümberkujundamiskavaga hõlmatud võlausaldajatele saadu välja üksnes kohtu korraldusel ja ümberkujundamiskava alusel või pankroti väljakuulutamisel pankrotiseaduses sätestatu kohaselt.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud alusel tehtud määruse peale võib määruskaebuse esitada isik, kelle õigusi määrusega kitsendati.

§ 16. Vara- ja võlanimekirja koostamine ja kohtule esitamine

(1) Usaldusisik koostab ja esitab võlgniku nimel kohtule:

- 1) võlgniku ja temaga koos elavate perekonnaliikmete vara, nõuete ja kõigi sissetulekute nimekirja (edaspidi *varanimekiri*) avalduse esitamise seisuga, märkides muu hulgas iga

varaeseme eeldatava väärtuse ning eraldi võlgniku osaluse ühisomandis ja kaasomandis või õiguste ühisuses;

2) võlgniku rahaliste kohustuste nimekirja (edaspidi *võlanimekiri*) avalduse esitamise seisuga, märkides kõikide võlausaldajate nimed, kontaktandmed ning põhinõude ja kõrvalnõuete eeldatavad suurused ja tagatised, tuues eraldi välja jooksvad kulutused (eluasemekulud, ülalpidamiskohustused jms) ja solidaarkohustused;

3) võlgniku viimase kolme aasta tuludeklaratsioonide ja pangakonto väljavõtete ning oluliste kohustuste aluseks olevate dokumentide (laenulepingud jms) ära kirjad;

4) hinnangu võlgniku varalisele seisundile ja maksejõulisusele, samuti võlgniku ettevõtte tegevuse jätkamise ja juriidilisest isikust võlgniku tervendamise väljavaadetele ning sellele, kas võlgniku suhtes tuleks algatada pankrotimenetlus, kohustustest vabastamise menetlus, võlgade ümberkujundamise menetlus või menetlus lõpetada.

(2) Ettevõtja kohta peab lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumentidele esitama eelmise majandusaasta raamatupidamisaruande ning ülevaate tema finantsseisundist, majandustulemustest ja rahavoogudest. Kui ettevõtja peab raamatupidamist kassapõhiselt, lähtutakse eelnimetatud andmete esitamisel möödunud aasta kohta esitatud tuludeklaratsioonist.

(3) Kui võlgnik on viie aasta jooksul enne avalduse esitamist võõrandanud kinnisasja või registreeritud kantud vallasasja või õiguse või kinkinud või laenanud raha kolmandale isikule enam kui 3000 euro ulatuses, tuleb ka see varanimekirjas märkida. Eraldi tuleb märkida neile tingimustele vastavad tehingud, mis on tehtud lähikondsetega pankrotiseaduse § 117 tähenduses.

(4) Ühe abikaasa poolt eraldi esitatud maksejõuetusavalduse korral tuleb võlanimekirjas eraldi märkida kohustused, mille eest vastutab või võib vastutada ka teine abikaasa, samuti teise abikaasa kohustused, mille eest võib vastutada võlgnik.

(5) Võlanimekirjas tuleb märkida, milliseid võlgasid võlgnik ei tunnista. Võla- ja varanimekirjas tuleb märkida, kas ja millise vara, nõude või võlgade kohta on käimas kohtumenetlus või muu menetlus, sealhulgas täitemenetlus.

(6) Usaldusisik peab vara- ja võlanimekirja esitamisel kasutama käesoleva seaduse § 8 lõike 1 alusel kehtestatud vastavat vormi.

§ 17. Maksejõuetusavalduse läbivaatamine

(1) Maksejõuetusavaldus vaadatakse läbi pankrotiseaduses pankrotiavalduse läbivaatamisele sätestatu kohaselt, kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teisiti.

(2) Vaadanud maksejõuetusavalduse läbi, kohus:

1) kuulutab välja võlgniku pankroti vastavalt pankrotiseaduse §-s 31 sätestatule;

2) kuulutab välja võlgniku pankroti ja algatab kohustustest vabastamise menetluse vastavalt pankrotiseaduse §-s 31 ja käesoleva seaduse §-s 44 sätestatule;

3) algatab võlgade ümberkujundamise menetluse vastavalt käesoleva seaduse §-s 18 sätestatule;

4) jätab avalduse rahuldamata või

5) lõpetab menetluse raugemise tõttu pankrotiseaduse §-s 29 nimetatud alusel.

(3) Kohus peab menetlusliigi valikul arvestama võlgniku tahtega, välja arvatud siis, kui maksejõuetusavalduse on esitanud võlausaldaja, kes on taotlenud võlgniku pankroti väljakuulutamist.

(4) Määrus maksejõuetusavalduse läbivaatamise kohta edastatakse võlgnikule ja maksejõuetusavalduse esitanud võlausaldajale ning avaldatakse väljaandes Ametlikud Teadaanded.

(5) Kohus jätab maksejõuetusavalduse rahuldamata, kui võlgnik ei ole makseraskustes või need on ilmselgelt ületatavad käesolevas seaduses sätestatud maksejõuetusmenetlust läbi viimata, muu hulgas võlgniku vara realiseerimisega võlgade katteks ulatuses, mida võib võlgnikult mõistlikult eeldada, või kui avaldust ei oleks käesoleva seaduse §-s 13 sätestatud alusel pidanud menetlusse võtma.

(6) Kui abikaasad on esitanud ühise maksejõuetusavalduse, teeb kohus nende suhtes käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud menetluslikud otsused ühiselt, sealhulgas algatab ühise menetluse. Kui see on põhjendatud, võib kohus siiski teha abikaasade suhtes erinevad menetluslikud otsused.

(7) Vajaduse korral kuulab kohus maksejõuetusavalduse läbivaatamisel ära võlgniku või tema võlausaldajate arvamuse või küsib neilt täiendavaid andmeid või dokumente. Kohus võib ka teistelt isikutelt ja asutustelt, sealhulgas krediitiasutustelt, nõuda teavet võlgniku ja temaga koos elavate perekonnaliikmete majandusliku seisundi või maksevõime kohta.

(8) Samuti võib kohus kohustada võlgnikku kohtus vandega kinnitama, et kohtule esitatud andmed vara, võlgade ja majandus- või kutsetegevuse kohta on talle teadaolevalt õiged. Selleks annab võlgnik suuliselt järgmise vande: „Mina, (nimi), kinnitan oma au ja südametunnistuse kohaselt, et kohtule esitatud andmed vara, võlgade ja tegevuse kohta on mulle teadaolevalt õiged.”. Võlgnik kirjutab vandetekstile alla.

(9) Maksejõuetusavalduse läbivaatamisel kohtus on menetlusosalisteks maksejõuetusavalduse esitanud võlausaldaja ja võlgnik.

(10) Maksejõuetusavalduse läbivaatamise kohta tehtud määruse peale võib võlgnik või maksejõuetusavalduse esitanud võlausaldaja esitada määruskaebuse 15 päeva jooksul maksejõuetusavalduse läbivaatamise määruse avaldamisest. Ringkonnakohtu määruse peale määruskaebuse kohta võib esitada määruskaebuse. Usaldusisik ei või võlgniku nimel määruskaebust esitada ega võlgnikku määruskaebuse läbivaatamisel esindada.

3. peatükk

Võlgade ümberkujundamise menetlus

1. jagu

Võlgade ümberkujundamise menetluse algatamine, ümberkujundamiskava koostamine, esitamine ja kinnitamine

§ 18. Võlgade ümberkujundamise menetluse algatamine

(1) Kohus algatab võlgade ümberkujundamise menetluse, kui võlgnik on makseraskustes, kuid ei ole veel püsivalt maksejõuetu. Võlgnik loetakse makseraskustes olevaks, kui ta ei suuda või tõenäoliselt ei suuda täita oma kohustusi nende sissenõutavaks muutumise ajal.

(2) Kohus võib jätta võlgade ümberkujundamise menetluse algatamata, kui:

- 1) võlgnik on tahtlikult või raske hooletusega esitanud oluliselt ebaõigeid või ebatäielikke andmeid oma vara ja sissetulekute, võlausaldajate või oma kohustuste kohta;
- 2) võlgnik keeldub esitatud andmeid vandega kinnitamast või kohtu nõutud täiendavaid

andmeid esitamast;

3) võlgnik on mõistetud süüdi pankroti- või täitemenetlusalase kuriteo, maksualase kuriteo või karistusseadustiku §-des 381 ja 381¹ nimetatud kuriteo toimepanemises ja karistusandmed ei ole karistusregistrist kustutatud;

4) võlgnik on viimase kolme aasta jooksul enne avalduse esitamist või pärast seda andnud tahtlikult või raske hooletusega ebaõigeid või ebatäielikke andmeid oma majandusliku olukorra kohta, et saada toetusi või muid soodustusi riigilt, kohaliku omavalitsuse üksuselt või sihtasutuselt või vältida maksude maksmist;

5) võlgnik on viimase aasta jooksul enne usaldusisiku nimetamist või pärast seda tahtlikult või raske hooletusega takistanud võlausaldajate nõuete rahuldamist või teinud tahtlikult võlausaldajaid kahjustavaid tehinguid, muu hulgas võib võlausaldajate huvide kahjustamine seisneda vara peitmisel või raiskamises.

(3) Kohus ei algata võlgade ümberkujundamise menetlust, kui ta on võlgniku võlgade ümberkujundamise menetluse viimase kümne aasta jooksul enne avalduse esitamist juba algatanud.

(4) Kui kohus algatab võlgniku võlgade ümberkujundamise menetluse, määrab ta tähtaja, mille jooksul usaldusisik peab kohtule esitama ümberkujundamiskava.

§ 19. Võlgade ümberkujundamise kava koostamine ja esitamine

(1) Pärast võlgade ümberkujundamise menetluse algatamist koostab ja esitab usaldusisik kohtule võlgniku nimel võlgniku heakskiidetud võlgade ümberkujundamise kava (edaspidi *ümberkujundamiskava*), milles on märgitud:

1) milliste kohustuste ümberkujundamist ja millisel viisil taotletakse;

2) ümberkujundamiskava täitmise tähtaeg;

3) põhistus, et võlgade ümberkujundamise abinõude rakendamisel suudab võlgnik kohustused täita ja tõenäoliselt on võimalik tema püsivat maksejõuetust vältida.

(2) Kui kavaga taotletakse üksnes osa võlgade ümberkujundamist või eri võlgade ümberkujundamist erinevas ulatuses, peab võlausaldajate erinevat kohtlemist põhjendama.

(3) Kui abikaasad on esitanud ühise maksejõuetusavalduse ja kohus on algatanud nende suhtes ühise võlgade ümberkujundamise menetluse, koostatakse abikaasade suhtes ühine võlgade ümberkujundamise kava.

(4) Usaldusisik peab ümberkujundamiskava esitamisel kasutama käesoleva seaduse § 8 lõike 1 alusel kehtestatud vormi. Ümberkujundamiskava vormi kasutamine ei ole kohustuslik füüsilisest isikust ettevõtja puhul, kes soovib ettevõtte saneerimist.

§ 20. Võlgade ümberkujundamise sisu

(1) Võlgade ümberkujundamise menetluses võimaldatakse võlgnikule rahaliste kohustuste (isiklike võlgade) ümberkujundamist kohustuse täitmise tähtaja pikendamise, osadena täitmise või kohustuse vähendamise teel.

(2) Üksnes täitmise tähtaja pikendamist ja osadena täitmist võimaldatakse võlgade ümberkujundamise menetluses järgmiste nõuete puhul:

1) elatisnõuded;

2) tahtliku õigusvastase teoga tekitatud kahju hüvitamise nõuded.

(3) Võlgade ümberkujundamise menetluses saab ümber kujundada maksejõuetusavalduse esitamise ajaks sissenõutavaks muutunud võlgniku kohustusi. Lisaks saab käesoleva seaduse §-s 21 sätestatud tingimustel ümber kujundada kestvuslepingust tulenevaid kohustusi, mis tekivad või muutuvad sissenõutavaks pärast maksejõuetusavalduse esitamist.

§ 21. Kestvuslepingust tulenevate kohustuste ümberkujundamine

(1) Ümberkujundamiskavaga võib ette näha, et võlgniku poolt enne maksejõuetusavalduse esitamist sõlmitud krediidileping või muu kestvusleping, millest tuleneb võlgnikule rahalisi kohustusi, mis muutuvad sissenõutavaks pärast maksejõuetusavalduse esitamist, lõpeb ümberkujundamiskava kinnitamisel. Lepingu lõppemisel on samad tagajärjed, mis lepingu erakorralisel ülesütlemlisel võlgnikust tuleneva asjaolu tõttu. Lepingu lõppemise tagajärjel tekkivad võlgniku kohustused saab ümberkujundamiskavaga eelnevalt ümber kujundada.

(2) Ümberkujundamiskavaga võib ette näha, et käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud krediidilepingu lõpetamise asemel kujundatakse ümber sellest tulenevad võlgniku rahalised kohustused, mis muutuvad sissenõutavaks ühe aasta jooksul ümberkujundamiskava kinnitamisest arvates. Neid kohustusi saab ümber kujundada üksnes selliselt, et kohustuste täitmise tähtaega pikendatakse või võimaldatakse võlgnikule kohustuste täitmist osamaksetena.

(3) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud viisil soovitakse ümber kujundada liisingulepingust tulenevaid kohustusi, võib võlausaldajaks olev liisinguandja ühe nädala jooksul ümberkujundamiskava kinnitamisest arvates lepingu erakorraliselt üles öelda. Selliseks puhuks võib ümberkujundamiskavas ette näha ka lepingu erakorralise ülesütlemlise tagajärjel tekkivate nõuete ümberkujundamise, muu hulgas kohustuste vähendamise.

§ 22. Võlgniku kohustused

(1) Võlgnik annab kohtule ja usaldusisikule ning kohtu korraldusel ka võlausaldajatele teavet, mida nad vajavad seoses võlgade ümberkujundamise menetlusega.

(2) Võlgnik osutab usaldusisikule abi tema ülesannete täitmisel. Kui kohus või usaldusisik peab võlgniku varalise olukorra kindlakstegemiseks vajalikuks võlgniku vara kontrolli, on võlgnik kohustatud oma vara ette näitama või võimaldama varale juurdepääsu.

(3) Kui võlgnik ei täida käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud kohustusi, võib kohus jätta võlgade ümberkujundamise kava kinnitamata.

§ 23. Võlausaldajatele teatamine

(1) Pärast ümberkujundamiskava saamist toimetab kohus selle koos avalduse, võlgniku vara- ja võlanimekirja ning muude lisadega viivitamata kätte ümberkujundamiskavas nimetatud võlausaldajatele, kelle nõuete ümberkujundamist taotletakse. Kohus võib võimaldada usaldusisikul ümberkujundamiskava enne võlausaldajatele esitamist muuta või teha usaldusisikule ülesandeks esitada uus ümberkujundamiskava.

(2) Ümberkujundamiskava kättetoimetamisel võlausaldajale annab kohus talle tähtaja vähemalt kaks nädalat, kuid kõige rohkem neli nädalat ümberkujundamiskava kättesaamisest, kohtule seisukoha andmiseks. Võlausaldaja annab seisukoha, kas ta nõustub võlgniku andmetega tema nõude ja selle tagatuse kohta, võlgnikupoolse võla arvestusega ja võla ümberkujundamisega võlgniku taotletud viisil. Kui võlausaldaja ei nõustu võla ümberkujundamisega võlgniku taotletud viisil, peab ta märkima, kas ta nõustuks võla ümberkujundamisega muul viisil. Kohus

viitab ka seisukoha avaldamata jätmise tagajärgedele.

(3) Kohus teatab võlausaldajatele usaldusisiku nime ja kontaktandmed, samuti, kas võlausaldaja peab oma seisukoha teatama kohtu asemel usaldusisikule.

(4) Kohus võib määrata võlgnikule või usaldusisikule tähtaja võlausaldajatega läbirääkimiste pidamiseks võla suuruse või ümberkujundamise üle ja seetõttu pikendada ka käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud tähtaega, kuid mitte rohkem kui kolm kuud ümberkujundamiskava kättesaamisest arvates.

§ 24. Nõude suuruse kindlaksmääramine

(1) Kui võlausaldaja, kelle nõuet soovitakse ümber kujundada, ei nõustu võlanimekirjas esitatud andmetega, teatab ta kohtule või kohtu määramisel usaldusisikule kohtu määratud tähtaja jooksul, mis asjaoludega ta võlanimekirjas ei nõustu, ja esitab neid asjaolusid tõendavad tõendid. Avalduse tähtpäevaks esitamata jätmise korral loetakse, et võlausaldaja on nõude suurusega nõustunud.

(2) Kohus edastab võlausaldaja seisukoha võla suuruse ja selle ümberkujundamise kohta viivitamata usaldusisikule, välja arvatud juhul, kui kohus kohustas võlausaldajat esitama oma seisukoha otse usaldusisikule.

(3) Kui võlgnik või usaldusisik ei nõustu käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud võlausaldaja avalduses oleva väitega, edastab ta avalduse koos tõenditega viivitamata kohtule ja põhjendab, miks ta avalduses märgituga ei nõustu.

(4) Kohus otsustab esitatud väidete ja tõendite alusel võlausaldaja põhi- ja kõrvalnõude suuruse ning tagatiste olemasolu ühe kuu jooksul võlausaldaja avalduse saamisest arvates. Vajaduse korral kuulab kohus eelnevalt ära võlgniku, puudutatud võlausaldaja ja usaldusisiku.

(5) Kohus võib jätta võlausaldaja nõude suuruse kindlaks määramata või määrata selle kindlaks üksnes osaliselt, kui nõuet, mida soovitakse ümber kujundada, kohtu arvates tegelikult ei ole, selle suurus on ebaselge või nõude õiguspärasust või tõendatust ei ole võimalik mõistlikult hinnata, mistõttu tuleb nõue või selle ulatus teha selgeks väljaspool võlgade ümberkujundamise menetlust.

(6) Määrus, millega määratakse kindlaks võlausaldaja põhi- ja kõrvalnõude suurus või keeldutakse sellest, toimetatakse kätte võlgnikule, võlausaldajale ja usaldusisikule.

(7) Kohtu määruse peale, millega määratakse kindlaks võlausaldaja põhi- ja kõrvalnõude suurus või keeldutakse sellest, võib võlgnik esitada määruskaebuse.

§ 25. Ümberkujundamiskava kinnitamine

(1) Kohus kinnitab ümberkujundamiskava, kui ükski võlausaldaja ega võlgnik ei ole sellele tähtaegselt vastu vaieldnud.

(2) Kohus võib ümberkujundamiskava kinnitada ka juhul, kui võlgade ümberkujundamisega nõustus vähemalt pool pandiga tagamata nõuete võlausaldajatest, kelle nõuetele on esindatud vähemalt pool pandiga tagamata nõuetest, ning ümberkujundamiskava alusel ei kohelda ümberkujundamisele vastuväite esitanud võlausaldajat oluliselt halvemini võrreldes teiste võlausaldajatega, välja arvatud, kui mõne võlausaldaja eelistamiseks on mõjuv põhjus.

(3) Kohus võib kinnitada ka ümberkujundamiskava, millega võlausaldajad ei nõustunud või nõustusid käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud väiksemas ulatuses, kui kohtu hinnangul:

- 1) on võlgade ümberkujundamine poolte õigustatud huve ja õigusi kaaludes põhjendatud;
- 2) ümberkujundamiskava alusel ei kohelda mõnda võlausaldajat oluliselt halvemini võrreldes teiste võlausaldajatega, välja arvatud, kui mõne võlausaldaja eelistamiseks on mõjuv põhjus.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 1 nimetatud huvide ja õiguste kaalumisel hindab kohus muu hulgas seda, kui suures ulatuses oleks võimalik rahuldada vastuväite esitanud võlausaldaja nõuet pankrotimenetluses võrreldes ümberkujundamiskava alusel sellele võlausaldajale välja makstava summaga. Pankrotimenetluse kohta võrdlusandmete koostamisel lähtutakse sellest, et pankrotimenetlus viiakse läbi võlgade ümberkujundamise menetluse algatamise seisuga. Võrdlemisel arvestatakse ka füüsilisest isikust võlgniku võlgadest vabastamise võimalust lähtuvalt võlgniku sissetulekust ümberkujundamismenetluse ajal. Käesolevas lõikes sätestatu märgitakse ära ümberkujundamiskava kinnitamise kohta tehtava määruse põhjendavas osas.

(5) Kohus ei ole ümberkujundamiskava kinnitamisel käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud alusel seotud võlgniku ja võlausaldajate taotlustega, vaid võib muu hulgas kinnitada vaid osa võlgade ümberkujundamise ning muuta ümberkujundamise viisi ja ulatust. Seejuures arvestab kohus muu hulgas, millises ulatuses peaks võlgnik mõistlikult realiseerima oma vara võlgade katteks, samuti võlgniku vara tagasivõitmise või muul viisil tagasinõudmise võimalusi. Kohus ei või muuta võlgade ümberkujundamise ulatust ja viisi võlausaldaja jaoks ebasoodsamaks võlgniku taotletust.

(6) Pandiga tagatud nõude võib ümber kujundada üksnes juhul, kui võlausaldaja sellega nõustub, seda ka siis, kui pantija on kolmas isik. See ei välista ega piira pandi realiseerimise järel ülejääva nõude ümberkujundamist üldises korras. Pandipidaja nõusolekut ei ole vaja käesoleva seaduse § 21 lõike 1 järgi krediidilepingu lõpetamiseks.

(7) Võlausaldaja halvemaks kohtlemiseks ei peeta tema intressi- ja viivisenõuete vähendamist seaduses sätestatud suuruseni.

(8) Kohus võib enne ümberkujundamiskava kinnitamist kuulata ära võlgniku ja võlausaldajad ning määrata võlgade ümberkujundamise põhjendatuse hindamiseks eksperdi.

(9) Kohus võib koos ümberkujundamiskava kinnitamisega seada selle täitmiseks võlgnikule tingimusi, muu hulgas aruandluse kohta, samuti kohustada teda kooskõlastama teatud tehinguid kohtu või usaldusisikuga.

§ 26. Ümberkujundamiskava kinnitamata jätmine ja muutmine ning uue ümberkujundamiskava esitamine

(1) Kohus võib jätta ümberkujundamiskava sõltumata käesoleva seaduse § 25 lõigetes 1–3 sätestatud kinnitamata, kui:

- 1) võlgnik ei ole makseraskustes või need on ilmselgelt ületatavad võlgade ümberkujundamiseta, muu hulgas võlgniku vara realiseerimisega võlgade katteks ulatuses, mida võib võlgnikult mõistlikult eeldada, või võlgniku vara tagasivõitmise või muul viisil tagasinõudmisega;
- 2) ümberkujundamiskava täitmine ei ole võlgniku vara ja sissetulekuid arvestades tõenäoline;
- 3) võlgnik on tahtlikult või raske hooletusega esitanud oluliselt ebaõigeid või ebatäielikke andmeid oma vara ja sissetulekute, võlausaldajate või kohustuste kohta;
- 4) võlgnik rikub oma kaasaaitamiskohustust;

5) ettevõtte saneerimise taotluse puhul ei ole ettevõtte jätkusuutlik majandamine pärast saneerimist tõenäoliselt võimalik.

(2) Kohus võib määrata usaldusisikule kas enne ümberkujundamiskava kinnitamise otsustamist või ümberkujundamiskava kinnitamata jätmisel täiendava tähtaja ümberkujundamiskava muutmiseks või uue ümberkujundamiskava esitamiseks võlausaldajate esitatud seisukohtade alusel või muul mõjuval põhjusel, muu hulgas, kui see võib olla vajalik kokkuleppe saavutamiseks võlausaldajatega. Muudetud ümberkujundamiskava saadetakse esmalt puudutatud võlausaldajatele seisukoha võtmiseks käesoleva seaduse §-s 23 sätestatud korras.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 sätestatud juhul ja kui usaldusisik ümberkujundamiskava ei muuda, lõpetab kohus võlgade ümberkujundamise menetluse. Kohus võib võlgade ümberkujundamise menetluse lõpetamisel otsustada sama määрусega kuulutada välja võlgniku pankroti vastavalt pankrotiseaduse §-s 31 sätestatule või kuulutada välja võlgniku pankroti ja alгатada kohustustest vabastamise menetluse vastavalt pankrotiseaduse §-des 31 ja 44 sätestatule või lõpetada menetluse raugemise tõttu pankrotiseaduse §-s 29 nimetatud alusel. Võlgnik peab pankroti väljakuulutamiseks või kohustustest vabastamise menetluse algatamiseks olema avaldanud tahet maksejõuetusavalduses või andnud eelnevalt nõusoleku, välja arvatud siis, kui maksejõuetusavalduse on esitanud võlausaldaja, kes on taotlenud võlgniku pankroti väljakuulutamist.

§ 27. Määrus ümberkujundamiskava kinnitamise kohta

(1) Määrus, millega ümberkujundamiskava kinnitatakse või kinnitamata jäetakse, toimetatakse kätte võlgnikule ja kõigile võlausaldajatele, kelle õigusi ümberkujundamiskavaga mõjutatakse, ning edastatakse usaldusisikule. Kohus teeb ümberkujundamiskava kinnitamise määрусe avalikult teatavaks ja avaldab väljaandes Ametlikud Teadaanded.

(2) Määruse peale, millega ümberkujundamiskava kinnitatakse või kinnitamata jäetakse, võib võlgnik või maksejõuetusavalduse esitanud võlausaldaja esitada määрусkaebuse. Võlausaldaja võib esitada määрусkaebuse ümberkujundamiskava kinnitamise määрусpeale, kui ta on esitanud sellele eelnevalt vastuväite. Ringkonnakohtu määрусpeale määрусkaebuse kohta võib esitada määрусkaebuse.

§ 28. Ümberkujundamiskava kinnitamine saneerimismenetluse põhimõtete järgi

Kui võlgnik taotleb ümberkujundamisega ettevõtte saneerimist, võib kohus mõjuval põhjusel näha ümberkujundamiskava kinnitamiseks ette käesolevas peatükis sätestatu asemel ümberkujundamiskava kinnitamise saneerimisseaduse 4. peatükis sätestatud korras.

2. jagu

Ümberkujundamiskava tagajärjed

§ 29. Ümberkujundamiskava kinnitamise üldised tagajärjed

(1) Ümberkujundamiskava kinnitamisega hakkab selles ettenähtud õiguslik tagajärg kehtima võlgniku ja isiku kohta, kelle õigusi ümberkujundamiskavaga mõjutatakse.

(2) Ümberkujundamiskava kinnitamine ei vabasta võlgniku kohustuse täitmise eest solidaarselt vastutavat isikut oma kohustuse täitmisest. Kui solidaarselt vastutav isik on oma kohustuse täitnud, on tal võlgniku suhtes tagasinõudeõigus üksnes ulatuses, milles võlgnik vastutab kohustuse täitmise eest ümberkujundamiskava järgi.

(3) Ümberkujundamiskava kinnitamine ei piira pandi või muu esemelise tagatisega võlausaldaja, kes ei nõustunud oma nõude ümberkujundamisega, õigust rahuldada oma nõue tagatise arvel.

(4) Kohtu kinnitatud ümberkujundamiskava on täitedokument sellega ümberkujundatud nõude suhtes. Kui ümberkujundamiskavas on ette nähtud kohustuse täitmise tähtaja pikendamine, ei saa ümberkujundamiskavas nimetatud tähtaja jooksul nõuet maksta panna.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud kohaldatakse ka isikule, kes ümberkujundamiskavaga võtab endale kohustuse tagada võlgniku kohustust võlausaldaja ees.

(6) Ümberkujundamiskava kinnitamine ei välista võlausaldajate poolt vara tagasivõitmise hagi esitamist ja lahendamist täitemenetluses. Kohtutäitur annab saadu ümberkujundamiskavaga hõlmatud võlausaldajatele välja üksnes kohtu korraldusel ja ümberkujundamiskava alusel.

§ 30. Ümberkujundamiskava kehtivuse välistamine

Ümberkujundamiskava ei kehti võlausaldaja suhtes, kellele ei ole seda tutvumiseks ja seisukoha võtmiseks kätte toimetatud.

§ 31. Hagimenetlus ja täitemenetlus ümberkujundamiskava kehtivuse ajal

(1) Ümberkujundamiskava kehtivuse ajal ei saa esitada hagiavaldust ega avaldust hagita menetluses nõude alusel, mille kohta ümberkujundamiskava kehtib.

(2) Ümberkujundamiskava kinnitamise järel jätkatakse maksejõuetusavalduse menetlusse võtmisel peatatud täitemenetlust ja kohtumenetlust nõude suhtes, mille kohta ümberkujundamiskava ei kehti.

(3) Ümberkujundamiskava kinnitamine ei piira võlausaldaja õigust vaielda kohtumenetluses nõude üle, mida ümberkujundamiskavas ei tunnustatud. Samuti võib võlausaldaja kohtumenetluses vaielda nõude suuruse üle osas, mida ei tunnustatud.

§ 32. Viivis ja leppetrahv ümberkujundamiskava kehtivuse ajal

Ümberkujundamiskava kinnitamise järel arvestatakse nõudelt, mida ümberkujundamiskavaga ümber ei kujundata, viivist ja leppetrahvi alates maksejõuetusavalduse menetlusse võtmisest esialgse õigussuhte järgi.

§ 33. Maksejõuetusavaldus ümberkujundamiskava kehtivuse ajal

(1) Ümberkujundamiskava kehtivuse ajal ei saa esitada maksejõuetusavaldust nõude alusel, mille kohta ümberkujundamiskava kehtib.

(2) Ümberkujundamiskava kehtivuse ajal vaatab maksejõuetusavalduse läbi ümberkujundamismenetlust läbi viiv kohtunik sama menetluse raames.

(3) Kohus kaasab maksejõuetusavalduse läbivaatamisse ümberkujundamiskava täitmise üle järelevalvet teostava usaldusisiku.

(4) Kui kohus nimetab maksejõuetusavalduse läbi vaatamiseks teise usaldusisiku kui selle, kes

on nimetatud võlgniku võlgade ümberkujundamise menetluses, ei tohi teine usaldusisik oma tegevusega takistada ümberkujundamiskava täitmist ja peab tegema igakülgset koostööd järelevalvet teostava kohtu ja usaldusisikuga.

(5) Kui kohus tuvastab, et ümberkujundamiskavas ettenähtut arvestades on siiski alust võlgniku pankrot välja kuulutada, tühistab ta ümberkujundamiskava ja lõpetab ümberkujundamismenetluse.

(6) Määruse peale, millega kohus maksejõuetusavalduse lahendab, võivad võlgnik ja maksejõuetusavalduse esitanud võlausaldaja esitada määruskaebuse. Ringkonnakohtu määruse peale määruskaebuse kohta võib esitada määruskaebuse.

§ 34. Järelevalve ümberkujundamiskava täitmise üle

(1) Järelevalvet ümberkujundamiskava täitmise üle teostab usaldusisik.

(2) Võlgnik annab kohtule ja usaldusisikule järelevalve teostamiseks vajalikku teavet ja osutab abi järelevalvekohustuse täitmisel.

(3) Võlgnik esitab iga aasta möödumisel ümberkujundamiskava kinnitamisest kohtule ja võlausaldajatele kohtu määratud tähtjaks aruande võlgniku varalise seisundi ja ümberkujundamiskava täitmise kohta, kui kohus ei otsusta teisiti. Kohus võib küsida võlgnikult või usaldusisikult ka muul ajal aruannet ümberkujundamiskava täitmise kohta ja lasta võlgniku aruannet kontrollida võlgniku arvel usaldusisikul.

§ 35. Ümberkujundamiskava muutmine

(1) Võlgnik, usaldusisik või võlausaldaja võib asjaolude muutumise korral, iseäranis kui võlgniku varaline seisund oluliselt muutub või võlgniku ilmnenu tegelik varaline seisund erineb oluliselt kohtule esitatud andmetest, esitada kohtule taotluse ümberkujundamiskava või selle täitmise tähtaja muutmiseks. Samuti võib ümberkujundamiskava muuta, kui mõne nõude kehtivuse või suuruse kohta on tehtud kohtulahend.

(2) Ümberkujundamiskava võib laiendada nõuetele, mis muutusid sissenõutavaks pärast maksejõuetusavalduse esitamist või ümberkujundamiskava kinnitamist, kui need põhinevad enne seda tehtud tehingul või on tekkinud muul õiguslikul alusel. Muu hulgas võib ümberkujundamiskava laiendada pandi realiseerimise järel üle jäävatele võlanõuetele.

(3) Ümberkujundamiskava muutmisele ja kinnitamisele kohaldatakse käesoleva seaduse §-des 23–28 sätestatut. Sellesse kaasatakse võlausaldajad, kelle õigusi soovitakse ümberkujundamiskava muutmise kitsendada.

3. jagu

Võlgade ümberkujundamise menetluse lõppemine

§ 36. Võlgade ümberkujundamise menetluse lõppemise alused

(1) Võlgade ümberkujundamise menetlus lõpeb ümberkujundamiskava tühistamisel, menetluse lõpetamisel, ümberkujundamiskava ennetähtaegsel täitmisel, võlgniku surma korral või ümberkujundamiskavas märgitud kava täitmise tähtaja möödumisel.

(2) Maksejõuetusavalduse läbi vaatamata või rahuldamata jätmise või menetluse lõpetamise

korral langevad tagasiulatuvalt ära kõik avalduse menetlusse võtmise tagajärjed.

§ 37. Ümberkujundamiskava täitmise tähtaja möödumise tagajärjed

Võlausaldaja saab ümberkujundamiskavaga ümberkujundatud nõude pärast kava täitmise tähtaja möödumist maksma panna üksnes kavas kokkulepitud, kuid täitmata ulatuses.

§ 38. Ümberkujundamiskava ennetähtaegse täitmine

Ümberkujundamiskava ennetähtaegse täitmise korral lõpeb menetlus, kui võlgnik on kõik kavaga võetud kohustused täitnud enne kava täitmise tähtaja möödumist.

§ 39. Teate avaldamine menetluse lõppemise kohta ümberkujundamiskava ennetähtaegse täitmise ja tähtaja möödumise tõttu

Kohus avaldab ümberkujundamiskavas märgitud täitmise tähtaja möödumise või ümberkujundamiskava ennetähtaegse täitmise tõttu menetluse lõppemise kohta teate väljaandes Ametlikud Teadaanded ja teatab sellest pärast jõustumist peatatud täitemenetlust läbiviivale kohtutäiturile ja peatatud kohtumenetlust läbiviivale kohtule. Kohus võib teatama kohustada usaldusisiku.

§ 40. Võlgade ümberkujundamise menetlus võlgniku surma korral ümberkujundamiskava kehtivuse ajal

(1) Kui võlgnik sureb võlgade ümberkujundamise kava kehtivuse ajal, lõpetab kohus võlgade ümberkujundamise menetluse.

(2) Ümberkujundamiskavas ettenähtud õiguslik tagajärg jääb kehtima järgnevas võlgniku pärimismenetluses või pärandvara pankrotimenetluses.

(3) Kui võlgade ümberkujundamise menetlus algatati abikaasade ühise maksejõuetusavalduse alusel, võib menetlust üleelanud abikaasa suhtes jätkata. Kava võib vastavalt käesoleva seaduse §-s 35 sätestatule muuta.

§ 41. Ümberkujundamiskava tühistamine

(1) Kohus tühistab ümberkujundamiskava võlgniku avalduse alusel, samuti võlgniku pankroti väljakuulutamisel.

(2) Kohus võib ümberkujundamiskava tühistada ka juhul, kui ilmneb, et:

- 1) võlgnik ei täida ümberkujundamiskavast tulenevaid kohustusi olulisel määral;
- 2) ümberkujundamiskava kehtivuse ajast vähemalt poole möödumisel on ilmne, et võlgnik ei suuda sellega võetud kohustusi täita;
- 3) võlgnik ei ole makseraskustes või on need ületanud ning võlausaldajate nõuete ümberkujundamine ei ole asjaolude olulise muutumise tõttu nende suhtes enam õiglane;
- 4) võlgnik on tahtlikult või raske hooletusega esitanud oluliselt ebaõigeid või ebatäielikke andmeid oma vara ja sissetulekute, võlausaldajate või oma kohustuste kohta;
- 5) võlgnik on teinud makseid ümberkujundamiskavas nimetamata võlausaldajatele teiste võlausaldajate huvisid oluliselt kahjustades;
- 6) võlgnik ei osuta kohtule või usaldusisikule abi nende järelevalvekohustuse täitmisel või ei anna teavet, mida on järelevalve teostamiseks vaja;
- 7) võlgnik jätab tasumata usaldusisiku või eksperdi tasu ja kulutuste katteks deposiidina selleks

ettenähtud kontole kohtu määratud summa.

(3) Ümberkujundamiskava tühistamisel langevad tagasiulatuvalt ära maksejõuetusavalduse menetluse võtmise tagajärjed. Võlausaldajal, kelle nõue ümberkujundamiskavaga ümber kujundati, taastub nõudeõigus võlgniku vastu esialgses suuruses. Seejuures tuleb arvestada, mida võlausaldaja ümberkujundamiskava täitmise käigus on juba saanud.

(4) Ümberkujundamiskava tühistamise teeb kohus avalikult teatavaks, avaldab selle kohta teate väljaandes Ametlikud Teadaanded ja teatab sellest pärast jõustumist peatatud täitemenetlust läbiviivale kohtutäiturile ja peatatud kohtumenetlust läbiviivale kohtule. Kohus võib teatama kohustada usaldusisiku.

(5) Kui ümberkujundamiskava tühistatakse ja sellele järgneva kolme kuu jooksul kuulutatakse välja võlgniku pankrot, loetakse usaldusisiku ja eksperdi tasu ning kulutuste hüvitamise nõuded selles menetluses kaitsmiseta tunnustatuks.

(6) Kohus võib ümberkujundamiskava tühistamisel otsustada sama määrusega kuulutada välja võlgniku pankroti vastavalt pankrotiseaduse §-s 31 sätestatule, kuulutada välja võlgniku pankroti ja algatada kohustustest vabastamise menetluse vastavalt pankrotiseaduse §-s 31 ja käesoleva seaduse §-s 44 sätestatule või lõpetada menetlus raugemise tõttu pankrotiseaduse §-s 29 nimetatud alusel. Võlgnik peab vastava menetluse algatamiseks olema avaldanud taht maksejõuetusavalduses või andma nõusoleku, välja arvatud siis, kui maksejõuetusavalduse on esitanud võlausaldaja, kes on taotlenud võlgniku pankroti väljakuulutamist. Määrus edastatakse võlgnikule, maksejõuetusavalduse esitanud võlausaldajale ja avaldatakse ka väljaandes Ametlikud Teadaanded.

(7) Kui see on põhjendatud, võib kohus abikaasade ühise maksejõuetusavalduse puhul teha abikaasade suhtes erinevad käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud menetluslikud otsused.

(8) Kohtumääruse peale, millega kohus tühistab ümberkujundamiskava, võib võlgnik või võlausaldaja esitada määruskaebuse. Ringkonnakohtu määruse peale määruskaebuse kohta võib esitada määruskaebuse.

4. peatükk

Pankrotimenetlus ja kohustustest vabastamise menetlus

1. jagu

Pankrotimenetlus

§ 42. Füüsilisest isikust võlgniku pankrotimenetlus

Füüsilisest isikust võlgniku pankroti väljakuulutamine ja pankrotimenetluse läbiviimine toimub pankrotiseaduses sätestatud korras, kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teisiti.

2. jagu

Füüsilisest isikust võlgniku kohustustest vabastamise menetlus

§ 43. Võlgniku kohustustest vabastamine

Füüsilisest isikust võlgnik, sõltumata sellest, kas tegemist on ettevõtjaga, võidakse vabastada pankrotimenetluses täitmata jäänud kohustustest. Pankrotimenetluse ja kohustustest vabastamise menetluse ajal võetud kohustustest ei vabastata. Kohustustest vabastamine toimub käesolevas jaos sätestatud alustel ja korras.

§ 44. Menetluse algatamine

(1) Võlgniku kohustustest vabastamise menetluse algatamise otsustab kohus pankroti väljakuulutamisel. Kui kohus algatab võlgniku kohustustest vabastamise menetluse, algab see samaaegselt pankroti väljakuulutamisega. Võlausaldaja võib käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud asjaolule tuginedes esitada võlgniku kohustusest vabastamise menetluse algatamisele vastuväite.

(2) Kui esineb pankrotiseaduse § 29 lõigetes 1 ja 2 nimetatud alus menetluse raugemiseks ja võlgnik on käesoleva seaduse § 10 lõike 2 punkti 2 alusel taotlenud kohustustest vabastamise menetluse algatamist, kuulutab kohus pankroti välja, kui ei esine käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud aluseid.

(3) Kohus võib jätta võlgniku kohustustest vabastamise menetluse algatamata, kui:

1) võlgnik on mõistetud süüdi pankroti- või täitemenetluselise kuriteo, maksualase kuriteo, rahapesualase kuriteo, kelmuse või karistusseadustiku §-des 214, 217², 380–381¹ nimetatud kuriteo toimepanemises;

2) võlgnik on viimase kolme aasta jooksul enne usaldusisiku nimetamist või pärast seda andnud tahtlikult või raske hooletusega ebaõigeid või ebatäielikke andmeid oma majandusliku olukorra kohta, et saada toetusi või muid soodustusi riigilt, kohaliku omavalitsuse üksuselt või sihtasutuselt või vältida maksude maksmist;

3) kohus on viimase kümne aasta jooksul enne usaldusisiku nimetamist otsustanud võlgniku kohustustest vabastada;

4) võlgnik on viimase aasta jooksul enne usaldusisiku nimetamist või pärast seda tahtliku või raske hooletusega takistanud võlausaldajate nõuete rahuldamist, kusjuures võlausaldajate huvide kahjustamiseks loetakse ka vara raiskamine;

5) võlgnik on tahtlikult või raske hooletusega esitanud võlanimekirjas ebaõigeid või ebatäielikke andmeid oma vara ja sissetulekute, võlausaldajate ja oma kohustuste kohta, samuti rikkunud tahtlikult või raske hooletusega muid oma käesolevas seaduses sätestatud kohustusi.

(4) Võlgniku kohustustest vabastamise menetluse algatamist ei takista see, kui võlgniku suhtes on varem algatatud võlgade ümberkujundamise menetlus ja see on lõppenud.

§ 45. Usaldusisik

(1) Usaldusisik peab võlgnikult saadud maksed hoidma oma varast eraldi ja need vastavalt pankrotimenetluses koostatud võlausaldajate nimekirjas ettenähtud jaotistele üks kord aastas võlausaldajatele välja maksuma.

(2) Võlausaldaja põhjendatud taotlusel võib kohus usaldusisikule anda õiguse kontrollida, kas võlgnik täidab oma kohustusi.

(3) Võlgniku kohustustest vabastamise menetluse lõpuks esitab usaldusisik kohtule aruande.

(4) Kuni pankrotimenetluse lõpuni täidab usaldusisiku ülesandeid pankrotihaldur. Kohus võib vajaduse korral nimetada pankrotimenetluse ajaks ka usaldusisiku võlgnikku nõustama kohustustest vabastamise menetluse küsimustes. Pankrotimenetluse lõppemise järel võib haldur jätkata usaldusisiku ülesannetes või kohus nimetada uue usaldusisiku.

§ 46. Võlgniku kohustused menetluse kestel

- (1) Võlgnik on kohustatud tegelema mõistlikult tulutoova tegevusega ja kui tal sellist tegevust ei ole, siis seda otsima.
- (2) Võlgnik peab viivitamata teatama kohtule ja usaldusisikule igast elu- ja tegevuskoha vahetusest, mitte varjama saadud tulusid ning vara, samuti andma kohtu ja usaldusisiku nõudel teavet oma tegevuse või selle otsimise, oma sissetulekute ja vara kohta.
- (3) Võlgniku töö- või teenistussuhtest või muust sarnasest suhtest saadud tulu või ettevõtlusest saadud tulu nõuded loetakse loovutatuks usaldusisikule. Usaldusisik peab sellest tasude maksmiseks kohustatud isikutele teatama.
- (4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud tulust peab usaldusisik võlgnikule üle andma sissetuleku osa, millele ei saa sissenõuet pöörata, väljaarvatud käesoleva paragrahvi lõikes 5 sätestatud juhul, ja 25 protsenti. Kohus võib asjaolusid arvestades määrata sellest erineva määra. Määra arvutatakse mitteamestitavat osa ületavalt sissetuleku osalt.
- (5) Võlgnik ei pea usaldusisikule üle andma tulu, millele seadusest tulenevalt ei saa pöörata sissenõuet. Võlgnik peab usaldusisikule sellise tulu laekumisest viivitamatult teada andma.
- (6) Pärimise teel saadu väärtusest on võlgnik kohustatud poole usaldusisikule üle andma.
- (7) Kuni pankrotimenetluse lõppemiseni ei kohaldata käesoleva paragrahvi lõikeid 3–6, vaid kohaldatakse pankrotiseaduses sätestatud.

§ 47. Sissenõude keeld

- (1) Võlgniku kohustustest vabastamise menetluse kestel ei saa pankrotivõlausaldajad, sealhulgas need pankrotivõlausaldajad, kes ei ole pankrotimenetluses nõudeid esitanud, pöörata sissenõuet võlgniku varale.
- (2) Võlausaldajad, kelle nõue võlgniku vastu on tekkinud pärast pankroti väljakuulutamist, ei saa võlgniku kohustustest vabastamise menetluse kestel pöörata sissenõuet usaldusisikule üleandmisele kuuluvatele rahasummadele.
- (3) Kuni pankrotimenetluse lõpuni ei kohaldata käesoleva paragrahvi lõikeid 1 ja 2, vaid kohaldatakse pankrotiseaduses sätestatud.

§ 48. Võlgniku kohustustest vabastamise otsustamine

- (1) Pärast kolme aasta möödumist võlgniku kohustustest vabastamise menetluse algatamisest otsustab kohus võlgniku vabastamise tema pankrotimenetluses täitmata jäänud kohustustest, tehes selle kohta määruse.
- (2) Kohus võib asjaolusid arvestades vabastada oma kohustusi nõuetekohaselt täitnud võlgniku pankrotimenetluses täitmata jäänud kohustustest ka enne kolme aasta möödumist menetluse algatamisest, kuid mitte enne ühe aasta möödumist menetluse algatamisest, eelkõige kui võlgnik on oma kohustusi menetluse ajal nõuetekohaselt täitnud ja rahuldanud võlausaldajate nõudeid arvestatavas ulatuses.
- (3) Kui võlgnik sureb pankrotimenetluses täitmata jäänud kohustustest vabastamise menetluse ajal, otsustab kohus tema pankrotimenetluses täitmata jäänud kohustustest vabastamise, tehes selle kohta määruse. Kohus võib võlgniku tema surma korral vabastada pankrotimenetluses

täitmata jäänud kohustustest, kui menetluse algatamisest on möödunud vähemalt kaks aastat.

(4) Kohus keeldub võlgnikku kohustustest vabastamast, kui:

- 1) võlgnik on mõistetud süüdi pankrotikuriteos;
- 2) võlgnik on rikkunud tahtlikult või raske hooletusega oma käesoleva seaduse §-s 46 nimetatud kohustusi ja kahjustanud sellega võlausaldajate huve.

(5) Kohus ei või keelduda võlgnikku kohustustest vabastamast enne, kui ta on ära kuulunud usaldusisiku ja võlgniku, samuti võlausaldajad, kes on selleks soovi avaldanud.

(6) Võlgnik peab vande all andma kohtule teavet oma kohustuste täitmisest. Kui võlgnik kohtu määratud tähtaja jooksul teavet ei anna, keeldub kohus võlgnikku pankrotimenetluses täitmata jäänud kohustustest vabastamast.

(7) Kohus võib omal algatusel või võlausaldaja või usaldusisiku taotlusel otsustada kohustustest vabastamise keeldumise ja lõpetada kohustustest vabastamise menetluse, kui enne kolme aasta möödumist ilmneb käesoleva paragrahvi lõikes 4 või 6 nimetatud alus. Võlausaldaja võib selle taotluse esitada kuue kuu jooksul võlgniku kohustuste rikkumisest teadasaamisest arvates.

(8) Kui kohus leiab, et võlgniku kohustustest vabastamine ei ole põhjendatud, kuivõrd võlgnik on olnud hooletu oma käesoleva seaduse §-s 46 nimetatud kohustuste täitmisel ja kahjustanud sellega võlausaldajate huve, võib ta menetlust pikendada ja määrata võlgnikule täiendava tähtaja, mille möödumise järel otsustatakse kohustustest vabastamise üle uuesti. Kohus võib menetlust pikendada mitu korda. See tähtaeg ei või olla kokku pikem kui neli aastat menetluse algatamisest.

(9) Kui kohustustest vabastamise menetlus on algatatud abikaasade suhtes ühiselt, otsustab kohus kohustustest vabastamise abikaasade suhtes eraldi.

(10) Määruse peale, millega kohus on võlgniku kohustustest vabastanud, sellest keeldunud või kohustustest vabastamise menetlust pikendanud, võivad võlausaldaja ja võlgnik esitada määruskaebuse. Ringkonnakohtu määruse peale määruskaebuse kohta võib esitada määruskaebuse.

(11) Kohus avaldab teate võlgniku kohustustest vabastamise või vabastamata jätmise määruse kohta väljaandes Ametlikud Teadaanded.

(12) Kui kohus vabastab võlgniku kohustustest või keeldub sellest, lõpetab kohus võlgniku kohustustest vabastamise menetluse.

(13) Kohustustest vabastamise otsustamine ei takista pankrotimenetluse jätkumist, kui pankrotimenetlus ei ole selleks ajaks lõppenud.

§ 49. Võlgniku pankrotimenetluses täitmata jäänud kohustustest vabastamise tagajärjed

(1) Kui võlgnik vabastatakse pankrotimenetluses täitmata jäänud kohustustest, lõpevad pankrotivõlausaldajate nõuded võlgniku vastu, sealhulgas ka nende pankrotivõlausaldajate nõuded, kes ei ole pankrotimenetluses nõudeid esitanud. See ei takista pankrotivõlausaldajate nõuete täitmist pankrotiseaduses sätestatu kohaselt pankrotivara arvelt.

(2) Võlgniku pankrotimenetluses täitmata jäänud kohustustest vabastamisega ei lõpe õigusvastaselt tahtlikult tekitatud kahju hüvitamise kohustus ning lapsele või vanemale elatise

maksmise kohustus.

(3) Võlgniku kohustustest vabastamine ei vabasta võlgnikuga solidaarselt vastutavat isikut oma kohustuse täitmisest. Kui solidaarselt vastutav isik täidab kohustuse, ei saa ta kohustustest vabastamise korral esitada tagasinõuet võlgniku vastu.

(4) Kui võlgnik on võlausaldaja nõude rahuldanud pärast pankrotimenetluses täitmata jäänud kohustustest vabastamist, ei saa kohustuse täitmiseks üleantut võlausaldajalt tagasi nõuda.

(5) Võlgniku kohustustest vabastamine ei tohi olla takistuseks riiklike ettevõtlustoetuste kasutamisel.

§ 50. Võlgniku kohustustest vabastamise määruse tühistamine

(1) Kohus võib võlausaldaja taotluse alusel ühe aasta jooksul võlgniku pankrotimenetluses täitmata jäänud kohustustest vabastamise määruse tegemisest selle määruse tühistada, kui selgub, et võlgnik on kohustustest vabastamise menetluse kestel oma kohustusi tahtlikult rikkunud ja sellega oluliselt takistanud pankrotivõlausaldajate nõuete rahuldamist. Kohus lahendab võlausaldaja taotluse määrusega.

(2) Võlausaldaja võib käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotluse esitada üksnes juhul, kui ta sai võlgniku kohustuste rikkumisest teada alles pärast võlgniku kohustustest vabastamise määruse tegemist.

(3) Enne võlgniku pankrotimenetluses täitmata jäänud kohustustest vabastamise määruse tühistamise otsustamist kuulab kohus ära võlgniku ja usaldusisiku.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud määruse peale võivad taotluse esitanud isik ja võlgnik esitada määruskaebuse. Ringkonnakohtu määruse peale määruskaebuse kohta võib esitada määruskaebuse.

(5) Kohus avaldab teate võlgniku pankrotimenetluses täitmata jäänud kohustustest vabastamise määruse tühistamisest väljaandes Ametlikud Teadaanded.

§ 51. Kohustustest vabastamise menetluse lõpetamine aluse äralangemise tõttu

Kohus lõpetab võlgniku kohustustest vabastamise menetluse, kui menetluse algatamise alus on ära langenud, eelkõige kui võlgnik täidab kohustustest vabastamise menetluse jooksul kõik võlausaldajate nõuded.

5. peatükk

Usaldusisik

1. jagu

Usaldusisikuna tegutsemine

§ 52. Usaldusisikuna tegutsemise õigus

(1) Usaldusisikuna tegutsemise õigus on isikul, kes on lisatud usaldusisikute nimekirja.

(2) Usaldusisikute nimekirja lisatakse teovõimeline füüsiline isik, kes:

1) on omandanud riiklikult tunnustatud bakalaureusekraadi või sellele vastava kvalifikatsiooni Eesti Vabariigi haridusseaduse § 28 lõike 2² tähenduses või bakalaureusekraadile vastava

välisriigi kvalifikatsiooni ja kellel on vähemalt kaheaastane töökogemus rahanduse, õiguse, juhtimise, võlanõustamise või raamatupidamise valdkonnas, või kes on omandanud riiklikult tunnustatud magistrikraadi või sellele vastava kvalifikatsiooni Eesti Vabariigi haridusseaduse § 28 lõike 2² tähenduses või magistrikraadile vastava välisriigi kvalifikatsiooni;

2) on aus ja kõlbeline;

3) valdab kõnes ja kirjas eesti keelt;

4) on läbinud käesoleva seaduse §-s 53 sätestatud eksami;

5) on läbinud käesoleva seaduse §-s 54 sätestatud esmase koolituse.

(3) Usaldusisikuna võib usaldusisikute nimekirja lisada ka välisriigi kutsekvalifikatsiooni omandanud isiku, kui tema kutsekvalifikatsiooni on tunnustatud välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seaduse kohaselt. Välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seaduse § 7 lõikes 2 sätestatud pädev asutus on Justiitsministeerium.

(4) Isik esitab enda usaldusisikute nimekirja lisamiseks Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koja (edaspidi *koda*) kutsekogu juhatusete taotluse hiljemalt ühe aasta jooksul pärast eksami sooritamist ja esmase koolituskava täitmist. Koda kutsekogu juhatus otsustab taotluse rahuldamise ühe kuu jooksul taotluse saamisest, tehes selle kohta kirjaliku otsuse. Otsuse ärakiri saadetakse isikule. Taotluse rahuldamata jätmist peab põhjendama.

(5) Usaldusisikute nimekirja ei lisata isikut:

1) kellel on karistatus tahtlikult toimepandud kuriteo eest;

2) kes on viimase kümne aasta jooksul tagandatud kohtuniku-, notari-, prokuröri- või kohtutäituriametist või välja heidetud advokatuurist või audiitorkogust või kellelt on võetud vandetõlgi kutse vandetõlgi seaduse § 28 lõike 3 punkti 3 alusel või patendivoliniku kutse patendivoliniku seaduse § 20 lõike 1 punkti 1 või 2 alusel või kelle suhtes kehtib pankrotihaldurina tegutsemise keeld;

3) kes on viimase viie aasta jooksul avalikust teenistusest distsiplinaarsüüteo eest vabastatud;

4) kes on pankrotivõlgnik;

5) kelle kohta kehtib ärikeeld või kes on kohtuotsusega jäetud ilma õigusest olla ettevõtja;

6) kes on viimase seitsme aasta jooksul distsiplinaarsüüteo toimepanemise eest kojast välja arvatud või kellelt on usaldusisikuna tegutsemise õigus ära võetud.

§ 53. Usaldusisiku eksami korraldus ja tasu

(1) Usaldusisiku eksamil kontrollitakse eksamineeritava erialateadmisi ja isiksuseomaduste sobivust. Eksami viib läbi koja metoodikakomisjon. Eksam koosneb erialateadmiste testist ja vestlusest. Vestlus viiakse läbi erialateadmiste testi sooritanud eksamineeritavaga.

(2) Usaldusisiku eksami läbiviimise korra ja tingimused kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(3) Usaldusisiku eksami erialateadmiste testi valdkonnad ja eksami hindamise tingimused ja korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(4) Enne usaldusisiku eksami ja korduseksami sooritamist peab eksamineeritav tasuma kojale tasu 127 eurot. Nimetatud summa sisaldab ka esmase koolituskava koostamist ja täitmise kontrollimist. Kui isik on eksami sooritamise eest vabastatud, kuid peab täitma esmase koolituse kava, peab ta kojale enne kava koostamist tasuma pool eksami tasust. Koda võib põhjendatud juhtudel eksami tasu määra alandada või isiku tasu maksmisest vabastada.

(5) Pankrotihaldur ja vandeadvokaat ei pea usaldusisikuna tegutsemise õiguse saamiseks

sooritama usaldusisiku eksamit ja neile koostatakse kohe käesoleva seaduse § 54 lõikes 1 nimetatud esmase koolituse kava.

§ 54. Esmase koolituse kava

(1) Pärast usaldusisiku eksami sooritamist koostab metoodikakomisjon isikule individuaalse esmase koolituse kava. Esmase koolituse kava koostatakse arvestusega, et selle täitmine ei takista töötamist põhitöökohal.

(2) Esmase koolituse kava koostamise ja kava täitmise kontrollimise korra ja tingimused kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 55. Täiendusõppe kohustus

(1) Täiendusõppe kohustuse täitmist kontrollib metoodikakomisjon kord viie aasta jooksul (edaspidi *hindamisperiood*).

(2) Nõuded täiendusõppele ja täiendusõppe mahu kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(3) Metoodikakomisjon saadab vähemalt kaks kuud enne hindamisperioodi lõppemist isikule teate hindamisperioodi lõppemise kohta ning selgitab, millised andmed ja milliseks tähtpäevaks tuleb täiendusõppe kohustuse täitmise kohta esitada.

(4) Isik, kes on hindamisperioodi jooksul omandanud magistri- või doktorikraadi õigusteaduses, ei pea sel perioodil täiendusõpet läbima. Koja täiendusõpet ei pea läbima ka vandeadvokaat ja pankrotihaldur, kes läbib täiendusõppe kas koja kutsekogu liikmena või advokatuuris.

(5) Kui usaldusisik ei ole hindamisperioodi jooksul läbinud täiendusõpet nõutavas mahus või ei ole määratud tähtpäevaks metoodikakomisjonile täiendusõppe läbimise kohta andmeid esitanud, suunab metoodikakomisjon isiku eksamile. Eksam tuleb sooritada nelja kuu jooksul eksamile suunamisest arvates. Kui isik eksamit ei soorita, suunatakse ta korduseksamile. Eksamile mõjuva põhjuseta ilmumata jätmise korral loetakse eksam mittesooritatuks.

(6) Kui usaldusisik ei ilmu mõjuva põhjuseta eksamile või ei soorita eksamit kahel katsel, arvab koda isiku usaldusisikute nimekirjast välja.

§ 56. Usaldusisikuna tegutsemise õiguse peatamine, lõpetamine ja äravõtmine

(1) Koja kutsekogu juhatus võib usaldusisiku kirjaliku taotluse alusel lõpetada või peatada tema usaldusisikuna tegutsemise õiguse kuni kolmeks aastaks. Koja kutsekogu juhatus vaatab avalduse läbi ühe kuu jooksul selle saamisest. Ajal, kui usaldusisikuna tegutsemise õigus on peatatud, ei kohaldu isikule käesolevas seaduses sätestatud kutsekindlustuse nõue, kojale usaldusisikute nimekirjas olemise eest tasu maksmise kohustus ega täiendusõppe kohustus.

(2) Koja kutsekogu juhatus arvab isiku usaldusisikute nimekirjast välja:

- 1) kui tema puhul esineb käesoleva seaduse § 52 lõikes 5 nimetatud asjaolu;
- 2) käesoleva seaduse § 55 lõikes 6 sätestatud juhul;
- 3) kui talle on kohaldatud distsiplinaarkaristusena usaldusisikuna tegutsemise keeld.

(3) Usaldusisikute nimekirjast väljaarvamise kohta teeb koja kutsekogu juhatus kirjaliku otsuse,

mis toimetatakse kätte nimekirjast välja arvatud usaldusisikule. Otsus peab olema põhjendatud ja sisaldama otsuse vaidlustamise korda.

(4) Usaldusisikute nimekirjast väljaarvamiseega kaotab isik õiguse tegutseda usaldusisikuna.

§ 57. Usaldusisikute nimekiri

(1) Pärast käesoleva seaduse § 52 lõikes 4 nimetatud taotluse rahuldamist kannab koja kutsekogu juhatus isiku andmed usaldusisikute nimekirja.

(2) Usaldusisiku kohta märgitakse nimekirjas:

- 1) nimi;
- 2) kontaktandmed;
- 3) usaldusisikuna tegutsemise õiguse saamise kuupäev;
- 4) andmed hariduse kohta;
- 5) usaldusisikuna tegutsemise õiguse peatamise ja äravõtmise aeg ja alus;
- 6) kutsekindlustuslepingu kehtivuse aeg;
- 7) kutsealase arvelduskonto andmed.

(3) Nimekirja pidaja on koda. Nimekiri tehakse avalikkusele kättesaadavaks koja veebilehel.

(4) Nimekirja kantud usaldusisik peab tagama esitatud andmete õigsuse.

§ 58. Usaldusisiku tasu kojale

(1) Usaldusisik maksab kojale nimekirjas olemise eest tasu, mis laekub koja kutsekogu eelarveosasse.

(2) Tasu kehtestatakse fikseeritud igakuises suuruses.

(3) Tasu suuruse kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 59. Usaldusisiku vastutus

(1) Usaldusisik vastutab oma kohustuste rikkumisega võlgnikule või võlausaldajale süüliselt tekitatud kahju eest.

(2) Usaldusisiku kohustuse rikkumisest tuleneva kahju hüvitamise nõude aegumistähtaeg on kolm aastat arvates päevast, kui kannatanu sai teada kahjust ja usaldusisiku vastutuse aluseks olevatest asjaoludest, kuid mitte üle kolme aasta arvates usaldusisiku vabastamisest.

§ 60. Usaldusisiku kutsekindlustus

(1) Usaldusisiku kutsetegevuses tekitatud kahju hüvitamise tagamiseks peab usaldusisik sõlmima kutsekindlustuslepingu kindlustusandjaga, kes on Eestis kindlustustegevuseks luba omav äriühing, järgmistel tingimustel:

- 1) kindlustusjuhtumiks on kindlustusperioodi jooksul toimunud usaldusisiku kohustuse rikkumine, mille tõttu tekkinud kahju on usaldusisik kohustatud usaldusisiku tegevust reguleeriva seaduse alusel hüvitama;
- 2) kindlustussumma alampiir ühe kindlustusjuhtumi kohta on vähemalt 63 910 eurot ning kõigi kindlustusperioodil toimunud kindlustusjuhtumite kohta väljamakstavate kindlustushüvitiste ülempiir on vähemalt 300 000 eurot;

3) kui kutsekindlustusleping on sõlmitud omavastutusega, hüvitab kindlustusandja kogu tekitatud kahju, kuid mitte üle kindlustussumma, ja nõuab omavastutuse summa tagasi kindlustusvõtjalt.

(2) Usaldusisik ei pea kindlustama kohustuse tahtlikust rikkumisest tekkivat vastutust.

(3) Kohtutäitur, vandeadvokaat ja pankrotihaldur, kelle kutsetegevusest tulenev vastutus on seaduse kohaselt kindlustatud, ei pea sõlmima käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud lepingut, kui kutsekindlustusleping hõlmab tegutsemist usaldusisikuna.

(4) Usaldusisik ei tohi maksta kindlustusmakseid võlgniku varast.

(5) Usaldusisik esitab kutsekindlustuslepingu ära kirja ja kindlustuspoliisi viivitamata pärast kutsekindlustuslepingu sõlmimist koja kutsekogu juhatusesele. Koja kutsekogu juhatus on kohustatud kontrollima usaldusisiku kutsekindlustuse olemasolu.

(6) Koja kutsekogu juhatus määratud tähtjaks kutsekindlustuslepingu sõlmimata jätmise korral peatab koja kutsekogu juhatus isiku õiguse tegutseda usaldusisikuna kuni lepingu sõlmimiseni.

(7) Usaldusisik teatab koja kutsekogu juhatusesele kirjalikult võlaõigusseaduse § 514 lõigetes 1 ja 3 loetletud asjaoludest kahe nädala jooksul nendest teadasaamisest arvates. Usaldusisik teatab koja kutsekogu juhatusesele kahjustatud isikule kindlustusandja poolt kindlustushüvitise väljamaksmisest, hüvitise suuruse ja kindlustusjuhtumi põhjustanud sündmuse kahe nädala jooksul kindlustushüvitise väljamaksmisest arvates.

2. jagu

Usaldusisiku ülesannete täitmine ja järelevalve

§ 61. Usaldusisiku ülesanded ja järelevalve

(1) Usaldusisiku ülesanne on välja selgitada võlgniku varad ja kohustused ning teavitada kohut ja võlausaldajaid erapooletult ning asjatundlikult võlgniku majanduslikust olukorrast ja makseraskuste ületamise võimalustest, nõustada ja abistada võlgnikku maksejõuetusavalduse menetlemise ajal, kohustustest vabastamise või võlgade ümberkujundamise menetluse jooksul ning kontrollida võlausaldajate nõuete õiguspärasust ning võlgniku tehingute õiguspärasust ja otstarbekust.

(2) Usaldusisik muu hulgas:

1) abistab võlgnikku läbirääkimistel võlausaldajatega;

2) täidab pankrotiseaduses sätestatud ajutise halduri ülesandeid füüsilisest isikust võlgniku maksejõuetusavaldusega seoses, muu hulgas koostab ja esitab kohtule võlgniku vara- ja võlanimekirja ning hindab võlgniku maksejõulisust;

3) täidab käesolevas seaduses ja pankrotiseaduses sätestatud usaldusisiku ülesandeid, muu hulgas koostab ja esitab kohtule võlgade ümberkujundamise menetluse algatamise korral võlgade ümberkujundamise kava;

4) annab kohtule teavet oma ülesannete täitmise kohta;

5) hindab võlausaldajate nõuete tõendatust ja õiguspärasust ning teavitab kohut nõudest, mida tegelikult ei ole, mille suurus on ebaselge või mille õiguspärasust ega tõendatust ei saa hinnata;

6) küsib vajaduse korral võlgnikult ja võlausaldajatelt tõendeid võlausaldajate nõuete kohta;

7) täidab seadusest tulenevat või kohtu antud muud ülesannet.

(3) Usaldusisik täidab oma ülesandeid korralikule ja ausale usaldusisikule omase hoolsusega ning arvestab kõigi menetlusosaliste huve. Usaldusisiku üle teostab järelevalvet kohus vastavalt tsiviilkohtumenetluse seadustiku §-s 477² sätestatule.

(4) Usaldusisikul on õigus nõuda teavet, mida ta vajab oma ülesannete täitmiseks, võlgnikult, võlausaldajalt ja kolmandalt isikult, kelle valduses on võlgnikule kuuluv vara või kellel on varalisi kohustusi võlgniku suhtes, samuti võlgniku töötajalt ja endiselt töötajalt, kes on ametist lahkunud kahe aasta jooksul enne maksejõuetusavalduse esitamist. Nimetatud isikutel on kohustus usaldusisikule teavet anda.

(5) Usaldusisik on kohustatud hoidma saladuses talle tema ülesannete tõttu teatavaks saanud ärisaladust, samuti isikuandmeid ja muud konfidentsiaalsena saadud teavet.

(6) Usaldusisikule kohaldatakse ajutise halduri kohta sätestatut, kui seadusest ei tulene teisiti. Usaldusisikule ei kohaldata tsiviilkohtumenetluse seadustikus usaldusisiku kohta sätestatut.

§ 62. Usaldusisiku tasu ja kulutuste hüvitamine

(1) Usaldusisikul on õigus saada oma ülesannete täitmise eest tasu, mille suuruse määrab kohus, samuti nõuda oma ülesannete täitmiseks tehtud vajalike kulutuste hüvitamist, mida tasu ei kata.

(2) Usaldusisiku tunnitasu ülemmäär on summa, mis vastab ühele viiendikule töölepingu seaduse § 29 lõike 5 alusel kehtestatud kuupalga ühekordsele alammäärale. Usaldusisiku tasule maksude lisamisel lähtutakse pankrotiseaduse § 65 lõikes 1¹ sätestatust. Usaldusisiku tasu katab ka usaldusisiku tegevusega seotud üldised kulud, sealhulgas kulud büroo pidamisele, sidekulud ja riigisisesed reisikulud.

(3) Usaldusisiku tasu makstakse ja kulutused hüvitatakse kohustustest vabastamise menetluses võlgniku poolt usaldusisikule loovutatud vara arvel.

(4) Kohus võib usaldusisiku tasu maksmiseks määrata võlgnikule menetlusabi, kui võlgnikul puudub piisav vara usaldusisiku tasu maksmiseks ja tasu ei saa katta deposiidi arvel. Usaldusisiku tasu ja kulutuste katteks määratud menetlusabi, mida ei mõisteta võlgnikult riigi tuludesse välja, ei või olla ühe menetluse kohta suurem kui töölepingu seaduse § 29 lõike 5 alusel kehtestatud kuupalga kahekordne alammäär, sealhulgas seaduses ettenähtud maksud, välja arvatud käibemaks, ning arvestades tsiviilkohtumenetluse seadustiku § 183 lõikes 2 sätestatut.

(5) Usaldusisiku tasu ja hüvitamisele kuuluvate kulutuste arvestamise korra [kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega](#).

(6) Käesoleva seaduse § 63 lõike 1 punktis 3 sätestatud juhul võib kohus usaldusisikule määratud tasu vähendada.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud määruse peale võib usaldusisik, võlgnik või võlausaldaja esitada määruskaebuse.

§ 63. Usaldusisiku vabastamine

(1) Kohus vabastab usaldusisiku:

1) tema soovil;

2) kohustustest vabastamise või võlgade ümberkujundamise menetluse lõppemisel või kui

kohus otsustab käesoleva seaduse § 17 lõike 2 alusel jätta maksejõuetusavalduse rahuldamata;
3) kui usaldusisik on jätnud oma ülesande täitmata või ei täida seda nõuetekohaselt;
4) kui selgub, et usaldusisikul ei ole õigust usaldusisikuna tegutseda või teda ei oleks tohtinud usaldusisikuks nimetada.

(2) Vabastamise soovist teatab usaldusisik kohtule kirjalikult kümme päeva ette.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 3 ja 4 nimetatud alustel vabastab kohus usaldusisiku omal algatusel või võlgniku või võlausaldaja avalduse alusel.

(4) Kui usaldusisik vabastatakse käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud menetluse kestel, nimetab kohus uue usaldusisiku.

(5) Vabastatud usaldusisik esitab kohtule tegevusaruande menetluse läbiviimise ja usaldusisiku ülesannete täitmise kohta ning taotluse usaldusisikule tasu määramiseks.

(6) Määruse peale, millega kohus on usaldusisiku käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 3 või 4 nimetatud alusel vabastanud, võib usaldusisik esitada määruskaebuse. Ringkonnakohus lahendab määruskaebuse põhjendatud määrusega.

(7) Määruse peale, millega kohus on keeldunud käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud avalduse alusel usaldusisiku vabastamisest, võivad avalduse esitanud võlgnik ja võlausaldaja esitada määruskaebuse.

§ 64. Haldusjärelevalve

(1) Usaldusisiku tegevuse üle teostab seaduses sätestatud ulatuses haldusjärelevalvet koja kutsekogu juhatus.

(2) Koja kutsekogu juhatus teostab haldusjärelevalvet usaldusisiku tegevuse üle koja kutsekogu juhatusel teatavaks saanud teabe alusel, mis annab alust arvata, et usaldusisik on oma kohustusi rikkunud.

(3) Koja kutsekogu juhatusel on usaldusisiku tegevuse üle haldusjärelevalve teostamisel õigus kontrollida usaldusisiku kutsetegevuse nõuetekohasust ja seaduslikkust. Haldusjärelevalve teostamisse võib kaasata audiitori või muu eksperdi. Koja kutsekogu juhatus võib järelevalve teostamisse kaasata teisi koja töötajaid.

(4) Haldusjärelevalve teostamisel ilmnenuid usaldusisiku kohustuste rikkumisest teatab koja kutsekogu juhatus kohtule.

(5) Koja kutsekogu juhatusel on haldusjärelevalve teostamiseks õigus:

- 1) saada usaldusisikult, võlgnikult, võlausaldajalt ning riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuselt vajalikku teavet, selgitusi ja dokumente;
- 2) tutvuda asja kohtutoimikuga ja usaldusisiku aruannetega ning usaldusisiku kutsealase arvelduskonto väljavõtetega;
- 3) esitada usaldusisikule arvamusi ja soovitusi.

§ 65. Distsiplinaarvastutus

(1) Usaldusisiku kutsetegevust sätestavatest õigusaktidest tulenevate kohustuste rikkumise eest võib koja aukohus määrata usaldusisikule distsiplinaarkaristuse.

(2) Koja aukohus võib distsiplinaarkaristuse määrata muu hulgas:

- 1) koja organi otsuste ja hea kutsetava rikkumise eest;
- 2) vääritud teo eest, mis on vastuolus üldtunnustatud kõlblusnormidega või mis vähendab usaldust usaldusisiku kutse vastu, sõltumata sellest, kas tegu on pandud toime usaldusisiku kohustusi täites.

(3) Koja aukohus ei aruta ega karista distsiplinaarkorras koja liikmeks olevat advokaati. Koja aukohus võib taotleda advokatuuri aukohtult advokaadi suhtes aukohtumenetluse algatamist.

(4) Koja aukohtu määratavad distsiplinaarkaristused on:

- 1) noomitus;
- 2) rahatrahv 64–3000 eurot;
- 3) usaldusisikuna tegutsemise keeld kuni viieks aastaks.

(5) Distsiplinaarkaristusena määratud rahatrahv tuleb tasuda kolme kuu jooksul selle määramisest arvates. Trahvisumma kantakse koja kutsekogu eelarveosasse. Rahatrahvi määramise otsuses võib ette näha, et trahv tasutakse kindlaksmääratud tähtpäevadel osade kaupa ühe aasta jooksul.

(6) Otsus distsiplinaarkaristusena määratud rahatrahvi kohta on täitedokumentiks täitemenetluse seadustiku § 2 lõike 1 punkti 21 tähenduses.

(7) Ühe rikkumise eest võib määrata ühe distsiplinaarkaristuse. Kohtu poolt usaldusisiku vabastamist või trahvimist käesoleva seaduse § 61 lõike 3 alusel ei loeta distsiplinaarkaristuseks. Distsiplinaarkaristust määramisel ei arvestata sama teo eest määratud väärteo- või kriminaalkaristust ning käesolevas seaduses nimetatud muu organi või ametiisiku määratud distsiplinaarkaristust.

(8) Kui ilmneb, et usaldusisik on rikkunud oma kohustusi käimasolevas menetluses, on koja aukohtul õigus jätta distsiplinaarkaristus määramata ja esitada kohtule taotlus:

- 1) usaldusisiku vabastamiseks;
- 2) usaldusisikule trahvi määramiseks.

(9) Enne käesoleva paragrahvi lõikes 8 nimetatud taotluse esitamist nõuab koja aukohus usaldusisikult kirjaliku seletuse kohustuste rikkumise asjaolude kohta.

(10) Distsiplinaarkaristuse võib määrata rikkumisest teadasaamisest ühe aasta jooksul.

(11) Distsiplinaarkaristust ei või määrata, kui distsiplinaarsüütegu on aegunud. Distsiplinaarsüütegu aegub kolme aasta möödumisel selle toimepanemisest. Distsiplinaarsüüteo aegumine peatub distsiplinaarasja menetluse ajal, sealhulgas menetluse ajal kohtus, samuti apellatsioon- ja kassatsioonkaebuse esitamise tähtajal.

(12) Distsiplinaarkaristus on kustunud, kui usaldusisikule ei ole kolme aasta jooksul karistuse määramise päevast arvates määratud uut distsiplinaarkaristust.

3. jagu

Usaldusisiku kutsealane arvelduskonto

§ 66. Usaldusisiku kutsealase arvelduskonto avamine ja sulgemine

(1) Usaldusisik on kohustatud avama hiljemalt usaldusisikute nimekirja lisamisele järgneval tööpäeval Finantsinspektsiooni tegevusluba omavas krediidiasutuses enda nimel vähemalt ühe kutsealase arvelduskonto.

(2) Arvelduskonto avamisel on usaldusisik kohustatud märkima konto avamise lepingu lisatingimustes, et:

1) arvelduskonto on avatud usaldusisiku kutsealaseks tegevuseks ja kontole laekuvad summad ei kuulu usaldusisikule;

2) kutsealane arvelduskonto ei kogu intresse;

3) koja kutsekogu juhatusel on järelevalve teostamiseks õigus kontrollida kutsealase arvelduskonto käivet, omamata sekkumisõigust, õigus saada kutsealasele kontole elektrooniline juurdepääs, kui krediidiasutus on loonud selleks tehnilise võimaluse, või nõuda krediidiasutuselt selle puudumisel kutsealase arvelduskonto väljavõtet.

(3) Kui kohus nimetab käesoleva seaduse § 63 lõike 4 alusel uue usaldusisiku, peab vabastatud usaldusisik andma uuele usaldusisikule üle võlgnikuga seotud summad, mis on kantud vabastatud usaldusisiku kutsealasele arvelduskontole.

(4) Kui usaldusisik arvatakse usaldusisikute nimekirjast välja, annab ta kutsealase arvelduskonto üle teisele usaldusisikule või konto suletakse hiljemalt väljaarvamise päeval. Konto sulgemise korral peab usaldusisik andma uuele usaldusisikule üle või kui see on põhjendatud, tagastama võlgnikule võlgnikuga seotud summad, mis olid kantud suletavale arvelduskontole.

§ 67. Kutsealase arvelduskonto kasutamine

(1) Kutsealast arvelduskontot võib kasutada ainult kohustustest vabastamise menetluses võlgniku usaldusisikule üleantavate tulude hoidmiseks ja võlausaldajatele väljamaksete tegemiseks.

(2) Kutsealasele arvelduskontole laekunud raha ei või usaldusisik kasutada büroo ülalpidamise kulude katmiseks ega ühelgi muul otstarbel peale võlausaldaja nõude rahuldamise. Vastavalt käesoleva seaduse § 62 lõikes 3 sätestatule peab usaldusisik arvelduskontole laekunud summadest kinni oma tasu ja kulutused.

(3) Usaldusisik peab eraldi arvestust kutsealasel arvelduskontol oleva raha kohta, eelkõige selle raha kohta, mis on jäänud võlausaldajal või võlgnikul vastu võtmata.

6. peatükk Rakendussätted 1. jagu Üleminekusätted

§ 68. Seaduse kohaldamine

(1) Käesolevat seadust kohaldatakse menetlustele, mis algatatakse pärast käesoleva seaduse jõustumist.

(2) Kui võlgade ümberkujundamise avaldus on esitatud enne 01.01.2022, kohaldatakse kuni 31.12.2021 kehtinud võlgade ümberkujundamise ja võlakaitse seadust.

§ 69. Paragrahvi 14 lõike 3 ja § 52 lõike 1 ning § 60 rakendamine

(1) Käesoleva seaduse § 14 lõiget 3 ja § 52 lõiget 1 rakendatakse 2024. aasta 1. jaanuarist. Kuni kahe aasta möödumiseni võib kohus nimetada usaldusisiku ka usaldusisikute nimekirja väliselt, kuid peab sellisel juhul hindama, et isikul on vajalikud erialased teadmised oma ülesannete täitmiseks, seejuures võib isik olla asjakohase koolituse, kvalifikatsiooni ja erialased teadmised omandanud ka kutsealal töötamise käigus.

(2) Käesoleva seaduse § 60 rakendatakse kuni 2023. aasta 31. detsembrini üksnes nende usaldusisikuna tegutsevate isikute suhtes, kes on kantud usaldusisikute nimekirja.

§ 70. Paragrahvi 52 lõike 2 punkti 4 ja § 53 rakendamine

Käesoleva seaduse § 52 lõike 2 punkti 4 ja § 53 rakendatakse 2026. aasta esimesest jaanuarist. Isik suunatakse käesoleva seaduse § 52 lõike 2 punktist 5 ja §-st 54 tulenevalt esmasele koolitusele eksamit läbimata ning esmase koolituse kava koostatakse eksamitulemust arvestamata.

2. jagu

Seaduste muutmine ja kehtetuks tunnistamine

§ 71. Kohtute seaduse muutmine

Kohtute seaduse § 38 lõike 3 punkti 8 täiendatakse pärast sõnu „Koja aukohtu“ sõnadega „ning Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koja metoodikakomisjoni“.

§ 72. Kohtutäituri seaduse muutmine

Kohtutäituri seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 67 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Koda on avalik-õiguslik juriidiline isik, mille liikmeteks on kõik kohtutäiturid ja pankrotihaldurina või saneerimisnõustajana tegutsemise õigust omavad isikud (edaspidi *pankrotihaldur* või *saneerimisnõustaja*). Koja juurde kuuluvad usaldusisikud.“;

2) paragrahvi 68 lõiget 2 täiendatakse pärast sõnu „koja organite“ sõnadega „, välja arvatud metoodikakomisjoni,“;

3) paragrahvi 69 lõiget 1 täiendatakse pärast sõnu „ametitegevuse ja pankrotihalduri“ sõnadega „ning saneerimisnõustaja“;

4) paragrahvi 71 lõike 1 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) kohtutäiturite, pankrotihaldurite ja saneerimisnõustajate kohustuslikest liikmemaksudest ning usaldusisikute nimekirjas olemise tasudest;“;

5) paragrahvi 72 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Usaldusisikute tasudest ja distsiplinaarkaristusena määratud rahatrahvidest kutsekogu eelarvesse laekuvast osast tagatakse koja ülesannete täitmine usaldusisikute ees ning kaetakse metoodikakomisjoni kulutused.“;

6) paragrahvi 74 lõike 2 esimest lauset täiendatakse pärast sõna „pankrotihaldurite“ sõnadega „ja saneerimisnõustajate“;

7) paragrahvi 74 lõiget 2 täiendatakse kolmanda ja neljanda lausega järgmises sõnastuses:

„Saneerimisnõustajate liikmemaksu määr ei või olla suurem kui pankrotihaldurite liikmemaksu määr. Saneerimisnõustajate liikmemaksu miinimumsumma on 60 eurot kuus.“;

8) paragrahvi 74 lõige 2² muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2²) Valdkonna eest vastutav minister võib kehtestada koja liikmemaksuks kuni viis protsenti kohtutäituri ametitegevusest laekunud kohtutäituri tasust, pankrotimenetluses laekunud ajutise halduri tasust ja pankrotihalduri tasust ning saneerimismenetluses saneerimisnõustaja tasust.“;

9) paragrahvi 74 lõike 3 kolmandat lauset täiendatakse pärast sõnu „õigus tegutseda pankrotihaldurina“ sõnadega „või saneerimisnõustajana“;

10) paragrahvi 75 täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

„(2¹) Kutsekogu kehtestab hea kutsetava, mis on saneerimisnõustajatele järgimiseks kohustuslik.“;

11) paragrahvi 77 lõike 1 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Koda teeb oma veebilehel kättesaadavaks avalikkusele vajaliku teabe kohtutäiturite, pankrotihaldurite, saneerimisnõustajate ja usaldusisikute kohta, eelkõige büroode aadressid, vastuvõtuajad ja sidevahendite numbrid.“;

12) paragrahv 78 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 78. Koja ülesanded

Koja ülesanded on muu hulgas:

- 1) kohtutäiturite ameti- ning pankrotihaldurite ja saneerimisnõustajate kutsetegevuse edendamine;
- 2) hea ameti- ja hea kutsetava väljatöötamine ja avaldamine ning nende järgimise üle haldusjärelevalve teostamine;
- 3) kohtutäituri ametikoha täitmise konkursi korraldamine;
- 4) kohtutäiturite, kohtutäituri abide, pankrotihaldurite, saneerimisnõustajate ja usaldusisikute nimekirja pidamine;
- 5) kohtutäiturite, pankrotihaldurite, saneerimisnõustajate ja usaldusisikute täiendusõppe korraldamine;
- 6) haldusjärelevalve kohtutäiturite ameti- ning pankrotihaldurite, saneerimisnõustajate ja usaldusisikute kutsetegevuse ning väärika käitumise üle;
- 7) soovitude koostamine kohtutäiturite ameti- ning pankrotihaldurite ja saneerimisnõustajate kutsepraktika ühtlustamiseks;
- 8) kohtutäiturite ning pankrotihaldurite ja saneerimisnõustajate väljaõppe läbiviimine;
- 8¹) usaldusisikute esmase koolituse korraldamine;
- 9) kohtutäituri, kohtutäituri abi, pankrotihalduri, saneerimisnõustaja ja usaldusisiku eksami läbiviimine;
- 10) kohtutäiturite, pankrotihaldurite, saneerimisnõustajate ja usaldusisikute täiendusõppe

kohustuse täitmise kontrollimine;

11) kohtutäiturite asendamisega seotud küsimuste korraldamine ning kohtutäiturite, pankrotihaldurite, saneerimisnõustajate ja usaldusisikute kohta avalikkusele vajaliku info kättesaadavuse tagamine koja veebilehel;

12) Justiitsministeeriumi abistamine kohtutäiturite ja pankrotihaldurite üle haldusjärelevalve teostamisel;

13) kohtutäiturite, pankrotihaldurite, saneerimisnõustajate ja usaldusisikute tööks vajalike infosüsteemide arendamine ja haldamine;

14) välissuhtlusega seotud küsimuste korraldamine ning koja liikmete esindamine kodu- ja välismaiste institutsioonide juures;

15) kohtutäiturite tegevuse kohta statistiliste aruannete koostamine ja avaldamine seaduses sätestatud korras;

16) andmete väljastamine täitemenetlusregistrist selleks õigustatud isikutele;

17) kohtutäiturite ja pankrotihaldurite arhiveeritavate dokumentide haldamise korraldamine ameti- või kutsekogu otsuse alusel;

18) kohtutäiturite ameti- ning pankrotihaldurite, saneerimisnõustajate ja usaldusisikute kutsekindlustuse olemasolu kontrollimine;

19) ameti- ja kutsekogu otsuse alusel kindlustusandjaga kohtutäiturite, pankrotihaldurite ja saneerimisnõustajate kollektiivse ameti- või kutsekindlustuse sõlmimine;

20) koja vara valitsemine;

21) kohtutäituritele täitmiseks antavate avalik-õiguslike nõuete jaotamine vastavalt õigusaktidega kehtestatud korrale;

22) täitemenetluses ja pankrotimenetluses müüdava vallasvara ühislao pidamine;

23) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 655/2014 artiklis 14 sätestatud teabeasutuse ülesannete täitmine;

24) koja vahekohtu tegevuse korraldamine.“;

13) paragrahvi 79 lõiget 1 täiendatakse punktiga 9 järgmises sõnastuses:

„9) metoodikakomisjon“;

14) paragrahvi 80 lõiget 3 täiendatakse pärast sõnu „kõik pankrotihaldurid“ sõnadega „ja saneerimisnõustajad“;

15) paragrahvi 86 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Kutsekogu:

1) valib ja kutsub vajaduse korral enne tähtaja lõppemist tagasi kutsekogu juhatuse;

2) valib ühe pankrotihalduri ja ühe saneerimisnõustaja revisjonikomisjoni töös osalemiseks;

3) valib kolm pankrotihaldurit ja ühe saneerimisnõustaja aukohtu töös osalemiseks;

4) valib kaks pankrotihaldurit ja ühe saneerimisnõustaja ning ühe pankrotihaldurite ja ühe saneerimisnõustaja asendusliikme eksamikomisjoni töös osalemiseks;

5) kehtestab pankrotihaldurite ja saneerimisnõustajate liikmemaksu suuruse;

6) kehtestab pankrotihaldurite hea kutsetava ning saneerimisnõustajate hea kutsetava;

7) annab juhiseid pankrotihaldurite ja saneerimisnõustajate kutsepraktika ühtlustamiseks;

8) otsustab teisi seaduses ja koja põhikirjas ettenähtud küsimusi.“;

16) paragrahvi 91 lõike 2 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Kutsekogu juhatusse kuulub kaks pankrotihaldurit ja üks saneerimisnõustaja.“;

17) paragrahvi 93 lõike 2 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) kutsekogu määratud kaks pankrotihaldurit ja üks saneerimisnõustaja;“;

18) paragrahvi 93 lõiget 5 täiendatakse pärast teist lauset lausega järgmises sõnastuses:

„Eksamikomisjoni saneerimisnõustajast liiget asendab saneerimisnõustajast asendusliige.“;

19) paragrahvid 94 ja 95 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 94. Eksamikomisjoni pädevus

Eksamikomisjon:

- 1) korraldab ja viib läbi kohtutäituri ametikoha täitmise konkursi;
- 2) korraldab ja viib läbi kohtutäituri, pankrotihalduri ja saneerimisnõustaja eksami;
- 3) kontrollib kohtutäituri abi ametisse kandideerija ning pankrotihalduri ja saneerimisnõustaja kutse taotleja usaldusväärust;
- 4) viib läbi hindamisvestlusi ja otsustab kohtutäituri, kohtutäituri abi, pankrotihalduri või saneerimisnõustaja täiendavale eksamile saatmise ning eksami sooritamise tähtaja, kui kohtutäitur, kohtutäituri abi, pankrotihaldur või saneerimisnõustaja ei ole täitnud täiendusõppe kohustust käesolevas seaduses sätestatud korras;
- 5) eksamineerib täiendavale eksamile suunatud kohtutäitureid, kohtutäituri abisid, pankrotihaldureid ja saneerimisnõustajaid;
- 6) kehtestab juhendi erialase teadus- ja pedagoogilise töö arvestamiseks täiendusõppe kohustuse täitmise hindamisel;
- 7) koostab kohtutäituri, pankrotihalduri ja saneerimisnõustaja väljaõppekava ning hindab selle täitmist.

§ 95. Eksamite korraldus ja tasu

(1) Kohtutäituri eksamil, pankrotihalduri eksamil ja saneerimisnõustaja eksamil kontrollitakse eksamineeritava erialateadmisi ja isiksuseomaduste sobivust. Eksami viib läbi eksamikomisjon ja selle täpsem korraldus nähakse ette koja põhikirjas. Eksam koosneb erialateadmiste testist ja vestlusest. Vestlus viiakse läbi erialateadmiste testi sooritanud eksamineeritavaga.

(2) Vestluse käigus hinnatakse eksamineeritava isiksuseomaduste sobivust kohtutäituri ametikohustuste täitmiseks või pankrotihaldurina või saneerimisnõustajana tegutsemiseks. Vestlusel võib esitada küsimusi erialateadmiste testi vastuste täpsustamiseks.

(3) Kohtutäituri, pankrotihalduri ja saneerimisnõustaja eksami erialateadmiste testi valdkonnad ja eksami hindamise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(4) Eksamid korraldatakse Justiitsministeeriumi ettepanekul või koja algatusel. Eksamid korraldatakse vähemalt üks kord aastas. Eksami toimumise aja ja koha ning eksamil osalemiseks vajalike dokumentide loetelu ja dokumentide esitamise tähtaja määrab eksamikomisjon. Teade eksami toimumise kohta avaldatakse koja veebilehel.

(5) Enne pankrotihalduri, saneerimisnõustaja või kohtutäituri eksami, samuti käesoleva seaduse § 97 lõikes 4 nimetatud eksami ning korduseksami sooritamist peab eksamineeritav tasuma kojale tasu 127 eurot. Koda võib põhjendatud juhtudel eksami tasu määra alandada või isiku tasu maksimisest vabastada.

(6) Koda võib põhikirjas ette näha pankrotihalduri, saneerimisnõustaja ja kohtutäituri eksami

eest tasumise, tasu alandamise ja tasumisest vabastamise täpsema korra.“;

20) paragrahvi 96 lõiked 1–5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Pärast kohtutäituri ametisse nimetamist valdkonna eest vastutava ministri poolt või pankrotihalduri või saneerimisnõustaja eksami sooritamist koostab eksamikomisjon isikule individuaalse väljaõppekava. Pankrotihalduri ja saneerimisnõustaja väljaõppekava koostatakse arvestusega, et selle täitmine ei takista töötamist põhitöökohal.

(2) Väljaõpet korraldavad ameti- ja kutsekogu juhatus ning eksamikomisjon. Väljaõppe korraldus ja hindamise kord nähakse ette koja põhikirjas.

(3) Väljaõppel olijale määrab ameti- või kutsekogu juhatus vähemalt kaks juhendajat, kes esitavad väljaõppe lõppemisel eksamikomisjonile kirjaliku põhistatud arvamuse juhendatava kohta. Saneerimisnõustaja eksami sooritanud isikule võib määrata ühe juhendaja.

(4) Väljaõppekava täitmise kohta esitab kohtutäitur eksamikomisjonile aruande kuue kuu jooksul ja pankrotihalduri või saneerimisnõustaja eksami sooritanud isik kümne kuu jooksul väljaõppekava kinnitamisest arvates. Isiku avalduse alusel võib eksamikomisjon väljaõppekava täitmise aruande esitamise aega pikendada.

(5) Väljaõppekava täitmise aruande ja juhendajate arvamuse alusel loeb eksamikomisjon väljaõppe läbituks või mitteläbituks. Eksamikomisjon võib jätta pankrotihalduri või saneerimisnõustaja väljaõppe tulemused hindamata ja pikendada väljaõppekava täitmise aega.“;

21) paragrahvi 97 lõike 1 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Kohtutäituri, pankrotihalduri ja saneerimisnõustaja täiendusõppe kohustuse täitmist kontrollib eksamikomisjon kord viie aasta jooksul (edaspidi *hindamisperiood*).“;

22) paragrahvi 97 lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(6) Kui pankrotihaldur või saneerimisnõustaja ei ilmu mõjuva põhjuseta eksamile või ei soorita eksamit kahel katsel, esitab eksamikomisjon kutsekogu juhatusetele ettepaneku isikult pankrotihalduri või saneerimisnõustaja kutse äravõtmiseks.“;

23) seaduse 3. peatüki 2. jagu täiendatakse 4¹. jaotisega järgmises sõnastuses:

**„4¹. jaotis
Metoodikakomisjon**

§ 97¹. Metoodikakomisjon

(1) Metoodikakomisjon moodustatakse vähemalt viieliikmelisena viieks aastaks.

(2) Metoodikakomisjoni kuuluvad:

- 1) kolm usaldusisikut;
- 2) üks kohtunik;
- 3) üks õigusteadlane.

(3) Valdkonna eest vastutav minister võib nimetada metoodikakomisjoni liikmeks ka

Justiitsministeeriumi esindaja.

(4) Metoodikakomisjon on otsustusvõimeline, kui otsuse tegemisel osaleb üle poole komisjoni liikmetest. Metoodikakomisjoni koosolekut juhib metoodikakomisjoni esimees, kelle komisjoni liikmed valivad endi hulgast lihthälteenamusega. Otsuste vastuvõtmisel hääle võrdse jagunemise korral on otsustav metoodikakomisjoni esimehe hääle.

(5) Metoodikakomisjoni liiget asendab asendusliige. Metoodikakomisjoni liige peab enda mitteosalemisest komisjoni töös teavitama koda võimaluse korral vähemalt kolm tööpäeva enne komisjoni koosoleku toimumist. Koda informeerib asendusliiget asendamise vajadusest.

(6) Metoodikakomisjoni liikme volitused kestavad kuni metoodikakomisjoni koosseisu volituste lõppemiseni.

(7) Metoodikakomisjoni liikmele hüvitatakse komisjoni töös osalemisega seotud kulutused.

(8) Metoodikakomisjoni liikmete ja asendusliikmete nimetamise, neile kulutuste hüvitamise, koosoleku kokkukutsumise ja koosoleku pidamise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(9) Metoodikakomisjoni tehnilise teenindamise tagab koda.

§ 97². Metoodikakomisjoni pädevus

Metoodikakomisjon:

- 1) korraldab ja viib läbi usaldusisiku eksami;
- 2) korraldab usaldusisiku esmase koolituse ning hindab selle täitmist;
- 3) kontrollib usaldusisiku kutse taotleja usaldusväarsust;
- 4) otsustab usaldusisiku täiendavale eksamile saatmise ning eksami sooritamise tähtaja, kui usaldusisik ei ole täitnud täiendusõppe kohustust;
- 5) eksamineerib täiendavale eksamile suunatud usaldusisikuid;
- 6) kehtestab juhendi erialase teadus- ja pedagoogilise töö arvestamiseks täiendusõppe kohustuse täitmise hindamisel;
- 7) koostab usaldusisiku esmase koolituse mudelkavad.“;

24) paragrahvi 99 lõikes 1 asendatakse sõna „kaheksaliikmelisena“ sõnaga „üheksaliikmelisena“;

25) paragrahvi 99 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Aukohtusse kuulub neli kohtutäiturit, kolm pankrotihaldurit, üks saneerimisnõustaja ja üks usaldusisik.“;

26) paragrahvi 99 täiendatakse lõikega 2² järgmises sõnastuses:

„(2²) Usaldusisikust aukohtu liikme nimetab usaldusisikute nimekirjas olevatest isikutest valdkonna eest vastutav minister.“;

27) paragrahvi 99 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Aukohtu liikmed valivad aukohtu esimehe kohtutäituritest, pankrotihalduritest, saneerimisnõustajatest või usaldusisikutest liikmete seast.“;

28) paragrahvi 100 punktid 2 ja 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) kohtutäituri, pankrotihalduri, saneerimisnõustaja või usaldusisiku käitumise kohta esitatud kaebusi;

3) kohtutäituri, pankrotihalduri, saneerimisnõustaja või usaldusisiku tegevuse kohta esitatud kaebusi või distsiplinaarasju, samuti asju, mille on arutamiseks andnud Justiitsministeerium.“;

29) paragrahvi 101 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Aukohus algatab aukohtumenetluse huvitatud isiku, Justiitsministeeriumi või koja muu organi taotlusel, kui on alust arvata, et kohtutäitur, pankrotihaldur, saneerimisnõustaja või usaldusisik on toime pannud distsiplinaarsüüteo.“;

30) paragrahvi 102 lõike 2 kolmas lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Aukohtu nõudel on kohtutäitur, kohtutäituri abi, pankrotihaldur, saneerimisnõustaja või usaldusisik kohustatud esitama aukohtule enda käsutuses olevad tõendid.“;

31) paragrahvi 103 lõike 2 esimest lauset täiendatakse pärast sõnu „juhatusete ettepaneku pankrotihaldurilt“ sõnadega „või saneerimisnõustajalt või kojale ettepaneku usaldusisikult“;

32) paragrahvi 103 lõiget 3 täiendatakse pärast sõnu „ameti- või kutsekogu liikmetele“ sõnadega „või usaldusisikule“;

33) paragrahvi 103 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Aukohtu otsuse peale võivad kohtutäitur, pankrotihaldur, saneerimisnõustaja ja usaldusisik esitada kaebuse halduskohtule.“;

34) seaduse 4. peatüki 1. jagu täiendatakse §-ga 116² järgmises sõnastuses:

„§ 116². Metoodikakomisjoni moodustamine

(1) Esimene metoodikakomisjon moodustatakse käesoleva seaduse § 97¹ lõike 1 alusel kaheks aastaks.

(2) Esimese metoodikakomisjoni koosseisus asendavad käesoleva seaduse § 97¹ lõike 2 punktis 1 nimetatud usaldusisikuid üks pankrotihaldur ja kaks sotsiaalhoolekandeseaduse § 45 lõike 1 punktis 1 või 2 sätestatud nõuetele vastavat isikut.“.

§ 73. Pankrotiseaduse muutmine

Pankrotiseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 2 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Füüsilisest isikust võlgnikule, sõltumata sellest, kas tegemist on ettevõtjaga, antakse pankrotimenetluse kaudu võimalus vabaneda oma kohustustest.“;

2) paragrahvi 3 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Pankrotiasja menetlev kohus peab omal algatusel pankrotiavalduse esitamisest kuni pankrotimenetluse lõpetamiseni võtma tarvitusele abinõud, et selgitada välja asjaolud, millel on pankrotimenetluse seisukohalt tähtsust, ja korraldama selleks vajalike tõendite kogumise, kui seadusest ei tulene teisiti.“;

3) paragrahvi 3 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Füüsilisest isikust võlgniku pankroti väljakuulutamise otsustab kohus füüsilise isiku maksejõuetuse seaduses sätestatud maksejõuetusavalduse alusel.“;

4) paragrahvi 4 lõike 2 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Füüsilisest isikust võlgniku maksejõuetusavaldus esitatakse kohtule füüsilise isiku maksejõuetuse seaduse §-s 9 sätestatu kohaselt.“;

5) paragrahvi 4 lõige 2¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2¹) Kui võlgnik sureb pärast maksejõuetusavalduse esitamist, jätkatakse tema pärandvara pankrotimenetlust kohtus, kuhu vastavalt füüsilise isiku maksejõuetuse seaduse §-le 9 esitati maksejõuetusavaldus.“;

6) paragrahvi 8 lõiget 2 täiendatakse pärast esimest lauset lausega järgmises sõnastuses:

„Pankrotivõlgnikuks võib olla iga füüsiline isik sõltumata sellest, kas tegemist on ettevõtjaga.“;

7) paragrahvi 8¹ lõigetes 7 ja 9 asendatakse sõna „pankrotiavaldust“ sõnaga „maksejõuetusavaldust“;

8) paragrahvi 8¹ lõikes 9 asendatakse sõnad „ajutine haldur“ sõnaga „usaldusisik“;

9) paragrahvi 14 lõike 1 punktist 4 jäetakse välja sõnad „või võlgade ümberkujundamise kava“;

10) paragrahvi 15 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;

11) paragrahvi 22 lõike 2 punktis 4¹ asendatakse tekstiosa „§ 55 lõike 3¹“ tekstiosaga „§ 60 lõike 1“;

12) paragrahvi 23 lõike 4 esimesest lausest jäetakse välja sõnad „või pankrot kuulutatakse välja käesoleva seaduse § 171 lõike 1¹ alusel“;

13) paragrahvi 27 täiendatakse lõikega 4² järgmises sõnastuses:

„(4²) Kui kohus leiab võlgniku pankrotiavaldust läbi vaadates, et võlgnik ei ole maksejõuetu ja täidetud on saneerimismenetluse algatamise eeldused, teeb kohus võlgnikule ettepaneku tema suhtes saneerimismenetluse algamiseks. Kui võlgnik nõustub, käsitletakse pankrotiavaldust saneerimisavaldusena. Kohus jätab sellisel juhul pankrotiavalduse rahuldamata ja rahuldab saneerimisavalduse.“;

14) paragrahvi 31 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Olenemata füüsilisest isikust võlgniku maksejõuetusest jätab kohus pankroti välja kuulutamata, kui esineb füüsilise isiku maksejõuetuse seaduse § 18 lõikes 7 nimetatud

usaldusisiku nimetamata jätmise alus. Kohus võib siiski pankroti välja kuulutada, kui esineb käesoleva seaduse § 15 lõike 3 punktis 6 nimetatud alus usaldusisiku nimetamata jätmiseks.“;

15) paragrahvi 31 lõikeid 3 ja 4 täiendatakse pärast sõnu „Kui pankrotiavalduse on esitanud“ sõnadega „juriidilisest isikust“;

16) paragrahvi 32 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Pankrotimääruse peale võivad võlgnik ja pankroti- või maksejõuetusavalduse esitanud võlausaldaja esitada määruskaebuse 15 päeva jooksul pankrotiteate avaldamisest. Ringkonnakohus lahendab määruskaebuse põhjendatud määrusega. Haldur ega usaldusisik ei või võlgniku nimel määruskaebust esitada ega võlgnikku määruskaebuse läbivaatamisel esindada.“;

17) seadust täiendatakse §-ga 42¹ järgmises sõnastuses:

„§ 42¹. Kohtumenetlus nõuete osas, mis on tekkinud pärast pankroti väljakuulutamist

Pankroti väljakuulutamine ei mõjuta kohtumenetluse algatamist nõuete osas, mis on tekkinud pärast pankroti väljakuulutamist.“;

18) paragrahvi 43 lõikes 3 ja § 51 lõikes 2 asendatakse sõna „pankrotiavaldus“ sõnadega „pankroti- või maksejõuetusavaldus“ vastavas käändes;

19) paragrahvi 56 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Halduri nimetamisel konkreetset menetluses, sealhulgas piiriüleste juhtumite korral, tuleb kaaluda halduri kogemusi, erialaseid teadmisi ja juhtumi eripära.“;

20) paragrahvi 61 lõike 4 esimeses lauses ja lõike 5 teises lauses asendatakse tekstiosa „§ 56 lõikes 1, 1¹, 3 või 4“ tekstiosaga „§ 56 lõikes 1, 1¹, 3, 4 või 5“;

21) paragrahvi 65 lõike 11 esimeses lauses asendatakse sõnad „käesoleva seaduse § 171 lõike 1¹“ sõnadega „füüsilise isiku maksejõuetuse seaduse § 44 lõike 2“;

22) paragrahvi 65 lõige 11¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(11¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 11 sätestatud riigi vahenditest halduri tasu hüvitamise piirmäära kohaldatakse ka juhul, kui pankrot kuulutatakse välja käesoleva seaduse § 15 lõikes 2¹ või füüsilise isiku maksejõuetuse seaduse § 14 lõikes 11 nimetatud olukorras.“;

23) paragrahvi 68 lõike 4 teises lauses asendatakse tekstiosa „§ 56 lõikes 1, 3 või 4“ tekstiosaga „§ 56 lõikes 1, 1¹, 3, 4 või 5“;

24) paragrahvi 74 lõike 3 teist lauset täiendatakse pärast sõnu „selle pankrotimenetluse haldur“ sõnadega „ega usaldusisik“;

25) paragrahvi 84¹ lõike 3 punktid 8 ja 9 tunnistatakse kehtetuks;

26) paragrahvi 85 lõikes 3 asendatakse sõna „pankrotiavalduse“ sõnadega „pankroti- või maksejõuetusavalduse“;

27) paragrahvi 91 lõiget 1 täiendatakse pärast sõnu „keelata kuni pankrotimenetluse lõpuni“ sõnadega „, kuid mitte kauem kui kohustustest vabastamise menetluse lõpuni,“;

28) paragrahvi 93 lõikes 1 asendatakse sõna „pankrotiavalduse“ sõnadega „pankroti- või maksejõuetusavalduse“;

29) seadust täiendatakse §-ga 113¹ järgmises sõnastuses:

„§ 113¹. Saneerimismenetluses tehtud tehingute tagasivõitmise piirangud

(1) Kui võlgniku suhtes on läbi viidud saneerimismenetlus, ei kohaldata tagasivõitmise regulatsiooni tehingutele, millega:

1) võlausaldaja rahastas võlgnikku saneerimismenetluses, eesmärgiks kinnitada ja täita saneerimiskava, ja sellise rahastuse suurus, allikad ning tingimused on kohus saneerimiskavas kinnitanud (edaspidi *uus rahastamine*);

2) võlausaldaja rahastas võlgnikku saneerimismenetluse avalduse esitamise ja saneerimiskava kinnitamise vahelisel perioodil ning see oli mõistlikel tingimustel ja viivitamatult vajalik ettevõtja tegevuse jätkamiseks, väärtuse säilitamiseks või suurendamiseks (edaspidi *vaherahastamine*).

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud pankrotimenetluses ei ole saneerimiskava üle läbirääkimiste edendamiseks tehtud mõistlik ja viivitamatult vajalik tehing tagasivõidetav üksnes seetõttu, et selline tehing kahjustas kõikide võlausaldajate huvisid, eeldusel, et kohus on saneerimiskava kinnitanud ja tagasivõidetav tehing ei ole tehtud pärast seda, kui võlgnik ei suutnud enam oma sissenõutavaid nõudeid tasuda. Nimetatud tehingu eesmärgiks on muu hulgas:

1) saneerimiskava läbirääkimiste, vastuvõtmise või kinnitamise eest tasude ja kulude maksmine;

2) saneerimismenetlusega tihedalt seotud küsimustes erialase nõu küsimise eest tasude ja kulude maksmine;

3) töötajate sissenõutavaks muutunud töötasu maksmine;

4) muud tavapärase majandustegevuse osana tehtud maksed ning väljamaksed.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud pankrotimenetluses ei ole saneerimiskava rakendamise edendamiseks tehtud mõistlik ja viivitamatult vajalik tehing tagasivõidetav üksnes seetõttu, et selline tehing kahjustas kõikide võlausaldajate huvisid, eeldusel, et tehing on tehtud kooskõlas saneerimiskavaga.“;

30) paragrahvi 128 lõiget 2 täiendatakse kolmanda lausega järgmises sõnastuses:

„Esimeses ja teises lauses sätestatud ei kohaldata juhul, kui otsustatakse juriidilisest isikust võlgniku lõpetamine.“;

31) paragrahvi 150 lõiget 1 täiendatakse punktiga 8 järgmises sõnastuses:

„8) käesoleva seaduse § 113¹ lõikes 1 nimetatud rahastamine.“;

32) paragrahvi 150 lõiget 2 täiendatakse pärast sõnu „Kui pankrotiavaldus rahuldatakse“ sõnadega „või maksejõuetusavalduse alusel kuulutatakse välja pankrot“;

33) paragrahvi 150 lõikes 3 asendatakse sõna „pankrotiavaldus“ sõnadega „pankroti- või

maksejõuetusavaldu“ vastavas käändes;

34) paragrahvi 158 lõiget 4 täiendatakse kolmanda lausega järgmises sõnastuses:

„Kui füüsilisest isikust võlgniku suhtes on algatatud kohustustest vabastamise menetlus, kuid nõuete kaitsmine ei ole käesoleva lõike esimeses lauses sätestatu alusel menetluse lõpetamise ajaks lõpuni viidud, viiakse see enne menetluse lõpetamist lõpuni ning kohus kinnitab võlausaldajate nimekirja.“;

35) paragrahvi 159 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Kui füüsilisest isikust võlgniku suhtes algatati ka kohustustest vabastamise menetlus, mis ei ole käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud avalduse esitamise ajaks veel lõppenud, lõpetab kohus koos pankrotimenetlusega ka kohustustest vabastamise menetluse. Kui kohustustest vabastamise menetlus on juba lõpetatud, võib kohus füüsilise isiku maksejõuetuse seaduse § 50 lõike 1 alusel kohustustest vabastamise määruse tühistada.“;

36) paragrahvi 160 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Kui füüsilisest isikust võlgniku suhtes algatati ka kohustustest vabastamise menetlus, mis ei ole käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud avalduse esitamise ajaks veel lõppenud, lõpetab kohus koos pankrotimenetlusega ka kohustustest vabastamise menetluse. Kui kohustustest vabastamise menetlus on juba lõpetatud, ei saa füüsilisest isikust võlgnik esitada käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud avaldust.“;

37) paragrahvi 161 lõiget 4 täiendatakse neljanda lausega järgmises sõnastuses:

„Füüsilisest isikust võlgniku puhul, kelle suhtes on algatatud kohustustest vabastamise menetlus ja nimetatud usaldusisik, kuulab kohus ära ka usaldusisiku arvamuse.“;

38) paragrahvi 167 lõikes 2 asendatakse sõnad „käesoleva seaduse §-s 176“ sõnadega „füüsilise isiku maksejõuetuse seaduse §-s 49“;

39) pankrotiseaduse 11. peatükk tunnistatakse kehtetuks;

40) paragrahvi 184 lõiget 1 täiendatakse pärast sõnu „kohus pankrotimenetluse“ sõnadega „ja kohustustest vabastamise menetluse“;

41) paragrahvi 184 lõiget 3 täiendatakse pärast sõnu „ning tasuda pankrotimenetluse“ sõnadega „ja kohustustest vabastamise menetluse korral usaldusisiku“;

42) paragrahvi 190 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Kompromissi tühistamisel pankrotimenetlus ja kohustustest vabastamise menetlus taastatakse. Kompromissi tühistab ja pankrotimenetluse ning kohustustest vabastamise menetluse taastab kohus määrusega.“;

43) paragrahvi 190 lõige 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(8) Teate kompromissi tühistamisest ning pankrotimenetluse ja kohustustest vabastamise menetluse taastamisest avaldab kohus väljaandes Ametlikud Teadaanded.“;

44) paragrahv 191 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 191. Pankroti- ja maksejõuetusavaldus kompromissi kehtivuse ajal

(1) Kompromissi kehtivuse ajal ei saa esitada pankroti- või maksejõuetusavaldust nõude alusel, mille suhtes kompromiss kehtib.

(2) Kui kompromissi kehtivuse ajal esitatakse võlgniku suhtes pankroti- või maksejõuetusavaldus nõude alusel, mille suhtes kompromiss ei kehti, kaasab kohus avalduse läbivaatamisse kompromissi täitmise üle järelevalvet teostava halduri, kellele ta võib ülesandeks teha käesoleva seaduse §-s 22 nimetatud ülesannete täitmise. Sel juhul on halduril ajutise halduri õigused ja kohustused.

(3) Kui kohus käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud juhul tuvastab, et kompromissis ettenähtut arvestades on siiski olemas alused võlgniku pankroti väljakuulutamiseks, tühistab kohus kompromissi ja taastab pankrotimenetluse ja kohustustest vabastamise menetluse, tehes selle kohta määruse.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud juhul avaldab kohus käesoleva seaduse § 190 lõikes 8 nimetatud teate.

(5) Määruse peale, millega kohus käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud avalduse lahendab, võivad võlgnik ja avalduse esitanud võlausaldaja esitada määruskaebuse.“;

45) seadust täiendatakse §-ga 193³ järgmises sõnastuses:

„§ 193³. Seaduse kohaldamine füüsilisest isikust võlgniku maksejõuetusmenetluses

(1) Kui enne käesoleva seaduse redaktsiooni jõustumist on füüsilisest isikust võlgniku suhtes algatatud kohustustest vabastamise menetlus ja kohustustest vabastamise otsustamiseni on jäänud rohkem kui kolm aastat, vähendatakse kohustustest vabastamise otsustamiseni jäänud aega kolme aastani. Muus osas kohaldatakse kohustustest vabastamise menetlusele sellisel juhul kuni 31.12.2021 kehtinud pankrotiseaduse redaktsiooni.

(2) Kui enne käesoleva seaduse redaktsiooni jõustumist on füüsilisest isikust võlgniku suhtes kuulutatud välja pankrot ja pankrotimenetlus on pooleli, viiakse pankrotimenetlus lõpuni ning seejärel otsustatakse kohustusest vabastamise menetluse algatamine vastavalt kuni 31.12.2021 kehtinud pankrotiseaduse redaktsioonile. Kohustustest vabastamise menetluses kohaldatakse füüsilise isiku maksejõuetuse seaduse §-des 14, 45 ja 48 sätestatud.

(3) Kui enne käesoleva seaduse redaktsiooni jõustumist on füüsilisest isikust võlgniku suhtes menetluse võetud pankrotiavaldus ja nimetatud ajutine haldur, kuid pankrotiavaldust veel läbi vaadatud ei ole, vaatab kohus pankrotiavalduse läbi kuni 2021. aasta 31. detsembrini kehtinud pankrotiseaduse redaktsiooni kohaselt, kuid pankroti väljakuulutamisele ja kohustusest vabastamise menetlusele kohaldatakse alates 2022. aasta 1. jaanuarist kehtivat pankrotiseaduse redaktsiooni ja füüsilise isiku maksejõuetuse seadust.

(4) Kui enne käesoleva seaduse redaktsiooni jõustumist on füüsilisest isikust võlgniku suhtes menetluse võetud pankrotiavaldus, kuid ajutist haldurit veel nimetatud ei ole, käsitleb kohus pankrotiavaldust maksejõuetusavaldusena füüsilise isiku maksejõuetuse seaduse alusel.“;

46) seadust täiendatakse normitehnilise märkusega järgmises sõnastuses: „¹Euroopa

Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2019/1023, mis käsitleb ennetava saneerimise raamistikke, võlgadest vabastamist ja äritegevuse keeldu ning saneerimis-, maksejõuetus- ja võlgadest vabastamise menetluste tõhususe suurendamise meetmeid, ning millega muudetakse direktiivi (EL) 2017/1132 (ELT L 172, 26.06.2019, lk 18–55)“.

§ 74. Riigilõivuseaduse muutmine

Riigilõivuseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 22 lõike 2 punkti 5 täiendatakse pärast sõnu „maksuhaldur pankrotiavalduse“ sõnadega „või maksejõuetusavalduse“;

2) paragrahvi 59 lõige 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(8) Võlgniku pankroti- või maksejõuetusavalduse, tema surma korral pärandvara suhtes pärija, testamenditäitja või pärandi hooldaja pankrotiavalduse, või töötaja poolt tööandja vastu pankrotiavalduse või maksejõuetusavalduse esitamisel tööõigussuhtest tuleneva nõude alusel tasutakse riigilõivu 10 eurot.“;

3) paragrahvi 59 lõiget 9 täiendatakse pärast sõna „pankrotiavalduse“ sõnadega „või maksejõuetusavalduse“.

§ 75. Saneerimisseaduse muutmine

Saneerimisseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvis 1 asendatakse sõna „ettevõtte“ sõnaga „ettevõtja“;

2) paragrahv 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 2. Ettevõtja saneerimine

Ettevõtja saneerimine on saneerimiskava alusel abinõude kompleksi rakendamine ettevõtja majanduslike raskuste ületamiseks, tema likviidsuse taastamiseks, kasumlikkuse parandamiseks ja jätkusuutliku majandamise tagamiseks. Ettevõtja saneerimine ei piira ettevõtja muid võimalusi maksejõuetuse vältimiseks.“;

3) paragrahvi 3 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Käesolevat seadust ei kohaldata järgmiste isikute suhtes:

1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventsus II) (ELT L 335, 17.12.2009, lk 1–155) artikli 13 punktides 1 ja 4 määratletud kindlustusandjad või edasikindlustusandjad;

2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 krediitiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT L 176, 27.06.2013, lk 1–337) artikli 4 lõike 1 punktis 1 määratletud krediitiasutused;

3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktides 2 ja 7 määratletud investeerimisühingud ja ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjad;

4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 648/2012 börsiväliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabeohidlate kohta (ELT L 201, 27.07.2012, lk 1–59) artikli 2 punktis 1 määratletud kesksed vastaspooled;

5) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 909/2014, mis käsitleb väärtpaberiarvelduse parandamist Euroopa Liidus ja väärtpaberite keskdepositooriume ning millega muudetakse direktiive 98/26/EÜ ja 2014/65/EL ning määrust (EL) nr 236/2012 (ELT L 257, 28.08.2014, lk 1–72), artikli 2 lõike 1 punktis 1 määratletud väärtpaberite keskdepositooriumid;

6) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/59/EL, millega luuakse krediidasutuste ja investeerimisühingute finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse õigusraamistik ning muudetakse nõukogu direktiivi 82/891/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2001/24/EÜ, 2002/47/EÜ, 2004/25/EÜ, 2005/56/EÜ, 2007/36/EÜ, 2011/35/EL, 2012/30/EL ja 2013/36/EL ning määruseid (EL) nr 1093/2010 ja (EL) nr 648/2012 (ELT L 173, 12.06.2014, lk 190–348), artikli 1 lõike 1 esimeses lõigus loetletud muud finantseerimisasutused ja ettevõtjad;

7) makseasutused;

8) e-raha asutused;

9) fondivalitsejad;

10) väärtpaberiarveldussüsteemi korraldajad;

11) maksesüsteemi haldajad.“;

4) seadust täiendatakse §-ga 4¹ järgmises sõnastuses:

„§ 4¹. Menetluskulud

(1) Ettevõtja kannab saneerimismenetluse kulud. Võlausaldajate menetluskulud jäävad nende endi kanda.

(2) Kohus võib jätta võlausaldajate menetluskulud ettevõtja kanda, kui ettevõtja esitas teadvalt põhjendamatu saneerimisavalduse või põhjustas võlausaldajatele menetluskulusid muul viisil teadvalt ebaõigete andmete või teadvalt põhjendamatu taotluse või vastuväite esitamisega.

(3) Ettevõtjale ei anta menetluskulude kandmiseks riigipoolset menetlusabi.“;

5) seadust täiendatakse §-ga 5¹ järgmises sõnastuses:

„§ 5¹. Teate saatmise, avaldamise ja menetlusdokumentide kättetoimetamise erisused

Saneerimismenetluses kohaldatakse teate saatmise, avaldamise ja menetlusdokumentide kättetoimetamise suhtes pankrotiseaduses kehtivaid sätteid, kui käesolevast seadusest ei tulene teisiti.“;

6) paragrahvi 6 pealkiri ja lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 6. Lepingu muutmise ja lõpetamise kokkuleppe tühisus

(1) Kokkulepe, mille kohaselt võlausaldaja võib saneerimisavalduse esitamisest, saneerimismenetluse algatamisest või saneerimiskava kinnitamisest tulenevalt lepingu täitmisest keelduda, selle lõpetada, täitmist kiirendada või muul viisil ettevõtjat kahjustavalt lepingut muuta, on tühine.“;

7) paragrahvi 6 täiendatakse lõigetega 3–7 järgmises sõnastuses:

„(3) Kui võlausaldaja, kelle suhtes kohaldatakse käesoleva seaduse § 11 lõike 1 punktis 1 nimetatud peatamist ja kelle nõue ettevõtja vastu on tekkinud enne saneerimismenetluse

algatamist ning ettevõtja ei ole seda täitnud, ei või pärast saneerimismenetluse algatamist üksnes nõude täitmata jätmise tõttu keelduda esmavajalike täitmisele kuuluvate lepingute täitmisest, neid lõpetada, nende lepingute täitmist kiirendada või neid lepinguid muul viisil ettevõtjat kahjustavalt muuta.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud esmavajalik täitmisele kuuluv leping on leping, mis on vajalik ettevõtja igapäevaseks majandustegevuseks ning mille esemeks on asja, teenuse või muu hüve üleandmine, mille peatamise korral ettevõtja majandustegevus seiskuks.

(5) Kui ettevõtja soovib käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud esmavajalike täiemisele kuuluvate lepingute või muude lepingute puhul käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud kaitset, lisab ta vastavasisulise taotluse iga nõude kohta eraldi saneerimisavaldusse, märkides ära, millised lepingud on esmavajalikud ja millised mitte.

(6) Käesoleva paragrahvi lõiget 3 ja 5 ei kohaldata krediidi- ja finantseerimislepingutele.

(7) Kohus võib käesoleva paragrahvi lõigetes 3 ja 5 nimetatud kaitsest selle võlausaldaja taotlusel, kelle õigusi piiratakse, kõrvale kalduda, kui lepingu täitmine on võlausaldaja jaoks ebaproportsionaalselt koormav.“;

8) seaduse 1. peatükki täiendatakse §-ga 6¹ järgmises sõnastuses:

„§ 6¹. Määruskaebus

(1) Saneerimismenetluses tehtud kohtumääruse peale võib esitada määruskaebuse käesolevas seaduses ettenähtud juhul.

(2) Ringkonnakohtu määruse peale määruskaebuse kohta võib edasi kaevata üksnes siis, kui see on käesolevas seaduses ette nähtud.

(3) Määruse peale esitatud määruskaebuse alusel tehtud ringkonnakohtu määrus kehtib ja kuulub täitmisele alates jõustumisest vastavalt tsiviilkohtumenetluse seadustiku § 466 lõikes 3 sätestatule, kui ringkonnakohus ei otsusta, et tema määrus kuulub viivitamatule täitmisele.

(4) Määruskaebemenetluses on menetlusosalisteks võlgnik ja määruskaebuse esitanud võlausaldaja, kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teisiti. Kohus võib vajaduse korral määruskaebemenetlusse kaasata teisi võlausaldajaid, keda saneerimiskava puudutab.“;

9) paragrahvi 7 lõiked 1 ja 2 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Avalduse ettevõtja saneerimise menetluse algatamiseks (edaspidi *saneerimisavaldus*) võivad esitada ettevõtja ja ettevõtja võlausaldaja.

(2) Saneerimisavalduses esitab ettevõtja selgituse majanduslike raskuste põhjuste kohta. Ettevõtja ja võlausaldaja põhistavad, et:

1) ettevõtja maksejõuetuse tekkimine tulevikus on tõenäoline;

2) ettevõtja vajab saneerimist;

3) ettevõtja jätkusuutlik majandamine on pärast saneerimist tõenäoliselt võimalik.“;

10) paragrahvi 7 täiendatakse lõigetega 2¹ ja 2² järgmises sõnastuses:

„(2¹) Ettevõtja esitab saneerimisavalduses käesoleva seaduse § 6 lõikes 4 nimetatud

esmavajalikud täitmisele kuuluvad lepingud ja muud lepingud, millele ettevõtja käesoleva seaduse § 6 lõikes 3 nimetatud kaitset soovib, märkides ära, millised lepingud on esmavajalikud ja millised mitte.

(2²) Kui ettevõtja soovib käesoleva seaduse § 11 lõikes 1¹ nimetatud täitemeetmete peatamist, esitab ta saneerimisavalduses vastavasisulise taotluse iga meetme peatamise kohta eraldi.“;

11) paragrahvi 7 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Ettevõtja saneerimisavaldusele tuleb lisada ettevõtja eelmise majandusaasta raamatupidamisaruanne, ülevaade ettevõtja finantsseisundist, majandustulemustest ja rahavoogudest, andmed ettevõtja vara kohta (varanimekiri) ning ettevõtja kõigi rahaliste kohustuste nimekiri, sealhulgas bilansiväliste kohustuste nimekiri (võlanimekiri) saneerimisavalduse esitamise seisuga. Võlanimekirjas märgitakse kõigi võlausaldajate nimed, kontaktandmed ning põhi- ja kõrvalnõuete suurused ja tagatised. Varanimekirjas märgitakse, millise vara ja võlanimekirjas, milliste nõuete osas on käimas kohtu-, täite- või muid menetlusi.“;

12) paragrahvi 7 täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Ettevõtja võib saneerimisavaldusele lisada saneerimiskava projekti.“;

13) paragrahvi 8 lõige 1 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Kohus algatab saneerimismenetluse, kui saneerimisavaldus vastab tsiviilkohtumenetluse seadustikus ja käesolevas seaduses esitatud nõuetele ning kui ettevõtja või võlausaldaja on põhistanud, et:

- 1) ettevõtja ei ole püsivalt maksejõuetu, ent maksejõuetuse tekkimine tulevikus on tõenäoline;
- 2) ettevõtja vajab saneerimist;
- 3) ettevõtja jätkusuutlik majandamine on pärast saneerimist tõenäoliselt võimalik.“;

14) paragrahvi 8 lõike 2 punkt 1 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„1) ettevõtja suhtes esitatud pankrotiavalduse alusel on kohus nimetanud ajutise pankrotihalduri;“;

15) paragrahvi 8 lõike 2 punkti 3 täiendatakse pärast sõna „suhtes“ sõnadega „kinnitatud saneerimiskava alusel“;

16) paragrahvi 8 täiendatakse lõigetega 3 ja 4 järgmises sõnastuses:

„(3) Võlausaldaja saneerimisavalduse alusel ei algatata saneerimismenetlust, kui ettevõtja ei ole saneerimismenetluse algatamiseks oma nõusolekut andnud.

(4) Kui kohus leiab saneerimismenetluse algatamise otsustamisel, et ettevõtja on püsivalt maksejõuetu, teeb kohus ettevõtjale ettepaneku tema suhtes pankrotimenetluse läbiviimiseks. Kui ettevõtja nõustub, käsitletakse saneerimisavaldust pankrotiavaldusena. Kohus jätab sellisel juhul saneerimisavalduse rahuldamata ja rahuldab pankrotiavalduse. Kui ettevõtja keeldub kohtu ettepanekust, ei algata kohus saneerimismenetlust.“;

17) paragrahvi 10 lõiget 1 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Kui saneerimisavalduse on esitanud võlausaldaja, võib kohus vajaduse korral eelnevalt ära kuulata ettevõtja ja saneerimisavalduse esitanud võlausaldaja.“;

18) paragrahvi 10 lõiget 2 täiendatakse punktidega 6 ja 7 järgmises sõnastuses:

„6) käesoleva seaduse § 6 lõikes 4 nimetatud esmavajalikud täitmisele kuuluvad lepingud ja muud lepingud, millele ettevõtja käesoleva seaduse § 6 lõikes 3 nimetatud kaitset soovib;
7) käesoleva seaduse § 11 lõike 1 punkti 1 ja lõike 1¹ alusel peatatud meetmed.“;

19) paragrahvi 10 täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

„(2¹) Kui kohus vajab saneerimismenetluse algatamise üle otsustamiseks täiendavat dokumentatsiooni või teavet, võib kohus võlausaldaja saneerimisavalduse korral käesoleva paragrahvi lõike 1 esimeses lauses sätestatud tähtaega pikendada kuni 14 päevani.“;

20) paragrahvi 10 lõiget 3 täiendatakse pärast sõnu „kui 60 päeva“ sõnadega „, välja arvatud käesoleva seaduse § 36¹ lõikes 1 sätestatud juhul“;

21) paragrahvi 10 täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Saneerimismenetluse algatamisel võlausaldaja saneerimisavalduse alusel hüvitab ettevõtja võlausaldajale saneerimisavalduse esitamisel tasutud riigilõivu ja käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 4 nimetatud summa.“;

22) paragrahvi 10 lõiget 4 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Ringkonnakohtu määruse peale määruskaebuse kohta võib esitada määruskaebuse.“;

23) paragrahvi 11 lõike 1 punkt 1 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„1) kohus peatab ettevõtja vara suhtes läbiviidava täitemenetluse või sundtäitmise kuni saneerimiskava kinnitamiseni või saneerimismenetluse lõppemiseni, välja arvatud täitemenetlus, mis viiakse läbi töösuhte alusel tekkinud nõude täitmiseks[, lõpetades vajaduse korral ettevõtja või saneerimisnõustaja avalduse alusel ettevõtja varale seatud aresti, kui see on vajalik saneerimismenetluse läbiviimiseks];“;

24) paragrahvi 11 lõike 1 punkt 3 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„3) asja läbivaatav kohus võib ettevõtja avalduse ja sellele lisatud saneerimisnõustaja heakskiidu alusel peatada kuni saneerimiskava kinnitamiseni või saneerimismenetluse lõppemiseni kohtumenetluse, milles on ettevõtja vastu rahaline nõue, välja arvatud töösuhte alusel esitatud nõue;“;

25) paragrahvi 11 lõiget 1 täiendatakse punktiga 5 järgmises sõnastuses:

„5) ettevõtja säilitab saneerimismenetluse algatamisel käsutusõiguse ettevõtja varade üle, kuid peab tehingutest, mis väljuvad tavapärase majandustegevuse raamest, teavitama saneerimisnõustajat.“;

26) paragrahvi 11 täiendatakse lõigetega 1¹ ja 1² järgmises sõnastuses:

„(1¹) Kui ettevõtja soovib muude kui käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 nimetatud

täitemeetmete peatamist, lisab ta vastavasisulise taotluse iga meetme peatamise kohta eraldi saneerimisavaldusse. Kohus võib nimetatud täitemeetmed ettevõtja taotluse alusel peatada, kui selline peatamine on edukaks saneerimiseks vajalik.

(1²) Kohus võib käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 nimetatud peatamisest keelduda, kui see ei ole vajalik või see ei toeta saneerimiskava üle peetavaid läbirääkimisi.“;

27) paragrahvi 11 lõikes 2 asendatakse sõna „ettevõtte” sõnaga „ettevõtja”;

28) paragrahvi 11 täiendatakse lõigetega 4–7 järgmises sõnastuses:

„(4) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 ja lõikes 1¹ nimetatud peatamise tähtaeg ei või olla pikem kui 4 kuud arvates saneerimismenetluse algatamisest. Tähtaega on võimalik ettevõtja, võlausaldaja või saneerimisnõustaja avalduse alusel pikendada või uuesti peatada, kui asjaoludest nähtub selgelt, et see on nõuetekohaselt põhjendatud. Nimetatud tähtaeg ei või olla pikem kui 12 kuud saneerimismenetluse algatamisest.

(5) Kohus võib käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 ja lõikes 1¹ nimetatud peatamise ennetähtaegselt lõpetada, kui võlausaldajat, kelle nõuet soovitakse saneerimiskavaga ümber kujundada, ei kuulatud enne peatamist või peatamise pikendamist ära, järgmises olukorras:

- 1) peatamine ei täida enam saneerimiskava läbirääkimiste toetamise eesmärki;
- 2) ettevõtja või saneerimisnõustaja taotlusel;
- 3) peatamine kahjustab või võib ebaõiglaselt kahjustada üht või mitut võlausaldajat või ühte või mitut võlausaldajate rühma;
- 4) peatamine toob kaasa võlausaldaja maksejõuetuse.“;

(6) Saneerimismenetluse algatamisel pikeneb pankrotiseaduses ja täitemenetluse seadustikus sätestatud tehingu või muu toimingu tagasivõitmise tähtaeg aja võrra, mis kestab saneerimismenetluse algatamisest kuni saneerimismenetluse lõppemiseni, kuid mitte enam kui 8 aastani ajutise halduri nimetamisest või täitemenetluse seadustikus nimetatud tagasivõitmise tähtaegade algusest.

(7) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 3, lõigetes 1¹, 1² ja 3 sätestatud alustel tehtud määruse peale võib määruskaebuse esitada isik, kelle õigusi määrusega kitsendati.“;

29) paragrahvi 12 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Saneerimisnõustaja avaldab saneerimisteate ka väljaandes Ametlikud Teadaanded. Vajaduse korral teadet korratakse. Kordusteates märgitakse esimese teate avaldamise kuupäev.“;

30) paragrahvi 13 täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Kohus võib jätta võlausaldaja nõude suuruse kindlaks määramata või määrata selle kindlaks üksnes osaliselt, kui nõuet, mida soovitakse ümber kujundada, kohtu arvates tegelikult ei ole, selle suurus on ebaselge või nõude õiguspärasust või tõendatust ei ole saneerimismenetluses võimalik mõistlikult hinnata, mistõttu tuleb ebaselge nõue jätta saneerimiskavast välja ning nõue ja selle ulatus teha kindlaks väljaspool saneerimismenetlust. Kohus võib enne nõude kindlaksmääramist ära kuulata ettevõtja, saneerimisnõustaja ja võlausaldaja, kelle nõuet see puudutab.“;

31) paragrahvi 14 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud alusel tehtud määruse peale võib ettevõtja esitada määruskaebuse. Ringkonnakohtu määruse peale määruskaebuse kohta võib esitada määruskaebuse.“;

32) seaduse 2. peatükki täiendatakse §-ga 14¹ järgmises sõnastuses:

„§ 14¹. Ettevõtja töötajate õigused

Lisaks käesoleva seaduse § 22 lõikele 2 ei mõjuta saneerimismenetlus töösuhte alusel tekkinud nõudeid omavate isikute õigusi seoses nende teavitamise ja konsulteerimisega. Eelkõige on ettevõtja kohustatud töötajate esindajat teavitama järgnevalt:

- 1) ettevõtja majandusolukorra halvenemisest ja maksejõuetuse tõenäolisusest;
- 2) saneerimismenetlusest, mis võib mõjutada töötajate õigusi;
- 3) kohtule kinnitamiseks esitatavast saneerimiskavast.“;

33) paragrahv 15 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 15. Saneerimisnõustaja

(1) Kohus nimetab saneerimisnõustaja saneerimismenetluse algatamisel pärast ettevõtja ja suuremate võlausaldajate arvamuse ärakuulamist. Kui kohus ei arvesta ettevõtja arvamusega, peab kohus seda põhjendama. Kohus ei ole otsuse tegemisel ettevõtja arvamusega seotud. Saneerimisnõustaja määramisel konkreetses menetluses, sealhulgas piiriüleste juhtumite korral, tuleb kaaluda saneerimisnõustaja kogemusi, erialaseid teadmisi ja juhtumi eripära.

(2) Kui kohus on nimetanud mitu saneerimisnõustajat, kuid ei ole nende ülesannete jaotust kindlaks määranud, täidavad saneerimisnõustajad ülesandeid omavahelise kokkuleppe alusel ja teevad igakülgset koostööd saneerimismenetluse läbiviimisel.

(3) Saneerimisnõustajana võib tegutseda Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koja (edaspidi *koda*) kutsekogu liikmeks olev:

- 1) vandeadvokaat, pankrotihaldur, audiitor või kohtutäituri ametist vabastatud isik, kelle haridustase vastab kohtute seaduse § 47 lõike 1 punktile 1;
- 2) füüsiline isik, kellele on koja poolt antud saneerimisnõustajana tegutsemise õigus;
- 3) investeerimisühing või krediidiuasutus.

(4) Kui saneerimisnõustajana tegutseb käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 3 nimetatud isik, teatab ta kohtule selle füüsilise isiku nime ja kontaktandmed, kes tema nimel saneerimisnõustaja ülesandeid täidab või ülesande täitmist korraldab. See füüsiline isik peab vastama käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 2 sätestatud tingimustele.

(5) Saneerimisnõustaja või käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud isik ei tohi olla kohtu töötaja ning peab olema sõltumatu ettevõtjast ja saneerimismenetluse osalistest. Andes kohtule nõusoleku enda saneerimisnõustajaks nimetamiseks, kinnitab isik kirjalikult, et ta on sõltumatu ettevõtjast ja saneerimismenetluse osalistest.

(6) Saneerimisnõustaja määramiseks on vajalik isiku nõusolek.“;

34) seadust täiendatakse §-dega 15¹–15³ järgmises sõnastuses:

„§ 15¹. Saneerimisnõustajana tegutsemise õigus

- (1) Saneerimisnõustajana tegutsemise õigus antakse teovõimelisele füüsilisele isikule, kes:
- 1) on omandanud riiklikult tunnustatud bakalaureusekraadi või sellele vastava kvalifikatsiooni Eesti Vabariigi haridusseaduse § 28 lõike 2² tähenduses või bakalaureusekraadile vastava välisriigi kvalifikatsiooni ja kellel on vähemalt kaheaastane töökogemus rahanduse, õiguse, juhtimise või raamatupidamise valdkonnas või kes on omandanud riiklikult tunnustatud magistrikraadi või sellele vastava kvalifikatsiooni Eesti Vabariigi haridusseaduse § 28 lõike 2² tähenduses või magistrikraadile vastava välisriigi kvalifikatsiooni;
  - 2) on aus ja kõlbeline;
  - 3) valdab kõnes ja kirjas eesti keelt;
  - 4) on sooritanud saneerimisnõustaja eksami kohtutäituri seaduse §-s 95 sätestatud korras;
  - 5) on läbinud saneerimisnõustaja väljaõppe kohtutäituri seaduse §-s 96 sätestatud korras.

(2) Pankrotihaldur, vandeadvokaat, vandeaudiitor ning kohtutäituri ametist vabastatud isik, kelle haridustase vastab kohtute seaduse § 47 lõike 1 punktile 1 ei pea saneerimisnõustajana tegutsemise õiguse saamiseks sooritama saneerimisnõustaja eksamit ega läbima väljaõpet. Saneerimisnõustajana tegutsemise õiguse saab ta koja kutsekogu liikmeks vastuvõtmisega. Nimetatud isik võetakse koja kutsekogu liikmeks tema kirjaliku avalduse alusel.

(3) Väljaõpet ei pea läbima saneerimisnõustaja eksami sooritanud isik, kes on töötanud vähemalt kolm aastat õigusalas, majandusalas või finantsjuhtimisel kõrgharidust nõudval tööl.

ALTERNATIIV LÕIGETELE 2 JA 3

Rakendussäte: Saneerimisnõustajana tegutsemise õiguse saamiseks ei pea sooritama saneerimisnõustaja eksamit ega läbima väljaõpet isik, kes on viimase viie aasta jooksul olnud saneerimisnõustajaks vähemalt kolmes saneerimismenetluses. Saneerimisnõustajana tegutsemise õiguse saab ta koja kutsekogu liikmeks vastuvõtmisega. Nimetatud isik võetakse koja kutsekogu liikmeks tema kirjaliku avalduse alusel.

(4) Saneerimisnõustaja eksami sooritanud ja seaduses ettenähtud juhul väljaõppe läbinud isik esitab koja kutsekogu juhatale kirjaliku taotluse saneerimisnõustajana tegutsemise õiguse saamiseks. Taotlus esitatakse hiljemalt ühe aasta möödumisel saneerimisnõustaja eksami sooritamisele. Kutsekogu juhatus otsustab taotluse rahuldamise ühe kuu jooksul taotluse esitamisele, tehes selle kohta kirjaliku otsuse. Otsuse ärakiri saadetakse isikule. Taotluse rahuldamata jätmist peab põhjendama.

- (5) Saneerimisnõustajana tegutsemise õigust ei anta isikule:
- 1) kellel on karistus tahtlikult toimepandud kuriteo eest;
  - 2) kes on viimase kümne aasta jooksul tagandatud kohtuniku-, notari-, prokuröri- või kohtutäituriametist, välja arvatud saneerimisnõustajate nimekirjast käesoleva seaduse § 15² lõikes 2 sätestatud juhul, välja heidetud advokatuurist või kelle kutsetegevus audiitorina on lõpetatud, välja arvatud audiitori kutsetegevuse lõpetamine isiku enda avalduse alusel;
  - 3) kes on viimase viie aasta jooksul avalikust teenistusest distsiplinaarsüüteo eest vabastatud;
  - 4) kes on pankrotivõlgnik;
  - 5) kelle kohta kehtib ärikeeld;
  - 6) kes on kohtuotsusega jäetud ilma õigusest olla pankrotihaldur või ettevõtja.

(6) Saneerimisnõustaja kutse taotleja usaldusvääruse kontrollimisele kohaldatakse kohtute seaduse § 117¹.

(7) Saneerimisnõustajana võib tegutseda ka välisriigi kutsekvalifikatsiooni omandanud isik, kui

tema kutsekvalifikatsiooni on tunnustatud välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seaduse kohaselt. Välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seaduse § 7 lõikes 2 sätestatud pädev asutus on Justiitsministeerium. Välisriigi kutsekvalifikatsiooni omandanud isik lisatakse nimekirja tema avalduse alusel kümne päeva jooksul avalduse esitamisest.

§ 15². Saneerimisnõustajana tegutsemise õiguse peatamine, lõpetamine ja äravõtmine

(1) Kutsekogu juhatus võib saneerimisnõustaja kirjaliku taotluse alusel lõpetada või peatada tema saneerimisnõustajana tegutsemise õiguse kuni kolmeks aastaks. Kutsekogu juhatus vaatab avalduse läbi ühe kuu jooksul selle saamisest. Ajal, kui saneerimisnõustajana tegutsemise õigus on peatatud, ei laiene isikule käesoleva seaduse §-s 17¹ sätestatud kutsekindlustuse nõue.

(2) Kutsekogu juhatus arwab isiku saneerimisnõustajate nimekirjast välja:

- 1) kui tema puhul esineb käesoleva seaduse § 15¹ lõikes 5 nimetatud asjaolu;
- 2) kohtutäituri seaduse § 97 lõikes 6 nimetatud ettepaneku alusel;
- 3) kui talle on kohaldatud distsiplinaarkaristusena saneerimisnõustajana tegutsemise keeld.

(3) Saneerimisnõustajate nimekirjast väljaarvamise kohta teeb koda kirjaliku otsuse, mis toimetatakse kätte nimekirjast välja arvatud saneerimisnõustajale. Otsus peab olema põhjendatud ja sisaldama otsuse vaidlustamise korda.

(4) Saneerimisnõustajate nimekirjast väljaarvamisel kaotab isik õiguse tegutseda saneerimisnõustajana.

§ 15³. Saneerimisnõustajate nimekiri

(1) Pärast saneerimisnõustajana tegutsemise õiguse andmist kannab kutsekogu juhatus isiku andmed saneerimisnõustajate nimekirja.

(2) Saneerimisnõustaja kohta märgitakse nimekirjas:

- 1) nimi;
- 2) kontaktandmed;
- 3) saneerimisnõustajana tegutsemise õiguse saamise kuupäev;
- 4) andmed hariduse kohta;
- 5) saneerimisnõustajana tegutsemise õiguse peatamise ja äravõtmise aeg ja alus;
- 6) kutsekindlustuslepingu kehtivuse aeg.

(3) Nimekirja pidaja on koda. Nimekiri tehakse avalikkusele kättesaadavaks koja veebilehel. Nimekirja pidamise täpse korra võib kehtestada koja põhikirjas.

(4) Nimekirja kantud saneerimisnõustaja peab tagama esitatud andmete õigsuse.“;

35) seadust täiendatakse §-ga 17¹ järgmises sõnastuses:

„§ 17¹. Saneerimisnõustaja kutsekindlustus

(1) Saneerimisnõustaja kutsetegevuses tekitatud kahju hüvitamise tagamiseks peab saneerimisnõustaja sõlmima kutsekindlustuslepingu kindlustusandjaga, kes on Eestis kindlustustegevuseks luba omav äriühing, järgmistel tingimustel:

- 1) kindlustusjuhtumiks on kindlustusperioodi jooksul toimunud saneerimisnõustaja kohustuse rikkumine, mille tõttu tekkinud kahju on saneerimisnõustaja kohustatud saneerimisnõustaja tegevust reguleeriva seaduse alusel hüvitama;

2) kindlustussumma alampiir ühe kindlustusjuhtumi kohta on vähemalt 63 910 eurot ning kõigi kindlustusperioodil toimunud kindlustusjuhtumite kohta väljamakstavate kindlustushüvitiste ülempiir on vähemalt 300 000 eurot;

3) kui kutsekindlustusleping on sõlmitud omavastutusega, hüvitab kindlustusandja kogu tekitatud kahju, kuid mitte üle kindlustussumma, ja nõuab omavastutuse summa tagasi kindlustusvõtjalt.

(2) Saneerimisnõustaja võib kutsekindlustuse sõlmida ka menetluspõhiselt. Sellisel juhul peab kindlustussumma alampiir olema vähemalt 63 910 eurot.

(3) Saneerimisnõustaja ei pea kindlustama kohustuse tahtlikust rikkumisest tekkivat vastutust.

(4) Pankrotihaldur, vandeadvokaat ja audiitor, kelle kutsetegevusest tulenev vastutus on seaduse kohaselt kindlustatud, ei pea sõlmima käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud lepingut, kui kutsekindlustusleping hõlmab tegutsemist saneerimisnõustajana.

(5) Saneerimisnõustaja esitab kutsekindlustuslepingu ära kirja ja kindlustuspoliisi viivitamata pärast kutsekindlustuslepingu sõlmimist kojale. Koda on kohustatud kontrollima saneerimisnõustaja kutsekindlustuse olemasolu.

(6) Koda määratud tähtjaks kutsekindlustuslepingu sõlmimata jätmisel peatab koda isiku õiguse tegutseda saneerimisnõustajana kuni lepingu sõlmimiseni.

(7) Saneerimisnõustaja teatab kojale kirjalikult võlaõigusseaduse § 514 lõigetes 1 ja 3 loetletud asjaoludest kahe nädala jooksul nendest teadasaamisest arvates. Saneerimisnõustaja edastab kojale info kahjustatud isikule kindlustusandja poolt kindlustushüvitise väljamaksmise, hüvitise suuruse ja kindlustusjuhtumi põhjustanud sündmuse kohta kahe nädala jooksul kindlustushüvitise väljamaksmisest arvates.“;

36) paragrahvi 18 täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Kohus võib põhjendatud juhul määrata saneerimisnõustajale tulemustasu eduka saneerimiskava koostamise eest. Kohus otsustab tulemustasu suuruse ja väljamaksmise perioodiliselt vastavalt saneerimiskava täitmise edukuse selgumisele.“;

37) paragrahvi 18 lõiget 6 täiendatakse pärast sõnu „peale võib ettevõtja“ sõnadega „, võlausaldaja“;

38) paragrahvi 18 täiendatakse lõikega 7 järgmises sõnastuses:

„(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud alusel tehtud kohtumääruse peale võib ettevõtja esitada määruskaebuse. Ringkonnakohtu määruse peale määruskaebuse kohta võib esitada määruskaebuse.“;

39) paragrahvi 19 lõike 1 punkti 4 täiendatakse pärast sõnu „saneerimisnõustajana tegutseda“ sõnadega „, või teda ei oleks tohtinud saneerimisnõustajaks nimetada“;

40) paragrahvi 19 lõiget 3 täiendatakse pärast sõnu „algatusel või ettevõtja“ sõnadega „, või võlausaldaja“;

41) paragrahvi 19 lõike 5 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Ringkonnakohus lahendab määruskaebuse põhjendatud määrusega.“;

42) paragrahvi 19 täiendatakse lõikega 6 järgmises sõnastuses:

„(6) Määruse peale, millega kohus on keeldunud käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud avalduse alusel saneerimisnõustaja vabastamisest, võivad ettevõtja ja võlausaldaja esitada määruskaebuse.“;

43) seaduse 3. peatükki täiendatakse §-dega 19¹–19³ järgmises sõnastuses:

„§ 19¹. Kohtu järelevalve saneerimisnõustaja üle

Saneerimisnõustaja üle teostab järelevalvet kohus vastavalt tsiviilkohtumenetluse seadustiku §-s 477² sätestatule.

§ 19². Haldusjärelevalve

(1) Saneerimisnõustaja tegevuse üle teostab seaduses sätestatud ulatuses haldusjärelevalvet koja kutsekogu juhatus.

(2) Koja kutsekogu juhatus teostab haldusjärelevalvet saneerimisnõustaja tegevuse üle koja kutsekogu juhatusel teatavaks saanud teabe alusel, mis annab alust arvata, et saneerimisnõustaja on oma kohustusi rikkunud.

(3) Koja kutsekogu juhatusel on saneerimisnõustaja tegevuse üle haldusjärelevalve teostamisel õigus kontrollida saneerimisnõustaja kutsetegevuse nõuetekohasust ja seaduslikkust. Haldusjärelevalve teostamisse võib kaasata audiitori või muu eksperdi. Koja kutsekogu juhatus võib järelevalve teostamisse kaasata teisi koja töötajaid.

(4) Haldusjärelevalve teostamisel ilmnunud saneerimisnõustaja kohustuste rikkumisest teatab koja kutsekogu juhatus kohtule.

(5) Koja kutsekogu juhatusel on haldusjärelevalve teostamiseks õigus:

- 1) saada saneerimisnõustajalt, võlgnikult, võlausaldajalt ning riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuselt vajalikku teavet ja dokumente;
- 2) tutvuda asja kohtutoimikuga;
- 3) esitada saneerimisnõustajale arvamusi, soovitusi ja ettekirjutusi.

§ 19³. Distsiplinaarvastutus

(1) Saneerimisnõustaja kutsetegevust sätestavatest õigusaktidest tulenevate kohustuste rikkumise eest võib koja aukohus määrata saneerimisnõustajale distsiplinaarkaristuse.

(2) Koja aukohus võib distsiplinaarkaristuse määrata muu hulgas:

- 1) koja organi otsuste ja hea kutsetava rikkumise eest;
- 2) vääritud teo eest, mis on vastuolus üldtunnustatud kõlblusnormidega või mis vähendab usaldust saneerimisnõustaja kutse vastu, sõltumata sellest, kas tegu on pandud toime saneerimisnõustaja kohustusi täites.

(3) Koja aukohus ei aruta ega karista distsiplinaarkorras koja liikmeks olevat advokaati. Koja aukohus võib taotleda advokatuuri aukohtult advokaadi suhtes aukohtumenetluse algatamist.

(4) Koja aukohtu määratavad distsiplinaarkaristused on:

- 1) noomitus;
- 2) rahatrahv 64–6400 eurot;
- 3) saneerimisnõustaja tegutsemise keeld kuni viieks aastaks.

(5) Distsiplinaarkaristusena määratud rahatrahv tuleb tasuda kolme kuu jooksul selle määramisest arvates. Trahvisumma kantakse koja kutsekogu eelarveosasse. Rahatrahvi määramise otsuses võib ette näha, et trahv tasutakse kindlaksmääratud tähtpäevadel osade kaupa ühe aasta jooksul.

(6) Otsus distsiplinaarkaristusena määratud rahatrahvi kohta on täitedokumendiks täitemenetluse seadustiku § 2 lõike 1 punkti 21 tähenduses.

(7) Ühe rikkumise eest võib määrata ühe distsiplinaarkaristuse. Kohtu poolt saneerimisnõustaja vabastamist või trahvimist käesoleva seaduse § 19¹ alusel ei loeta distsiplinaarkaristuseks. Distsiplinaarkaristust määrates ei arvestata sama teo eest määratud väärteo- või kriminaalkaristust ning käesolevas seaduses nimetatata muu organi või ametiisiku poolt määratud distsiplinaarkaristust.

(8) Kui ilmneb, et saneerimisnõustaja on rikkunud oma kohustusi käimasolevas menetluses, on koja aukohtul õigus jätta distsiplinaarkaristus määramata ja esitada kohtule taotlus:

- 1) saneerimisnõustaja vabastamiseks;
- 2) saneerimisnõustajale trahvi määramiseks.

(9) Enne käesoleva paragrahvi lõikes 8 nimetatud taotluse esitamist nõuab koja aukohus saneerimisnõustajalt kirjaliku seletuse kohustuste rikkumise asjaolude kohta.

(10) Distsiplinaarkaristuse võib määrata rikkumisest teadasaamisest ühe aasta jooksul.

(11) Distsiplinaarkaristust ei või määrata, kui distsiplinaarsüütegu on aegunud. Distsiplinaarsüütegu aegub kolme aasta möödumisel selle toimepanemisest. Distsiplinaarsüüteo aegumine peatub distsiplinaarasja menetluse ajal, sealhulgas menetluse ajal kohtus, samuti apellatsioon- ja kassatsioonkaebuse esitamise tähtajal.

(12) Distsiplinaarkaristus on kustunud, kui saneerimisnõustajale ei ole kolme aasta jooksul karistuse määramise päevast arvates määratud uut distsiplinaarkaristust.“;

44) paragrahvi 20 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Saneerimiskava koostamisel on ettevõtjal saneerimisnõustaja suhtes koostöö- ja kaasaaitamiskohustus.“;

45) paragrahvi 20 lõike 2 punktis 1 asendatakse sõna „ettevõtte” sõnaga „ettevõtja”;

46) paragrahvi 20 lõike 2 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) teha muid ettevõtja saneerimise ettevalmistamiseks vajalikke toiminguid.“;

47) paragrahvi 21 lõike 1 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) ettevõtja vara- ja võlanimekiri, sealhulgas ettevõtja majandusliku seisundi kirjeldus saneerimismenetluse algatamise ja saneerimiskava esitamise seisuga, varade väärtus ning

nende põhjuste analüüs, mis on kaasa toonud ettevõtja saneerimise vajaduse;“;

48) paragrahvi 21 lõiget 1 täiendatakse punktiga 1¹ järgmises sõnastuses:

„1¹) ettevõtja kontaktandmed;“;

49) paragrahvi 21 lõike 1 punktis 2 asendatakse sõna „ettevõtte” sõnaga „ettevõtja”;

50) paragrahvi 21 lõiget 1 täiendatakse punktiga 4¹ järgmises sõnastuses:

„4¹) käesoleva seaduse § 27 lõike 2 punktis 1 nimetatud saneerimisnõustaja põhjendus;“;

51) paragrahvi 21 lõike 1 punkt 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„5) töötajate olukord saneerimiskava esitamise seisuga ja saneerimiskava mõju ettevõtja töötajale;“;

52) paragrahvi 21 lõiget 1 täiendatakse punktidega 6–11 järgmises sõnastuses:

„6) puudutatud isikud ja nende nõue või huvi, mis on saneerimiskavaga hõlmatud;

7) saneerimiskava vastuvõtmiseks puudutatud isikutest moodustatud rühmad ning iga rühma nõuete ja huvide konkreetset väärtused;

8) käesoleva paragrahvi lõikes 1¹ nimetatud võlausaldajate parimate huvide test;

9) puudutatud isikud, keda saneerimiskava ei mõjuta, ning selle põhjused;

10) saneerimisnõustajaks määratud isiku andmed;

11) saneerimiskava tingimused, sealhulgas eelkõige töötajate esindajate teavitamise ja nendega konsulteerimise kord, ettevõtja hinnangulised rahavood, saneerimiskava raames oodatav uus rahastamine, selle suurus, allikad ja tingimused ning põhjused, miks uus rahastamine on kava rakendamiseks vajalik.“;

53) paragrahvi 21 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Võlausaldajate parimate huvide testiga tuvastatakse, et ükski eriarvamusel olev võlausaldaja ei või saneerimiskava kohaselt olla halvemas seisus, kui ta oleks pankrotiseaduses ettenähtud rahuldamisjärkude kohaldamise korral. Pankrotimenetluse kohta võrdlusandmete koostamisel lähtutakse sellest, et pankrotimenetlus viiakse läbi saneerimismenetluse algatamise seisuga, võttes seejuures arvesse ka raha väärtuse muutust ajas.“;

54) paragrahvi 21 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Saneerimiskavas nähakse ette, et võlausaldajate nõuded rahuldatakse võlausaldajate rühmade kaupa. Ühe rühma moodustavad võlausaldajad, kellel on ühesugused huvid, mis põhinevad kontrollitavatel kriteeriumidel ning mis on piisavalt ühetaolised. Rühmade moodustamise alused ja põhjendus esitatakse saneerimiskavas.“;

55) paragrahvi 21 täiendatakse lõigetega 3 ja 4 järgmises sõnastuses:

„(3) Kui saneerimiskavas kujundatakse ümber nii pandiga tagatud kui ka tagamata võlausaldajate nõuded, moodustatakse nendest erinevad rühmad.“;

(4) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud rühmadele moodustatakse eraldi rühmad ka ettevõtja osanikele või aktsionäridele ja vajaduse korral ettevõtja lähikondsetele. Lähikondseks

loetakse pankrotiseaduse §-s 117 nimetatud isikud.“;

56) paragrahvi 22 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Saneerimiskavaga on võimalik ümber kujundada sissenõutavaks muutunud varalisi nõudeid ettevõtja suhtes.“;

57) paragrahvi 22 täiendatakse lõigetega 3–6 järgmises sõnastuses:

„(3) Kui nõue kujundatakse ümber käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 4 nimetatud meetmega, on vajalik nõusolek võlausaldajalt, kelle nõue nimetatud kujul ümber kujundatakse. Juriidilise isiku osanike ega aktsionäride nõusolek või üldkoosoleku otsus ei ole nimetatud asendamise puhul vajalik. Äriseadustikus nimetatud juriidiliste isikute osanike ja aktsionäride õigusi võib kasutada üksnes ulatuses, milles see on vajalik saneerimismenetluse läbiviimiseks.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 3 teises lauses nimetatud tahteavaldust asendab saneerimiskava kinnitamise määrus.

(5) Tahtliku õigusvastase teoga tekitatud kahju hüvitamise nõuet on saneerimiskavaga võimalik ümber kujundada üksnes täitmise tähtaja pikendamise ja osadena täitmise kaudu.

(6) Kui saneerimiskavas nähakse ette tingimusliku nõude ümberkujundamine, kohaldatakse kavas ettenähtud meetmeid alates vastava nõude sissenõutavaks muutumisest.“;

58) seadust täiendatakse §-ga 22¹ järgmises sõnastuses:

„§ 22¹. Kestvuslepingust tulenevate kohustuste ümberkujundamine

(1) Saneerimiskavaga võib ette näha, et ettevõtja poolt enne võlgade saneerimisavalduse esitamist sõlmitud krediitileping või muu kestvusleping, millest tuleneb ettevõtja rahalisi kohustusi, mis muutuvad sissenõutavaks pärast saneerimisavalduse esitamist, lõpeb saneerimiskava kinnitamisel. Lepingu lõppemisel on samad tagajärjed, mis lepingu erakorralisel ülesütlemisel ettevõtjast tuleneva asjaolu tõttu. Lepingu lõppemise tagajärjel tekkivad ettevõtja kohustused saab saneerimiskavaga eelnevalt ümber kujundada.

(2) Kui soovitakse ümber kujundada liisingulepingust tulenevaid kohustusi, võib saneerimiskavaga ette näha, et kui liisingu on vajalik ettevõtja tegevuse jätkamiseks ja saneerimismenetluse läbiviimiseks, võib liisingulepingu lõpetamise asemel ümber kujundada sellest tulenevad ettevõtja rahalised kohustused. Need muutuvad sissenõutavaks kuue kuu jooksul saneerimiskava kinnitamisest arvates. Neid kohustusi saab ümber kujundada üksnes selliselt, et kohustuste täitmise tähtaega pikendatakse kuue kuu võrra saneerimiskava kinnitamisest arvates.“;

59) paragrahvi 24 täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

„(2¹) Osaniku või aktsionäri häälte arv on võrdeline tema osadega osakapitalist või aktsiatega aktsiakapitalist.“;

60) paragrahvi 26 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

(1) Võlausaldaja võib esitada kohtule käesoleva seaduse § 10 lõike 2 punktis 3 nimetatud tähtaja jooksul põhjendatud avalduse, milles palub jätta saneerimiskava kinnitamata, kui:

- 1) ta on hääletanud saneerimiskava vastu;
- 2) tema õigusi on saneerimiskava koostamise või saneerimiskava vastuvõtmise käigus oluliselt rikutud;
- 3) saneerimiskava alusel koheldakse teda oluliselt halvemini võrreldes teiste võlausaldajatega või võrreldes teiste samasse rühma kuuluvate võlausaldajatega;
- 4) ei ole järgitud käesoleva seaduse § 21 lõikes 1¹ nimetatud võlausaldajate parimate huvide testi või
- 5) rikutud on käesoleva seaduse §-s 36 nimetatud rühmadeülese kohustamise tingimusi.

(2) Kui võlausaldaja on enne saneerimiskava üle hääletamist esitanud kava suhtes kirjaliku või protokollitud põhjendatud vastuväite ja hääletanud kava vastu ning esinevad käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 4 või 5 esitatud alused, hindab kohus võlausaldaja avalduse alusel ettevõtte väärtust, mille üle otsustamiseks võib kohus nimetada eksperdi.

(3) Kui võlausaldaja on käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud olukorras esitanud avalduse, tuginedes käesoleva paragrahvi lõike 1 punktile 4, hindab kohus võlausaldaja huvide kaalumisel muu hulgas seda, kui suures ulatuses oleks võimalik rahuldada vastuväite esitanud võlausaldaja nõuet pankrotimenetluses võrreldes saneerimiskava alusel sellele võlausaldajale välja makstava summaga.

(4) Kui kohus määrab käesoleva paragrahvi lõike 2 alusel ettevõtte väärtuse hindamiseks eksperdi, tasub avalduse rahuldamata jätmise korral menetluskulud avalduse esitanud võlausaldaja.“;

61) paragrahvi 27 lõike 2 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) ettevõtja majandusliku olukorra parandamine ja tema kasumlikkuse taastamine on saneerimiskava alusel võimalik, sealhulgas märgib kava õnnestumise eeltingimused;“;

62) paragrahvi 27 lõiget 2 täiendatakse punktiga 4 järgmises sõnastuses:

„4) järgitud on käesoleva seaduse § 21 lõikes 1¹ nimetatud võlausaldajate parimate huvide testi ja käesoleva seaduse §-s 36 nimetatud rühmadeülese kohustamise tingimusi.“;

63) paragrahvi 28 lõiget 2 täiendatakse punktidega 6 ja 7 järgmises sõnastuses:

„6) rühmade moodustamine saneerimiskava vastuvõtmiseks vastab ettenähtud tingimustele ning piisavalt ühetaoliste huvidega samas rühmas olevaid võlausaldajaid on koheldud võrdselt ja proportsionaalselt nende nõudega;

7) järgitud on käesoleva seaduse § 21 lõikes 1¹ nimetatud võlausaldajate parimate huvide testi.“;

64) paragrahvi 28 lõike 5 punkti 2 täiendatakse pärast sõna „võlausaldajatega“ sõnaga „või“;

65) paragrahvi 28 lõiget 5 täiendatakse punktiga 2¹ järgmises sõnastuses:

„2¹) ettevõtja on teinud alates saneerimismenetluse algatamisest tehinguid, mis väljuvad tavapärase majandustegevuse raamest ja on kahjustanud saneerimismenetlust.“;

66) paragrahvi 28 lõike 5 punktid 3 ja 4 tunnistatakse kehtetuks;

67) paragrahvid 29 ja 30 tunnistatakse kehtetuks;

68) paragrahvi 31 lõiked 1–4 tunnistatakse kehtetuks:

69) paragrahvi 31 täiendatakse lõigetega 5¹–5⁴ järgmises sõnastuses:

„(5¹) Kohtul on õigus küsida eksperdi arvamust saneerimismenetluses tähtsate ja eriteadmisi nõudvate asjaolude selgitamiseks nii menetlusosalise taotlusel kui ka omal algatusel.

(5²) Eksperdile kohaldatakse tsiviilkohtumenetluse seadustikus eksperdi kohta sätestatud, arvestades käesolevast seadusest tulenevaid erisusi.

(5³) Eksperdi nimetamisel märgib kohus määrukses summa, mille ettevõtja peab tasuma eksperdi tasu ja kulutuste katteks deposiidina selleks ettenähtud kontole, ja tähtaja, mille jooksul ettevõtja peab nimetatud summa tasuma.

(5⁴) Kui ettevõtja jätab eksperdi tasu ja kulutuste katteks kohtu määratud summa deposiidina selleks ettenähtud kontole tähtpäevaks tasumata, jätab kohus avalduse rahuldamata ja lõpetab saneerimismenetluse.“;

70) paragrahvi 31 lõige 6 tunnistatakse kehtetuks:

71) paragrahvid 32–34 tunnistatakse kehtetuks:

72) paragrahv 36 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 36. Vastuvõtmata saneerimiskava kinnitamine rühmadeülese kohustamise alusel

(1) Kui võlausaldajad ei ole saneerimiskava vastu võtnud, võib kohus ettevõtja, võlausaldaja või saneerimisnõustaja avalduse alusel saneerimiskava kinnitada, kui on täidetud vähemalt järgmised tingimused:

- 1) ei ole rikutud käesolevast seadusest tulenevaid nõudeid;
- 2) käesoleva seaduse §-s 12 nimetatud saneerimisteade on võlausaldajale edastatud ja kas see vastab käesolevas seaduses esitatud nõuetele;
- 3) saneerimiskava projekt on käesoleva seaduse § 20 lõike 3 kohaselt võlausaldajale tutvumiseks edastatud;
- 4) käesoleva seaduse § 23 lõikes 1 nimetatud teade saneerimiskava vastuvõtmise koosolekul osalemiseks või üleskutse seisukoha esitamiseks on võlausaldajale edastatud;
- 5) saneerimiskava vastab käesoleva seaduse §-s 21 ettenähtud nõuetele;
- 6) saneerimiskava vastuvõtmisel on järgitud käesoleva seaduse §-s 24 ettenähtud nõudeid, eelkõige kas saneerimiskava poolt on antud nõutav arv hääli ja hääletamisel ei ole rikutud võlausaldaja õigusi;
- 7) saneerimiskava alusel ei kohelda mõnda võlausaldajat oluliselt halvemini võrreldes teiste võlausaldajatega või võrreldes teiste samasse rühma kuuluvate võlausaldajatega;
- 8) rühmade moodustamine saneerimiskava vastuvõtmiseks vastab ettenähtud tingimustele ja piisavalt ühetaoliste huvidega samas rühmas olevaid võlausaldajaid on koheldud võrdselt ja proportsionaalselt nende nõudega;
- 9) ei ole rikutud käesoleva seaduse § 21 lõikes 1¹ nimetatud võlausaldajate parimate huvide testi;
- 10) ettevõtja jätkusuutlik majandamine on pärast saneerimist tõenäoliselt võimalik;
- 11) selle on heaks kiitnud puudutatud isikute hääletavate rühmade enamus, tingimusel et vähemalt üks kõnealustest rühmadest on tagatud nõuetega võlausaldajate rühm või kõrgema rahuldamisjärguga kui tavaliste tagamata nõuetega võlausaldajate rühm või vähemalt üks puudutatud isikute hääletavatest rühmadest või kahju kannatanud isikute hääletav rühm, välja

arvatud käesoleva seaduse § 21 lõikes 4 nimetatud rühmad või muu rühm, kes ettevõtja tegevust jätkava ettevõtte väärtuse hindamise tulemusel ei saaks väljamakseid ega säilitaks huvisid või kellel ei ole mõistlikku eeldust saada väljamakseid ega säilitada huvisid pankrotiseaduses ettenähtud rahuldamisjärkude kohaldamise korral;

12) sellega tagatakse, et eriarvamusele jäänud puudutatud võlausaldajate hääletavaid rühmi koheldakse vähemalt sama soodsalt kui mis tahes sama rahuldamisjärguga rühma ning soodsamalt kui mis tahes madalama rahuldamisjärguga rühma;

13) ükski puudutatud isikute rühm ei või saneerimiskava alusel saada rohkem, kui tema kogunõue ettevõtja vastu on.

(2) Avaldus esitatakse käesoleva seaduse § 10 lõike 2 punktis 3 nimetatud tähtaja jooksul.

(3) Kui avalduse on esitanud võlausaldaja või saneerimisnõustaja, on vajalik ettevõtja nõusolek.

(4) Avaldusele lisatakse saneerimiskava, hääletusprotokoll koos lisadega, saneerimisnõustaja arvamus ja tõendid saneerimiskava projekti ning käesoleva seaduse §-s 23 nimetatud teate või üleskutse kättetoimetamise kohta.

(5) Kohus otsustab kava kinnitamise või kinnitamata jätmise 14 päeva jooksul avalduse saamisest arvates.“;

73) seadust täiendatakse §-ga 36¹ järgmises sõnastuses:

„§ 36¹. Saneerimiskava kohtule kinnitamiseks esitamise tähtaja pikendamine ja kava muutmise võimaldamine

(1) Saneerimisnõustaja või ettevõtja taotlusel võib kohus mõjuval põhjusel pikendada saneerimiskava kinnitamiseks esitamise tähtaega või määrata saneerimiskava kinnitamata jätmise korral täiendava tähtaja, mille jooksul tuleb võlausaldajatele esitada muudetud kava, korraldada uus hääletus kava vastuvõtmiseks ning esitada kava kohtule kinnitamiseks. Kui taotluse on kohtule esitanud ettevõtja, peab taotlusele olema lisatud saneerimisnõustaja arvamus tähtaja pikendamise ja kava muutmise põhjendatuse kohta.

(2) Kui kohus pikendab saneerimiskava kinnitamiseks esitamise tähtaega või määrab saneerimiskava kohtule esitamiseks täiendava tähtaja, ei või saneerimiskava kohtule kinnitamiseks esitamise tähtaeg olla kokku pikem kui 90 päeva alates saneerimismenetluse algatamisest.“;

74) paragrahv 37 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 37. Saneerimiskava kinnitamise määrus

(1) Määrus, millega saneerimiskava kinnitatakse või kinnitamata jäetakse, toimetatakse kätte ettevõtjale ja kõigile võlausaldajatele, kelle õigusi saneerimiskavaga mõjutatakse. Määrus, millega saneerimiskava kinnitatakse, on kohe täidetav. Saneerimiskava kinnitamise määrulesele esitatud määruskaebusel ei ole saneerimiskava täitmise elluviimist peatavat toimet.

(2) Saneerimiskava kinnitamata jätmise määruisega lõpetab kohus saneerimismenetluse.

(2¹) Kohus lahendab saneerimiskava kinnitamise määruisega ka hagi tagamise abinõu, maksuhalduri täitetoimingu või maksuhalduri pangakonto arestimise ja täitemenetluses seatud aresti või keelumärke kehtivuse, mis on seotud saneerimiskavaga hõlmatud nõudega.

(3) Määruse peale, millega saneerimiskava kinnitatakse või kinnitamata jäetakse, võib ettevõtja või võlausaldaja, kes on esitanud avalduse saneerimiskava kinnitamata jätmiseks, esitada määruskaebuse otse ringkonnakohtule. Ringkonnakohtu määruse peale määruskaebuse kohta võib esitada määruskaebuse.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud määruskaebuse esitamise tähtaeg on kümme päeva määruse kättetoimetamisest arvates.

(5) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud määruskaebus on esitatud puudusega, annab kohus puuduse kõrvaldamiseks tähtaja kuni kaks tööpäeva.

(6) Menetlusosalisel on õigus esitada menetluse kiirendamise taotlus juhul, kui määruskaebus on olnud ringkonnakohtu menetluses vähemalt 15 päeva. Samuti võib menetluse kiirendamise taotluse esitada juhul, kui kohus lükkab kohtuistungis asja arutamiseks edasi kauemaks kui 15 päeva. Menetluse kiirendamise taotluse peab kohus lahendama viivitusega.

(7) Määruskaebuse lahendamisel võtab kohus arvesse saneerimiskava faktilist täitmist. Kui ettevõtja ei asu saneerimiskava täitma, võib see olla aluseks võlausaldaja määruskaebuse rahuldamisele.

(8) Ringkonnakohtus ja Riigikohtus vaatavad määruskaebuse läbi asjatu viivitusega.

(9) Teade saneerimiskava kinnitamise või kinnitamata jätmise kohta avaldatakse väljaandes Ametlikud Teadaanded.“;

75) paragrahvi 38 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Teade saneerimismenetluse lõpetamise kohta avaldatakse väljaandes Ametlikud Teadaanded.“;

76) paragrahvi 39 lõike 2 punktis 2 asendatakse tekstiosa ”§ 30 lõike 4” tekstiosaga ”§ 31 lõike 5⁴”;

77) paragrahvi 39 lõike 2 punkt 4 tunnistatakse kehtetuks;

78) paragrahv 39 lõike 2 punkt 10 tunnistatakse kehtetuks;

79) paragrahvi 40 täiendatakse lõigetega 3 ja 4 järgmises sõnastuses:

„(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud alusel tehtud kohtumääruse peale võib ettevõtja esitada määruskaebuse. Ringkonnakohtu määruse peale määruskaebuse kohta võib esitada määruskaebuse.

(4) Kui selgub, et ettevõtja on püsivalt maksejõuetu, teeb kohus ettevõtjale ettepaneku tema suhtes pankrotimenetluse läbiviimiseks. Kui ettevõtja nõustub, käsitletakse saneerimisavaldust pankrotiavaldusena. Kohus jätab lõpetab sellisel juhul saneerimismenetluse ja rahuldab ettevõtja pankrotiavalduse.“;

80) seadust täiendatakse §-ga 40¹ järgmises sõnastuses:

„§ 40¹. Võlausaldaja pankrotiavalduse menetlus saneerimiskava kinnitamata jätmise või

saneerimismenetluse lõpetamise korral

Kui võlausaldaja esitatud pankrotiavalduse alusel on pankrotimenetluse algatamise otsustamine edasi lükatud vastavalt käesoleva seaduse § 11 lõike 1 punktile 4, jätkab kohus saneerimiskava kinnitamata jätmise või saneerimismenetluse lõpetamise korral võlausaldaja pankrotiavalduse läbivaatamist.“;

81) paragrahvi 41 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud alusel tehtud kohtumääruse peale võib ettevõtja esitada määruskaebuse. Ringkonnakohtu määruse peale määruskaebuse kohta võib esitada määruskaebuse.“;

82) paragrahv 43 tunnistatakse kehtetuks;

83) paragrahvi 44 lõiget 1 täiendatakse pärast sõnu „algatamise tagajärjed“ sõnadega „, välja arvatud käesoleva seaduse § 11 lõikes 6 nimetatud tagajärjed“;

84) paragrahvi 45 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Saneerimiskava ei vabasta ettevõtja kohustuse täitmise eest solidaarselt vastutavat isikut oma kohustuse täitmisest ega mõjuta võlausaldaja õigust nõuda kohustuse täitmist, sealhulgas lugeda kohustus sissenõutavaks muutunuks isiku suhtes, kes on ettevõtja kohustuse täitmise tagamiseks andnud käenduse, garantii või esemelise tagatise või vastutab muul alusel solidaarselt ettevõtja kohustuse täitmise eest. Kui ettevõtja kohustuse täitmise eest solidaarselt vastutav isik on kohustuse täitnud, on tal ettevõtja suhtes saneerimiskava alusel tagasinõudeõigus üksnes selles ulatuses, milles ettevõtja vastutaks kohustuse täitmise eest saneerimiskava järgi ja milles kolmanda isiku poolt tehtud maksed ja kava alusel tehtavate maksete väärtus kokku ületavad võlausaldajal kava kinnitamise hetkel olnud nõude summat.“;

85) paragrahvi 49 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Saneerimiskava kehtivuse ajal ei saa esitada pankrotiavaldust nõude alusel, mille kohta saneerimiskava kehtib.“;

86) paragrahvi 49 lõiget 7 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Ringkonnakohus lahendab määruskaebuse põhjendatud määrusega.“;

87) paragrahvi 50 lõikes 2 asendatakse sõna „ettevõtte“ sõnaga „ettevõtja“;

88) paragrahvi 50 lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(6) Järelevalve teostamise ajal kohaldatakse saneerimisnõustaja suhtes käesoleva seaduse §-e 17–19¹. Järelevalve teostamise eest saneerimisnõustajale makstava tasu suuruse määrab kohus kindlaks kord aastas saneerimisnõustaja taotlusel. Saneerimisnõustaja peab taotluses märkima, milliseid ülesandeid peab ta järelevalvet teostades täitma ja kuidas on taotletav tasu nende ülesannetega kooskõlas.“;

89) paragrahvi 50 täiendatakse lõikega 7 järgmises sõnastuses:

„(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 6 sätestatud alusel tehtud kohtumääruse peale, millega kohus

on saneerimisnõustajale järelevalve teostamise eest tasu määranud, võib ettevõtja, võlausaldaja või saneerimisnõustaja esitada määruskaebuse.“;

90) seadust täiendatakse §-ga 50¹ järgmises sõnastuses:

„§ 50¹. Kinnitatud saneerimiskava muutmise

(1) Kohus võib saneerimisnõustaja või ettevõtja taotlusel saneerimiskava muuta võlausaldaja nõusolekul, kelle õigusi soovitakse kava muutmise kitsendada. Võlausaldaja nõusolek ei ole vajalik, kui muudatus ei mõjuta oluliselt võlausaldaja õigusi ega kahjusta oluliselt võlausaldaja huve. Kui taotluse on kohtule esitanud ettevõtja, peab taotlusele olema lisatud saneerimisnõustaja arvamus. Saneerimiskava muutmiseks muudab kohus saneerimiskava kinnitamise määrust.

(2) Kui see on vajalik ja põhjendatud ettevõtte saneerimise eesmärkide saavutamiseks, võib kohtu kinnitatud kava muuta, kui kavaga on vaja hõlmata esialgu kavast välja jäänud nõudeid, mille alus oli olemas enne saneerimisavalduse esitamist. Sellisel juhul kohaldatakse kava muutmisele, vastuvõtmisele ja kinnitamisele käesoleva seaduse §-des 20–37 sätestatud. Saneerimiskava muutmiseks muudab kohus saneerimiskava kinnitamise määrust.

(3) Kohus algatab käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud saneerimiskava muutmise saneerimisnõustaja või ettevõtja taotlusel määrusega, millele kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 10 saneerimismääruse kohta sätestatud. Kava muutmise puudutatud võlausaldaja suhtes kohaldatakse käesoleva seaduse §-des 11–13 sätestatud.

(4) Kohus kaasab käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud saneerimiskava muutmise saneerimisnõustaja, ettevõtja ja võlausaldajad, kelle õigusi kava muutmise puudutab.“;

91) paragrahvi 51 lõike 2 esimest lauset täiendatakse pärast sõnu „tagajärjed ära tagasiulatuvalt“ sõnadega „, välja arvatud käesoleva seaduse § 11 lõikes 6 nimetatud tagajärjed“;

92) paragrahvi 51 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Kohtu määruse peale, millega saneerimiskava tühistatakse ja saneerimismenetlus lõpetatakse, võib ettevõtja esitada määruskaebuse. Ringkonnakohtu määruse peale määruskaebuse kohta võib esitada määruskaebuse.“;

93) paragrahvi 52 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Kui saneerimiskava tühistatakse ja sellele järgnevalt kuulutatakse ettevõtja suhtes välja pankrot, loetakse kaitstuks saneerimisnõustaja, eksperdi ja järelevalvet teostava saneerimisnõustaja nõue tasu ja kulutuste hüvitamise kohta.“;

94) seadust täiendatakse §-ga 56 järgmises sõnastuses:

„§ 56. Saneerimisnõustajate nimetamise ja koja kutsekogu liikmeks saamise erisused

(1) Käesoleva seaduse § 15 lõiget 3 rakendatakse 2024. aasta 1. jaanuarist. Kuni selle ajani kohaldatakse saneerimiseaduse redaktsiooni § 15 lõikeid 3 ja 7, mis kehtisid kuni 31.12.2021. Kohus hindab, et isikul on vajalikud erialased teadmised oma ülesannete täitmiseks, seejuures võib isik olla asjakohase koolituse, kvalifikatsiooni ja erialased teadmised omandanud ka kutsealal töötamise käigus.

(2) Käesoleva seaduse § 17¹ rakendatakse kuni 2023. aasta 31. detsembrini üksnes nende saneerimisnõustajana tegutsevate isikute suhtes, kes on koja kutsekogu liikmed ja kantud saneerimisnõustajate nimekirja“;

95) seadust täiendatakse normitehnilise märkusega järgmises sõnastuses: „¹Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2019/1023, mis käsitleb ennetava saneerimise raamistikke, võlgadest vabastamist ja äritegevuse keeldu ning saneerimis-, maksejõuetus- ja võlgadest vabastamise menetluste tõhususe suurendamise meetmeid, ning millega muudetakse direktiivi (EL) 2017/1132 (ELT L 172, 26.06.2019, lk 18–55)“.

§ 76. Tsiviilkohtumenetluse seadustiku muutmine

Tsiviilkohtumenetluse seadustikus tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 183 lõike 2 teist lauset täiendatakse pärast sõnu „Ajutise halduri“ sõnadega „või usaldusisiku“;

2) paragrahvi 311¹ lõiget 6 täiendatakse pärast sõnu „Advokaadile, notarile, kohtutäiturile, pankrotihaldurile“ sõnadega „, saneerimisnõustajale, usaldusisikule füüsilise isiku maksejõuetuse seaduse tähenduses“;

3) paragrahvi 336 lõiget 5 täiendatakse pärast sõna „pankrotihaldur“ sõnadega „, saneerimisnõustaja, usaldusisik füüsilise isiku maksejõuetuse seaduse tähenduses“.

§ 77. Töötuskindlustuse seaduse muutmine

Töötuskindlustuse seaduse § 19 täiendatakse punktiga 3¹ järgmises sõnastuses:

„3¹) kohus on teinud käesoleva paragrahvi punktis 3 nimetatud määruse tulenevalt füüsilise isiku maksejõuetuse seaduse § 14 lõikest 1 või § 17 lõikest 1;“.

§ 78. Võlgade ümberkujundamise ja võlakaitse seaduse kehtetuks tunnistamine

Võlgade ümberkujundamise ja võlakaitse seadus tunnistatakse kehtetuks.

§ 79. Äriseadustiku muutmine

Äriseadustikus tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 112¹ pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„**§ 112¹. Täisühingu majanduslikud raskused ja pankrotiavalduse esitamise kohustus**“;

2) paragrahvi 112¹ lõiget 1 täiendatakse esimese lausega järgmises sõnastuses:

„Kui täisühingu majandusolukord on halvenenud ja maksejõuetuse tekkimine tulevikus on tõenäoline, peavad täisühingu seaduslikud esindajad astuma samme majanduslike raskuste ületamiseks, oma likviidsuse taastamiseks, kasumlikkuse parandamiseks ja jätkusuutliku majandamise tagamiseks, sealhulgas kaaluma saneerimisavalduse esitamist.“;

3) paragrahvi 112¹ lõike 3 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud pankrotiavalduse esitamise ja 2. lõikes sätestatud kohustuse rikkumise korral vastutavad avalduse esitamiseks kohustatud isikud rikkumisega tekitatud kahju eest solidaarselt.“;

4) paragrahvi 180 lõiget 5¹ täiendatakse esimese lausega järgmises sõnastuses:

„Kui osaühingu majandusolukord on halvenenud ja maksejõuetuse tekkimine tulevikus on tõenäoline, peab juhatus astuma samme majanduslike raskuste ületamiseks, oma likviidsuse taastamiseks, kasumlikkuse parandamiseks ja jätkusuutliku majandamise tagamiseks, sealhulgas kaaluma saneerimisavalduse esitamist.“;

5) paragrahvi 306 lõiget 3¹ täiendatakse esimese lausega järgmises sõnastuses:

„Kui aktsiaseltsi majandusolukord on halvenenud ja maksejõuetuse tekkimine tulevikus on tõenäoline, peab juhatus astuma samme majanduslike raskuste ületamiseks, oma likviidsuse taastamiseks, kasumlikkuse parandamiseks ja jätkusuutliku majandamise tagamiseks, sealhulgas kaaluma saneerimisavalduse esitamist.“;

4) seadustiku normitehnilist märkust täiendatakse tekstiosaga järgmises sõnastuses:

„Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2019/1023, mis käsitleb ennetava saneerimise raamistikke, võlgadest vabastamist ja äritegevuse keeldu ning saneerimis-, maksejõuetus- ja võlgadest vabastamise menetluste tõhususe suurendamise meetmeid, ning millega muudetakse direktiivi (EL) 2017/1132 (ELT L 172, 26.06.2019, lk 18–55).“.

3. jagu **Seaduse jõustumine**

§ 80. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2022. aasta 1. jaanuaril.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2019/1023, mis käsitleb ennetava saneerimise raamistikke, võlgadest vabastamist ja äritegevuse keeldu ning saneerimis-, maksejõuetus- ja võlgadest vabastamise menetluste tõhususe suurendamise meetmeid, ning millega muudetakse direktiivi (EL) 2017/1132 (ELT L 172, 26.06.2019, lk 18–55).

Riigikogu esimees

Tallinn, „.....“ .....” 2021. a.

Algatab Vabariigi Valitsus „.....“ .....” 2021. a.